

Univerzita Karlova v Praze

Filizofická fakulta

Bakalárska Práca

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav Dálneho Východu

Seminár Koreanistiky

Bakalárska Práca

Ervín Polívka

Unifikačná Politika Južnej Kórei v rokoch 2007 – 2012

Unification Policy of South Korea in year 2007 – 2012

Prehlásenie:

Prehlasujem že som bakalársku prácu vypracoval samostatne, pravdivo a že som citoval korektne použitú literatúru, pramene a práca nebola využitá k získaniu k inému vysokoškolskému titulu.

V Prahe dňa 30.07.2014

.....
Meno a Priezvisko

Pod'akovanie

Ďakujem Blanke Ferklovej Ph.D. za trpezlivosť, cenné rady, pripomienky a podnety.

A prejavenu dôveru ktorú mi počas písania práce prejavovala. Rovnako ďakujem docentke Miriam Löwenstainovej za jej neskutočnú ochotu a vyhovenie počas môjho celého štúdia.

Kľúčové slová: Unifikačná politika, reunifikácia, Severná Kórea, Južná Kórea, slnečná politika, unifikačná daň, geopolitika, kórejská otázka, kórejský poloostrov, vízia 3000, I M jöng-bak

Key words: Unification policy, re-unification, North Korea, South Korea, Sunshine policy, unification tax, geopolitics, korean question, korean peninsula, Vision 3000, Lee Myung Bak

Abstrakt

Hlavným predmetom tejto práce je priblížiť unifikačnú politiku Kórejskej republiky počas vlády prezidenta I Mjōng-baka, teda v rokoch 2007 až 2012. Práca poukazuje na aspekty v čom bola táto politika rozdielna od politiky predchádzajúcej. V práci sa venujem aj ekonomickému a sociálnemu charakteru celej problematiky a snažím sa načrtnúť predbežné scenáre na opätovnú unifikáciu krajiny.

Abstrakt (english)

Main topic of this thesis is describe and bring the unification policy of South Korea during Lee Myung Bak administration, between years 2007 and 2012 . Thesis show a various aspects why and where was this policy different from the previous govermant policy. In thesis is described also economic and social charakteristic problems. I tried discribe the unification prediction strategy and possible scenarios.

Obsah

Úvod	10
1. Vývoj unifikačnej politiky Kórejskej Republiky	12
1.1 Vývoj v rokoch 1948 až 1960	12
1.2 Vývoj v rokoch 1960 až 1970	17
1.3 Vývoj v rokoch 1970 až 1980	19
1.4 Vývoj v rokoch 1980 až 1987	25
1.5 Vývoj v rokoch 1987 až 1997	27
1.6 Slniečna politika (1997 – 2007)	31
2. Unifikačná politika Kórejskej republiky v rokoch 2007-2012	39
2.1 I Mjǒng –bak	39
2.2 Politika I Mjǒng–baka	41
2.3 Unifikačná daň a verejné zbierky	45
2.4 <i>Grand Bargain</i>	48
3. Plán Vízia 3000	53
3.1 Denuklerizácia	53
3.2 Otvorenie a Modernizácia	53
3.3 3 tisíc dolárov HNP <i>per capita</i>	54
4. Možné scenáre unifikácie	58
4.1 Pravdepodobné scenáre unifikácie	60
4.2 Ekonomická otázka unifikácie	64
4.3 Nemecká situácia a zrovnanie	66
4.4 Sociálny charakter	71
5. Záver	74
6. Zoznam použitej literatúry	76

Úvod

Cieľom tejto bakalárskej práce je priblížiť proces unifikačnej politiky a unifikačnej otázky v Kórejskej republike. Nakoľko situácia a téma je predmetom dlhodobého skúmania a neustálych zmien a rovnako ďaleko presahuje hranice Kórejského polostrova, v práci sa budem venovať predmetne postojom zo strany Kórejskej republiky a to hlavne v rokoch 2007 až 2012 za vlády prezidenta I Mjōng-baka kedy sa jeho politika a postoje voči KĽDR jasne vymedzovali razantnými prehláseniami a realistickými úvahami o budúcnosti poloostrova. Rovnako spomeniem isté špecifiká unifikácie ktoré sú predmetom dlhodobých jednaní a úvah ale do predia sa dostali až v tomto období.

Vyjadrenie zainteresovaných krajín - Čínska Ľudová republika, Spojené štáty americké, Ruská federácia, Japonsko a napokon aj samotná severná časť poloostrova – Kórejskoľudovodemokratická republika, sú v práci spomenuté, ale viac menej len okrajovo a dopĺňajú alebo reagujú na kroky ktoré podnikla Kórejská republika. V prípade Kórejskej ľudovodemokratickej republiky sú spomenuté tvrdenia v medzi kórejských summitoch a bilaterálnych jednaniach, poprípade reakcie na dané obdobie a konkrétne kroky.

Prácu som rozdelil na 3 hlavné časti kedy v prvej časti stručne mapujem vývoj unifikačnej politiky od rozdelenia krajiny. Zameriavam sa na najdôležitejšie momenty v medzi kórejských vzťahoch. V tejto časti venujem priestor aj 10 rokov trvajúcej vlády tzv. Slnecnej politiky, teda politike prezidenta Kim Tä-džunga a No Mu-hjōna v rokoch 1997 až 2008, teda do nástupu prezidenta I Mjōng-baka na ktorého vládu sa práca zameriava.

Druhá časť sa plne venuje rokom 2008 až 2013 vláde prezidenta I Mjōng-baka. Rozoberám v nej jednotlivé kroky jeho unifikačnej politiky, vysvetlenie prečo sa jeho postoj ku KĽDR líšil od jeho predchodcov, popis plánov Vizia 3000 a *Grand Bargain* (Veľká dohoda/Veľký Vyjednávač), zavedenie Unifikačnej dane a ďalšie významné zmeny a opatrenia v rétorike voči Severu.

Záverečnú časť venujem konštrukcií a popisu unifikačnej problematiky. Popíšem zopár aspektov v jednotlivých v sektoroch v prípade opätovného spojenia. Predbežný odhad

výšky nákladov a sociálno-geopolitický dopad na obyvateľstvo. V tejto časti porovnávam určité kroky k vzoru spojeniu Nemecka, tak isto postoj medzinárodného spoločenstva k danej problematike. Načrtnutie možností, kladov a záporov v prípade reunifikácie.

Rovnako stručne popíšem najviac skloňované možné scenáre unifikácie. V práci užívam slová unifikácia a reunifikácia. Pojmom unifikácia popisujem skôr politické kroky teoretického charakteru vedúce k jej dosiahnutiu, nakoľko pojmom reunifikácia (zjednotenie) popisujem konkrétny výsledok prípadného opätovného spojenia a určité fázy ktoré boli zavedené pred rozdelením. Unifikácia ako postup a reunifikácia ako konkrétny výsledok. Pri slove unifikácia (jednota- 통일, *tchongil*) je zavádzajúce užívanie a význam slova v obidvoch krajinách poloostrova. Nakoľko na Juhu *tchongil* vyjadruje spojenie a vytvorenie niečoho úplne nového, nového začiatku alebo éry. Na Severe sa toto slovo vyjadruje ako reunifikácia, návrat k niečomu čo už bolo a jeho opätovného obnovenie. Preto k tomu krajiny pristupujú so značným rozdielom a aj keď vieme že opätovnú unifikáciu si prajú obidve krajiny, spôsob a finálny výsledok je značne rozličný.

Na záver by som chcel uviesť môj osobný postoj k danej problematike a popísať môj pohľad na vec, čo si myslím že je pre budúcnosť v tejto téme jednoznačne najlepšie riešenie pre samotný poloostrov a rovnako pred okolité krajiny.

Pri písaní práce som vychádzal hlavne z anglicky písaných odborných publikácií a z bohatých internetových zdrojov, odborných prednášok, seminárov a ekonomických reportáží. Nakoľko táto téma je stále aktuálna a na dennej báze sa objavujú nové informácie, úvahy a fakty. Celá práca mapuje obdobie do konca vlády prezidenta I Mjōng-baka a nepolemizuje, neskresľuje prácu s informáciami udianými po tomto období.

V práci používam štandardnú českú vedeckú transkripciu. Výrazy v kórejčine sú uvedené pod čiarou, poprípade v zátvorke za pojmom. V prípade anglického názvu, pojem uvádzam do kórejčiny jedine v existencii jeho duálneho názvu. Ako peňažnú jednotku uvádzam väčšinou americký dolár označením „\$” alebo „dolár“ v približnom číselnom odhade. V minimálnych prípadoch euro. Nakoľko sa sumy nachádzajú v rôznych časových obdobiach nekladím dôraz na infláciu a reálnu hodnotu v danom časovom období. Pre presnejší prepočet v niektorých prípadoch používam juhokórejský won, označený slovom „won“. Pre Kórejskú ľudovodemokratickú republiku a Kórejskú republiku užívam označenie KĽDR a KR v prípade geografického kontextu abstraktom Južný a Severný Kórejci.

1. Vývoj unifikačnej politiky Kórejskej republiky

1.1 Vývoj v rokoch 1948 až 1960

Krajiny na Kórejskom poloostrove zostávajú rozdelené ako posledné z čias II. svetovej a Studenej vojny. Po dlhotrvajúcej 35 ročnej japonskej okupácii (1910-1945) a následnom rozdelení krajiny víťaznými mocnosťami (USA, SSSR), sa krajina pozdĺž 38. rovnobežky, rozštiepila na dva diametrálne odlišné politické a ideologické tábory. Viac ako 35 ročné pôsobenie cudzích mocností na Kórejskom poloostrove malo za následok výraznú zmenu v spôsobe tradičného života a myslenia kórejského národa.

Aby sme pochopili ako sa vôbec Kórejský poloostrov do tohto stavu dostal musíme nazrieť späť do minulosti a teda na začiatok devätnásteho storočia. Vtedy sa pre Kóreu začala nedobrovoľná Japonská okupácia ktorá mala veľký vplyv na neskoršie rozdelenie poloostrova.

Svet sa na prahu devätnásteho storočia zbíhal v súperení mocností o rozširovanie svojich kolónií a držav a v neustálom pokroku v modernizácii. Kórea sa týmto smerom vybrala so značným oneskorením a nakoniec sa sama dostala do situácie kedy bola skoro celú polovicu 19stého storočia okupovaná.

V roku 1876 podpisuje s Japonskom prvú „nerovnoprávnú“ tzv. *Kangwanskú zmluvu*.¹ čím Japonsko začalo prenikať na pevninu a pomaly si „dlážditi“ cestu na Ázijský kontinent, kde mal Kórejský poloostrov slúžiť ako príjazdová cesta.² Japonsko si od tohto času začalo robiť čoraz väčšie nároky na Kóreu. V roku 1894 až 1895 prebehla vojna medzi Japonskom a Čínou ktorej sa nepáčil stále sa rozrastajúci japonský vplyv na poloostrove.³ Japonsko túto vojnu s prehľadom vyhráva čím sa viac približuje k prevzatiu celého poloostrova.

¹강화도조약 (Kanghwadočojak). Podpis prebehol na ostrove Kanghwado. Nerovnoprávna z dôvodu veľkého znevýhodňovania Kórei, ktorá v podstate k podpisu bola donútená a nemala na výber si diktovať podmienky. Zmluva mala 12-násť článkov ktoré jasne zvýhodňovali Japonsko. Jednalo sa napríklad o otvorenie kórejských prístavov (napr. Pusan), právo externitoriality, množstvo ekonomických výhod a podobne. V nasledujúcich rokoch boli podpísané ďalšie nerovnoprávne zmluvy s Francúzskom, Ruskom, Veľkou Britániou, Spojenými Štátmi

² Japonsko sa videlo vo vzore západných krajín a pasovalo sa do lídra ázijského kontinentu kedy ako jediné úspešne zvládlo modernizáciu (reformácie Meidži)

³ Pre Čínu bola Kórea tradičný vazalský štát na ktorý si historicky uplatňovala svoju suverenitu

O dekádu neskôr v rokoch 1904 až 1905 prišlo kvôli Kórei k vojne medzi Ruskom a Japonskom . Japonsko túto vojnu presvedčivo vyhráva a vyraduje posledného oponenta ktorý si nárokoval o kórejské územie.

Samotné západné mocnosti po tejto krátkej vojne uznali japonské nároky na Kóreu.⁴

Rovnako tak vykonalo aj samotné Rusko, ktoré plne uznalo zvrchovanosť Japonska nad Kóreou a jej akýkoľvek záujem na poloostrove, na základe čoho bola podpísaná Portsmouthská zmluva. Japonsko dostalo súhlas od väčšiny krajín pôsobiacich v regióne, čím započalo postupné ovládnutie celej krajiny. Najprv 17. Novembra roku 1905 vytvorením svojho protektorátu a neskôr 22. augusta roku 1910 podpisom anexačnej zmluvy a 29. augusta toho istého roku anektovaním Kórey. Kórea sa tak dostala pod ako 35 ročnú úplnú japonskú nadvládu.

Kórea bola Japonskom ovládaná v každom aspekte, Justičná a výkonná moc bola celá pod japonskou správou. Vojaci, policajti podliehali priamo generálnemu guvernérovi ktorý mal v krajine absolútnu moc. Japonsko Kóreu využívalo ako svoju priemyselnú a surovinovú základňu a podľa toho ju aj pretvárali. Japonsko bolo od tridsiatych rokov 20. storočia vo vojne s Čínou a následne vstúpilo do II. svetovej vojny na strane Osy.⁵ Podľa japonských potrieb vojny sa pretvárala aj samotná Kórea. Priemyselná výroba a spracovanie surovín sa sústredilo viacej na Severnú časť poloostrova (dnešné územie KĽDR) ktorá bola bližšie k Mandžuskej oblasti kde malo Japonsko vytvorený bábkový štát Mandžukao a odkiaľ viedlo expanziu do vnútrozemia Číny. Južná časť poloostrova (dnešné územie Kórejskej republiky) bola zameraná na poľnohospodárstvo a ľahký priemysel. Kvôli rýchlejšim dodávkam na Japonské ostrovy.

Počas okupácie prešla Kórea drastickými zmenami. Bola potlačená samotná kórejská národnosť, sloboda a zavedená prísna cenzúra. Kórejskí muži boli násilne odvečení do Japonských priemyselných tovární alebo museli narukovať do japonskej armády. Ku koncu okupácie sa nesmel používať kórejský jazyk a obyvatelia si dokonca museli nechať zmeniť svoje mená na japonské. Niekoľko tisíc ľudí počas okupácie zomrelo alebo utieklo z krajiny.⁶

⁴ Japonsko prezentovalo svoje záujmy ako ochranu Kórei (pred Ruskom) a napomáhanie k modernizácii

⁵ Japonsko sa pripojilo k nacistickému Nemecku a Fašistickému Taliansku

⁶ Utekali do krajín ako Spojené štáty, Rusko, Čína, Južná Amerika

Zaujímavosťou bolo vedenie odboja voči Japonsku mimo kórejské územie kedy časť ho viedla zo zahraničia formou exilovej vlády (I Sung-man - Šanghaj, USA) a ďalšia časť v partizánskych jednotkách (Kim Il-sōng - Rusko, Čína).⁷

Malo to za následok aj neskoršie vnímanie samotného obyvateľstva a jeho rozdelenie. Okupácia po nespočetne mnohých záporných stránkach mala aj stránky nechcene kladné. V krajine sa vybudovali cesty, školy, továrne, vodné elektrárne, priemyselné závody. Krajina prešla poľnohospodárskymi reformami a diverzifikáciou hospodárstva (na mnohom doteraz funguje samotná KĽDR). Takže môžeme povedať že krajina prešla čiastočnou modernizáciou.

Druhá Svetová vojna a tým i japonská nadvláda v juhovýchodnej Ázii sa blížila pomaly ku koncu. S koncom vojny prichádzali aj možnosti ako naložiť s územiami okupovanými vtedajšou Osou. Zabudnutá nezostala ani samotná Kórea o ktorej prebehla diskusia na Káhirskej a Postupinskej konferencií spojencov.⁸

10. augusta roku 1945 zahájila Sovietska armáda bojové operácie na kórejskom území s cieľom odzbrojiť Japoncov a následne vyhostiť z krajiny. Nato 8. Septembra 1945 sa v kórejskom prístave Inčchon vylodili americké bojové jednotky. Demarkačnou líniou bola určená 38. Rovnobežka.⁹ Na demonštráciu situácie sa kórejskí nacionalisti a komunisti snažili 6.septembra roku 1945 vytvoriť Kórejskú ľudovú republiku, jej legitimitu ale nikto neuznal.

V krajine bola ustanovená vojenská okupačná správa kde Spojené štáty americké úradovali na juhu krajiny a Sovietsky zväz na Severe.

Začínajúca sa Studená vojna mala za následok aj Rusko-americké jednanie o Kóreu. Nevedeli sa dohodnúť nad výsledkom a každá zo strán navrhovala svoje riešenie. Spojené štáty demonštrovali urýchlené zjednotenie poloostrova zatiaľ čo Sovietsky zväz na udržaní okupačných zón. Sovietsky zväz vybral a podporil vedúceho predstaviteľa vtedy ľavicovo orientovanej asociácie a veliteľa partizánskeho odboja Kim Il-sōnga¹⁰, ktorý mal mať vedúce postavenie v oblasti sovietskych okupačných zón, teda severu krajiny.¹¹

⁷ Kolektív autorů, *Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 234

⁸ Káhirska konferencia – 22-26.11.1943 (Egypt – Káhira), Postupinská konferencia – 17.7– 2.8.1945 (Postupim – Nemecko). Kedy sa na konferenciách veľmoci dohodli na povojnovej správe Kórey. Na Moskveskej Konverencii – December 1945 kedy sa štyri veľmoci (Veľká Británia, Čína, USA a SSSR) dohodli na 5 ročnej správe poloostrova. Rovnako sa vytvorila aj americko-ruská komisia ktorá sa mala Kórejskou otázkou pravidelne zaoberať. Za 3 roky existencie sa stretla len dvakrát a za tú dobu nevyriešila absolútne nič. Kolektív autorů, *Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 244-45

⁹ Bola dohodnutá na Postupinskej konferencii, Adrián Buzo, *Partyzánska Dynastia*, (Praha: BB/art vol.2, 2003), str. 40-41

¹⁰ 김일성 (15.4.1912 – 08.06.1994)

¹¹ Územie KĽDR

Na juhu si Američania zvolili favorizovaného nacionalistu a odporcu komunizmu I Sung-mana. Viedol odboj voči japonskej okupácii hlavne zo zahraničia. Aj na základe týchto dvoch vedúcich predstaviteľov sa formovala politická ideológia obyvateľstva.

Kórejská otázka bola po neúspešných rusko-amerických jednaniach neskôr Američanmi predložená pred vtedy novovzniknutú Organizáciu Spojených národov. Načo sa vytvorila 14. Novembra dočasná komisia pre Kóreu. Mala dozerať na priebeh volieb a následne uznať ich platnosť. Volebná účasť bola na obidvoch stranách nízka a navzájom ignorovaná. Ale ani to nebola prekážka k vzniku Kórejskej republiky (15.8.1948)¹² na čele s favorizovaným prezidentom I Sung-manom.. Nato Sever reagoval vypísaním svojich separátnych volieb a na základe nich vznikla 9. septembra toho istého roku Kórejská ľudovo demokratická republika¹³ na čele s Kim Il-söngom. Obidve krajiny sa vyhlásili za jediného legitímneho politického predstaviteľa na celom poloostrove.¹⁴ OSN túto situáciu považovala za uzavretú a nariadila cudzím vojskám opustenie poloostrova.

Rok po odchode cudzích vojsk z kórejského poloostrova (November 1948, SSSR a Jún 1949, USA), napadla KĽDR, vedená premiérom a ideologickým vodcom Kim Il-söngom, svojho južného suseda.

Načo 25.6. roku 1950 začína Kórejská vojna.

Od momentu rozdelenia krajiny môžeme začať hovoriť o unifikáčnej politike. Nakoľko si ani jedna zo strán nechcela pripustiť samostatnú existenciu strany druhej. Bohužiaľ v tomto prípade hovoríme o akte unifikácie, spôsobom demonštrácie sily, agresie a donucovania. Kórejskú vojnu môžeme označiť ako nepodarený pokus o reunifikáciu krajiny pod demonštráciou sily ktorý presadzovala KĽDR. V prípade konfliktu na Kórejskom poloostrove hovoríme o konflikte ktorý doviedol svet na pokraj tretej svetovej vojny s balancujúcou možnosťou použitia jadrových zbraní. Prvé reunifikačné kroky týmto aktom začala KĽDR. V prípade Kórejskej republiky sa nedá vyvrátiť že by podobné kroky podniknúť nechcela (reunifikovať krajinu pomocou vojenského zásahu) ale hospodársky, ekonomicky a hlavne vojensky bola na tom oveľa horšie ako jej severný sused.

Na rozdiel od KĽDR, ktorú podporovala Čína a Sovietsky zväz nemala Kórejská republika žiadne záruky pomoci zo strany spojencov. Kórejská republika ako demokratická

¹²대한민국 – (Tähan minguk)

¹³조선민주주의인민공화국 (Čóson Mindžudžui Inmin Konghwaguk)

¹⁴ Kolektív autorů, *Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 247

krajina v oblasti nebola zahrnutá pod tzv. Achesonovu líniu.¹⁵ KĽDR podporovaná ekonomicky a vojensky Čínou a Sovietskym zväzom, s lepšie trénovanými a vyzbrojenými jednotkami mala v podstate okamžite vojensky pod kontrolou celú časť poloostrova.¹⁶

Agresia a vojenská intervencia KĽDR mala za následok vstup Spojených štátov amerických a jednotiek novovzniknutej OSN¹⁷ do rozvíjajúceho sa kórejského konfliktu. Neskoršie vytláčenie jednotiek až na hranicu s Čínskou ľudovou republikou, malo za následok vstup do konfliktu ďalšej Svetovej mocnosti. Po tvrdých stretoch a mnohých stratách na ľudských životoch a vznikajúcej hrozby vstupu Sovietskeho zväzu do vojny, čo by malo za následok prerastenie situácie do svetového konfliktu dohnalo zúčastnené strany k rokovaciemu stolu, 27.07.1953 bolo v dedinke Pchanmundžom¹⁸ podpísané prímerie.¹⁹

Tu môžeme polemizovať že v prípade nevstúpenia Spojených štátov amerických, jednotiek OSN a následne Čínskej ľudovej republiky by bola Kórea pod demonštráciou sily jednej alebo druhej strany, reunifikovaná. Ako by sa k tomu stavalo medzinárodné spoločenstvo a vedúce svetové mocnosti povedať nemôžeme.

Po pretrvaní tohto konfliktu mali obidve časti poloostrova zdecimované obyvateľstvo a to nie len po materiálnej, sociálnej a ideologickej stránke. V podstate pretrvávala nenávisť a nevraživosť. V tomto období, teda priamo po vojne o unifikáčnej politike naozaj hovoriť nemôžeme. Na severnej strane polostrova zostal vládnuť autoritatívny vodca Kim Il-söng, ktorý začal budovať komunistický totalitný režim a kult osobnosti²⁰ s podporou ČLR a SSSR.

Na južnej strane zase zarytý antikomunista a autokrat I Sung-man²¹, ktorý viedol štát k spolupráci so Spojenými štátmi americkými a osobnej forme demokracie²².

¹⁵ Acheson Line (에치슨 라인) - vyznačujúca sféru záujmov obrany Spojených štátov Amerických (patrili tam Japonsko, Filipíny, neskôr po Kórejskej vojne sa línia rozšírila o ostrov Tchaj-wan a južnú časť Kórejského poloostrova (Kórejskú republiku). Pomenovaná podľa štátneho tajomníka Deana Achesona ktorý v prejave v Národnom tlačovom centre roku 1950 odmietol akékoľvek záruky pre štáty ktoré sa za touto líniou nachádzali. <http://www.shmoop.com/korean-war/diplomacy.html>

¹⁶ Výnimkou zostal len tzv. Pusanký perimeter - 부산시 부근 전 (Pusanši pukün džžön)

¹⁷ Organizácia Spojených Národov (UN –United Nation), 24.10.1945
<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/616264/United-Nations-UN>

¹⁸ 판문전

¹⁹ 한국휴전협정(Hankukhjudžžnhjödžžong) Ďalšie faktory k ukončeniu vojny bola aj smrť J. V. Stalina (05.03.1953) Vladimír Nálevka, *Stalinova hra o Zemi jitrní svěžesti*, (Praha: Nakladatelství Epoque, Edice: Polozapomenuté války, 2009) str. 123.

Za KĽDR ho podpísal generál Nam Il – 남일, za americkú stranu to bol generál William K. Harrison. Korejská republika prímerie nepodpísala (ale rozhodla sa ho rešpektovať). Tento fakt je jeden z vedúcich faktorov ktorý do dnešného dňa blokuje unifikáčnú rétoriku. Na základe tohto aktu berie KĽDR, Kórejskú republiku stále ako bábkový štát.

²⁰ 개인숭배(Käinsüngbä)

²¹ 이승만 (26.3.1875 – 19.7.1965) obdobie vlády 1948 až 1960, *Kolektiv autorů, Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 251

Rozdielna ideológia, politický systém, nevraživosť a absolútna chudoba na južnej strane poloostrova utlmila na dlhšiu dobu akékoľvek rozhovory. Budovanie Demilitarizovanej zóny²³ na 38. rovnobežke spravili pre Kórejskú republiku, poloostrov tak povediac neprechodný a po skončení vojny sa krajina postavila do nedobrovoľného štatútu tak povediac *ostrovnej krajiny*.

Kórejská republika nemala možnosti a ani prostriedky na opätovnú reunifikáciu krajiny. Na druhej strane poloostrova v podstate okamžite po ukončení bojov a následného prímeria stále pretrvávali militantné idey.²⁴ Načo na území Kórejskej republiky, Spojené štáty americké udržiavali pevný počet vojakov a vojenskej techniky, v prípade hrozby opätovného útoku.²⁵

I Sung-man zastával nemenný a tvrdý postoj ku KĽDR aj za faktu že po vojne zostalo rozdelených niekoľko sto tisíc rodín, kde jedna časť rodiny zostala na strane severnej a druhá na strane južnej a preto počas jeho vlády neprišlo k žiadnym konkrétnym rozhovorom. Preto boli rozdelené rodiny vždy hlavnou a prvou témou nasledujúcej unifikáčnej politiky.

Vojna je jedným z prostriedkov a metód unifikáčnej politiky. A tri roky trvajúci konflikt bol toho jasným príkladom. Strojcom plánu bola KĽDR ktorá ani po neúspechu v Kórejskej vojne v najbližších desaťročiach neupustila od myšlienky reunifikovať krajinu na základe vojenskej intervencie celej Kórejskej republiky. Nemenná unifikáčná politika KĽDR pretrvávala v podstate až do konca osemdesiatych rokov.

1.2 Vývoj v rokoch 1960 až 1970

Počiatkom šesťdesiatych rokov sa v Kórejskej republika na základe protestov vymenila vláda.²⁶ Situácia krajiny bola viac nestabilná a preto stále nemôžeme hovoriť o konkrétnej unifikáčnej politike.²⁷

²² Môžeme hovoriť skorej o diktátorských a nacionalistických tendenciách

²³ DMZ, Demilitarized Zone – 비무장지대 (Pimudžangčidä)

²⁴ Adrián Buzo, *Partyzánska Dynastia*, (Praha: BB/art vol.2, 2003), str. 70-71

²⁵ Korejská republika od tohto momentu spadala pod Achesonovu líniu

²⁶ Autokratického prezidenta I Sung-mana prinútili 19.4.1960 študentské nepokoje opustiť prezidentské kreslo

²⁷ V tomto období ale konkrétne kroky robila KĽDR ktorá od počiatku rozdelenia vytrvalo, pracovala na opätovnom spojení krajiny. Na základe objavených denníkov po bývalom Ruskom žurnalistovi Aleksandrovi Mikhailovichovi Puzanovy ktorý v tých časoch pracoval v Pchjôngjangu, mala vláda KĽDR urobiť konkrétne kroky k destabilizácii vlády na Juhu. Kim Il-söng mal naviazať rozhovory s opozíciou I Sung-mana a na

Po krátkej vláde prezidenta Jun Po-sona²⁸ v rokoch 1960-1962. prešla krajina pod 17 rokov trvajúcu vládu prezidenta Pak Čong-huiho.²⁹ Nakoľko tento prezident mal rovnaký postoj ku komunistickému režimu a politike voči KĽDR ako jeho predchodca I Sung Man preda len sa počas jeho vlády udiali podstatné kroky k prípadnej reunifikácii krajiny. Jeho vláda spočívala primárne v ekonomickom a národnom rozvoji. V prvej polovici svojej vlády ale prezident Pak Čong-hui robil kroky ktoré sa s unifikačnou politikou absolútne nestotožňujú³⁰ a KĽDR tieto kroky ostro kritizovala. V júny, roku 1965 podpísal normalizačnú zmluvu s Japonskom (ako formálnym nepriateľom) ktorá priniesla krajine vojnové repatriácie, pôžičky a podstatné investície. Na základe čoho mohla Kórejská republika rýchlejšie naštartovať svoj priemysel. V septembri, toho istého roku sa zapojilo viac ako 320 tisíc vojakov po boku Spojených štátov amerických do vojny vo Vietname³¹, načo si vyslúžil samozrejme kritiku nie len zo strany KĽDR ale aj domáceho obyvateľstva. Na druhej strane priniesli ďalší prílív financií, tento krát zo strany Spojených štátov.³²

V roku 1966-69 prišlo k niekoľkým podstatným ozbrojeným konfliktom ktoré eskalovali situáciu na poloostrove.³³ Intenzita útokov v oblasti Demilitarizovanej zóny sa niekoľko-násobne zvýšila. Cez útoky jednotlivcov až po väčšie ozbrojené skupiny, kedy sa tieto oddiely snažili v jadre Kórejskej republiky vybudovať základne na vedenie partizánskej vojny, podobne ako to KĽDR robila v období Kórejskej vojny.³⁴ Tieto akty malo za následok stále väčšie výdaje na armádu KR a posilňovanie obrany v oblasti Demilitarizovanej zóny. Toto obdobie niektorí odborníci nazývajú aj ako tzv. „*Druhú kórejskú vojnu*“³⁵, nakoľko k týmto stretom dochádzalo na dennej báze a za 3 roky prišlo až k viac ako 50tým ozbrojeným

základe lepšej ekonomickej a hospodárskej situácie v KĽDR presvedčiť vládu aby sa odklonila od politiky k Spojených štátom a začala spolupracovať so Severom.

<http://www.wilsoncenter.org/publication/north-korean-perspectives-the-overthrow-syngman-rhee>

²⁸ 윤보선

²⁹ 박정희

³⁰ Asociačná zmluva s Japonskom, ako bývalým nepriateľom a okupantom. Voči čomu Sever vehementne protestoval. Nasadenie vojsk vo Vietnamskej vojne, kde juhokórejskí vojaci bojovali proti komunistickému Severu krajiny. KĽDR si tento počin vysvetlila ako nenávisťný útok k svojmu režimu.

³¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Vietnam_War#South_Korea

³² V unifikačnej politike Kórejskej republiky treba brať v obsah že krajina sa najprv musela sama ekonomicky stabilizovať a až potom by sme mohli hovoriť že by mala o unifikáciu stopercentný záujem. Presne podľa toho sa aj jej unifikačná politika uberala do polovice sedemdesiatych rokov.

³³ 21.1.1968 Elitné komando KĽDR zaútočilo na Modrý dom, kanceláriu prezidenta za účelom spáchať atentát na úradujúceho prezidenta – 청와대 기습 미수사건 (Čchŏngwadä kisŭm misusakŏn)

23.1.1968 Únos americkej prieskumnej lode Pueblo – 미 해군 정보함 푸에블로호 납치 (Mi häkun čŏngboham pchuebŭlloho namčchi)

30.10.1968 Infiltrácia ozbrojenej skupiny v oblasti Uldžin a Samčchok – 울진, 삼척지구 무장공비 침투 (Uldžin samčchokčiku mudžangkombi čchimtchu)

³⁴ Adrián Buzo, *Partyzánská Dynastie*, Praha: BB/art vol.2, 274, 2003

³⁵ http://www.koreanwar.org/html/dmz_war.html

stretom. Čo malo za následok že Spojené štáty americké presunuli jadrové zbrane na svoju vojenskú základňu v Okinawe, ako odvetnú odpoveď na neutíchajúce provokácie zo strany KĽDR.

Stále nepoľavujúca politika Pak Čong-huiho prezidenta v otázke KĽDR taktiež nepriniesla žiadny pokrok v oblasti unifikačnej politiky. Prezident dokonca v októbri roku 1966 nariadil odvetný ozbrojený útok do vnútrozemia KĽDR ako odpoveď na juhokórejské straty na životoch v oblasti Demilitarizovanej zóny. Za tento akt si vyslúžil ostrú kritiku zo strany Spojených štátov, ktoré na Kórejskom poloostrove chceli zabrániť akémukoľvek ozbrojenému konfliktu.

V marci, roku 1969 sa na základe popudu verejnosti a stále pretrvávajúcich otázok ohľadne prípadnej unifikácie založilo Ministerstvo pre unifikáciu.³⁶ Inštitúcia na svete existuje v tejto podobe ako jediná svojho druhu a má za úlohu sa venovať medzi kórejským vzťahom a riešeniu unifikácie. Ministerstvo má primárne na starosti diplomaciu, dialóg, obchod a ekonomické otázky s KĽDR. Rovnako vzdeláva národ³⁷ a mimovládne organizácie v oblasti unifikácie. Obecne a teoreticky pred pripravuje národ na unifikáciu. Z praktického hľadiska sa vo veci neorientuje tak ako to situácia vyžaduje a vo veľa prípadoch zastáva pasívny názor.

1.3 Vývoj v rokoch 1970 až 1980

Na začiatku sedemdesiatych rokov priniesla zmena v globálnej geopolitike, rovnako zmenu aj pre Kórejský polostrov. Zásadným faktorom bola zmena prezidenta v Spojených štátoch amerických kedy nevýrazného Lyndon B. Johnsona vystriedal Richard Nixon. Ten sa zaslúžil o zlepšenie vzťahov s Čínskou ľudovoudemokratickou republikou a Sovietskym zväzom, čo malo za následok zmenu v medzi kórejských vzťahoch a následne aj zmenu v unifikačnej politike Kórejskej republiky.³⁸ Počas jeho vlády je dôležitá *Nixonova doktrína*.³⁹ Nepriamo vyjadril, že spojenecké štáty majú byť sebestačné a zodpovednejšie

³⁶대한민국 통일부 (Tähan minkuk tchongilbu) – Ministerstvo pre unifikáciu

³⁷ Od roku 1972 sa do povinnej školskej výuky zaradilo vzdelávanie ohľadne unifikačných otázok a budúcich nevyhnutných scenároch. Program sa týka aj štátnych inštitúcií a súkromných firiem. Celý vzdelávací proces ma podporovať myšlienku národnej jednoty a zachovanie spoločnej kultúry.

³⁸ Môžeme sa riadiť podľa hesla *priateľ môjho priateľa je aj môj priateľ*. Zlepšenie vo vzťahov Číny a USA mala podstatný vplyv aj na ich spojencov a zlepšenie vzťahov medzi nimi. Výnimkou nebola ani KĽDR.

³⁹ Nixon Doctrine, Guam Doctrine alebo aj Doktrína z Guamu (nakoľko bola vyslovená 25.7.v roku 1969 na konferencií, na ostrove Guam) Vyjadrenie že Spojené štáty americké nebudú zasahovať do lokálnych

pristupovať k svojej medzinárodnej politike. Nakoľko Spojené štáty zlepšili svoje vzťahy so Sovietskym zväzom a Čínou, malo za následok postupné zlepšenie individuálnych vzťahov aj pre samotnú Kórejskú republiku.⁴⁰

Nixonova doktrína priamo ovplyvnila medzinárodnú politiku Kórejskej republiky. Následkom bolo zníženie stavov amerických jednotiek na poloostrove⁴¹ a prehodnotenie „dialógu“⁴² voči svojmu severnému susedovi.

Na nátlak Číny a ZSSR, KĽDR zostavila vojenský tlak ktorý koncom šesťdesiatych rokoch vyvíjala na KR.

V júli roku 1972 v hlavnom meste KĽDR, Pchjŏngjangu⁴³ prišlo pod taktovkou červeného krížu⁴⁴ k prvému a zásadnému stretnutiu oboch zástupcov Kórey na vysokej politickej úrovni. Tomuto stretnutiu na politickej úrovni predchádzalo niekoľko prípravných a styčných rozhovorov⁴⁵. Táto akcia začala budúcu éru. *Medzi kórejských rozhovorov*⁴⁶ kde sa preberala bezpečnostná situácia na poloostrove, otázka budúcej unifikácie, spoločného obchodu a návštevy rozdelených rodín. Nakoľko obe krajiny boli *de jure* stále vo vojne, predstavovali tieto stretnutia nádej na uzavretie mieru a následne zlepšenie celej situácie. Krajiny si tu uvedomili že reunifikácia je potrebná a je nevyhnutná. Dôležitý je ale charakter a spôsob akým toho chceli docieľiť. Zatiaľ čo Kórejská republika prejavovala pasivitu a sústredila sa na obnovu hospodárstva a ekonomický rozvoj, vodca KĽDR Kim Il-sŏng bol až posadnutý opätovným spojením. V prípade KĽDR išlo o reunifikáciu započatú demonštráciou sily a pod jej armádnym a ideologickým vedením.⁴⁷ Na tomto stretnutí sa

ozbrojených konfliktov a v prípade lokálnej vojny bude zúčastnená krajina viesť boje bez účasti Spojených štátov amerických.

⁴⁰ V tomto prípade nemôžeme hovoriť o unifikačnej politike Kórejskej republiky, nakoľko bez tohto aktu by sa súčasná vláda asi k žiadnemu dialógu nemala.

⁴¹ Zo 60. tisíc vojenských jednotiek na menej ako polovicu 29 000 tisíc ktoré sú v podstate na Kórejskom poloostrove dodnes

⁴² Žiadny oficiálny dialóg v tomto čase v podstate neexistoval

⁴³ 평양

⁴⁴ Red Cross Talks. Cez túto organizáciu sa neskôr viedlo viacej rozhovorov ohľadom reunifikácie a bilaterálnych stretnutí

⁴⁵ Aj keď oficiálnych a neoficiálnych rozhovorov prebehlo niekoľko, ani jedna strana sa nevedela zaviazat' k plneniu stanovených dohôd. Adrián Buzo, *Partyzánska Dynastia*, Praha: BB/art vol.2, 103, 2003

⁴⁶ Medzi kórejské rozhovory/남북정상회담 (Nambokčŏngsanghŏdam), ktoré trvajú v rôznych formách a časových obdobiach až do dnes. Na základe príslušnej vedúcej vlády sa mení aj charakter a frekvencia rozhovorov

⁴⁷ KĽDR bola v tomto období na tom ekonomicky aj vojensky stále lepšie, a preto Kim Il-sŏng vedel že v prípade vojny (na základe Nixonovej doktríny neúčasti Amerických vojsk v prípadnom ozbrojenom konflikte) má KĽDR väčšiu šancu na vyhratie vojny a rozhodne by ju to menej zdecimovalo ako jeho južného suseda. Rovnako ale v tomto období KĽDR strácala podporu Číny v prípade ozbrojeného konfliktu. Výrazne Čínsky postoj ovplyvnila aj smrť Mao Ce tunga (09.09.1976). https://en.wikipedia.org/wiki/Mao_Zedong

primárne rozoberali hlavne rozdelené rodiny a ich stretnutie⁴⁸, keďže žiadne rozhovory od konca vojny neprebíhali, rozoberala sa aj budúca reunifikácia krajiny a priniesla 2 rámcové dohody humanitárneho a politického charakteru. V oblasti unifikačnej politiky môžeme hovoriť že prišlo k trom základným princípom k dosiahnutiu reunifikácie.⁴⁹

1. Reunifikácia prebehne mierovou cestou
2. Reunifikácia sa bude usilovať o veľkú jednotu národa rovnakej *krvi* presahujúcu ideologické a politické rozdiely
3. Reunifikácia prebehne nezávisle, bez zásahu zvonku (cudzie mocnosti) a bez demonštrácie sily

Spolu tieto princípy obsahovali určité body:

- reunifikácia krajiny prebehne nezávisle bez zainteresovania a pomoci iných krajín
- reunifikácia sa dosiahne mierovou cestou a krajiny sa zaväzujú nedemonštrovať silu proti svojmu susedovi (ako vieme tento bod KEDR nikdy ani len neuvážila dodržať)
- krajiny sa dohodli na určitých krokoch zmierniť napätie, vyvarovať sa akýmkoľvek ozbrojeným konfliktom
- ako ľudia jedného a homogénneho národa nájdú spoločné rozhovory, idey a systém vzájomného porozumenia
- ďalšie nadviazanie rozhovorov na medzinárodnej úrovni a väčšia spolupráca na trvalom zlepšovaní vzájomných vzťahov
- zavedenie „červenej linky“ medzi Pchjŏngjom a Söulom, kvôli prevencii v prípadnej vojenskej eskalácii na poloostrove
- unifikácia musí prebehnúť v najbližšej budúcnosti a musí prebehnúť mierovou cestou
- zaviazanie sa v spolupráci s červeným krížom na opätovné stretnutie rozdelených rodín

⁴⁸ Kórejský poloostrov zostal po vojne rozdelený na Severnú a Južnú časť, čo malo za následok rozdelenie niekoľko stotisíc kórejských rodín, ktoré sa kvôli politickej situácii nevideli desiatky rokov

⁴⁹ Adrián Buzo, *Partyzánska Dynastia*, Praha: BB/art vol.2, 106, 2003

- vytvorenie špeciálneho komuniké tzv. Koordinačného výboru Juhu a Severu so spoločným predsedníctvom oboch krajín. Za KR to bol I Hu-rak⁵⁰ a za KĽDR Kim Jong-džu⁵¹
- obnovenie rozhovorov na medzinárodnej úrovni a lepšie nadväzovanie vzťahov
- zaviazanie sa dodržanie spomenutých bodov

Ako už vieme viaceré z týchto bodov dodržaných nebolo, nakoľko sa obidve vlády nevedeli dohodnúť na ich plnení a priority oblastí v ktorých tieto body začať uskutočňovať. Pchjôngjang zastával jasné stanovisko k politike národnej bezpečnosti KR a požadoval okamžité stiahnutie všetkých Amerických vojsk z poloostrova. Vláda KR samozrejme tieto požiadavky dementovala a kládla do popredia že americké vojská na svojom území berie ako záruku preventívnej obrany pred prípadným útokom KĽDR.⁵²

Od konca roku 1972 ale tieto rozhovory zostali na mŕtvom bode. KĽDR následne samovoľne vydalo požiadavky ktoré mali smerovať k podpisu mierovej zmluvy.

- Stiahnutie amerických vojsk.
- Zníženie vojsk na obidvoch stranách
- Vzájomná kontrola zbraní

Najdôležitejšie pre KĽDR bolo stiahnutie amerických vojsk.⁵³ Až druhoradá podmienka bola urovnanie vzťahov s vládou KR. KĽDR požadovala všetky tieto podmienky bez svojich konkrétnych ústupkov, načo vedenie KR samozrejme odmietlo pristúpiť čo nakoniec, viedlo k zamrznutiu rozhovorov.

⁵⁰ 이후락, v tomto období bol riaditeľ KCIA (Korean Central Intelligence agency) (Čungangčöngbobu)

⁵¹ 김영주, jednalo sa o mladšieho brata Kim Il-sönga, člena politbyra a v tom čase zastávajúceho funkciu viceprezidenta Najvyššieho Ľudového Zhromaždenia, 최고 인민 회의 (Čüiko inmin höüi)

⁵² KĽDR v podstate aj počas rokovaní stále stupňovala ozbrojené útoky v oblasti DMZ.

⁵³ KĽDR považovala za hlavného agresora práve Spojené štáty americké, Južná Kórea predstavovala len tzv. bábkovú krajinu ovládanú Spojenými štátmi americkými

V roku 1973 prichádza zo strany KĽDR návrh na *Konfederatívnu republiku Korjo*⁵⁴, ktorým strojca bol údajne sám Kim Il-söng, ako podnet na zastúpenie obidvoch krajín v OSN. ⁵⁵ Tento návrh mal byť systém vládnutia s dvoma formami vlády, s politickými systémami a čo je najdôležitejšie s dvoma ideológiami. V tomto prípade diametrálne sa medzi sebou odlišujúcimi. Bolo viac menej nemožné aby tieto dva ideologické smery spolu koexistovali v politickom živote.

Ak si môžeme toto obdobie zhrnúť, neprinieslo v podstate žiadnu zásadnú zmenu a KĽDR stále pokračovala v politike silného vojenského tlaku na KR.

V roku 1974 prišlo k dvom zásadným incidentom ktoré posunuli akékoľvek úvahy zjednotenia do mŕtveho bodu. 15. augusta mal prezident Pak Čong-hui v Národnom divadle ⁵⁶ príhovor k oslavám 29-temu výročiu skončenia japonskej koloniálnej nadvlády keď sa sympatizant KĽDR Mun Se-kwang⁵⁷ pokúsil na neho spáchať atentát.⁵⁸

Z krátkej vzdialenosti ale namiesto prezidenta Paka, strelil jeho manželku Juk Jong-su⁵⁹ ktorá na následky zranení na druhý deň v nemocnici podľahla

V tomto incidente sa ukázala prezidentova neústupná a železná povaha keď naďalej pokračoval v príhovore a dokončil ho v plnej dĺžke zatiaľ čo jeho ženu zachraňovali. Tento incident jasne poškodil vzťahy nie len s KĽDR ale aj s Japonskom, nakoľko sympatizant bol kórejsko-japonského pôvodu a do KR prišiel na japonský pas.

Pár dní na to jednotky KR v oblasti DMZ odhalili 3 podzemné tunely vedúce zo Severu na Juh.⁶⁰ Tunely boli precízne hĺbené a veľkosťou by sa mohla do nich zmestiť až trojica tankov na šírku. V rokoch 1974 až 1990 sa objavilo na rôznych miestach až jedenásť

⁵⁴ 고려연방제, s týmto návrhom prišiel Kim Il-söng už v roku 1960 ale v tej dobe len ako prechodný politický systém. V tomto prípade ale môžeme hovoriť že tento politický systém prezentoval ako konečné štádium zjednotenej krajiny. Adrián Buzo, *Partyzánská Dynastie*, Praha: BB/art vol.2, 135, 2003
Bern Shakfer, *North and South Korean Strategies for Re-unification during the Cold War*, <https://www.youtube.com/watch?v=ydye1v6Jrd0>

⁵⁵ Práve kvôli nejasnej situácii sa krajiny až do roku 1991 nenachádzali v OSN a mali štatút pozorovateľských krajín

⁵⁶ 국립극장

⁵⁷ 문세광 za tento incident si vyslúžil trest smrti obesením

⁵⁸ 박대통령 자격(영부인 육영수 여사 서거), Paktätchongnjöng čakjök (jöngbuin jukjöngsu jösa sökõ)

⁵⁹ 육영수 bola matka jeho jedinej dcéry Pak Kun-hje, 박근혜 ktorá je súčasná prezidentka Kórejskej Republiky (2013 –)

⁶⁰ 제 1 땅굴 발견 (Če 1 Ttangkul palkjön)

infiltračných tunelov. Nehľadiac na to že KĽDR stále zbrojila a zvyšovala počty ozbrojených síl.⁶¹

Čo k tomuto obdobiu môžeme povedať- Aj keď prebiehajúce rozhovory ani jednu zo strán výrazne neovplyvnili a nepriniesli žiadne ústupky. KĽDR pokračovala v menších a väčších ozbrojených konfliktoch v oblasti DMZ a KR sa sústredila na posilňovanie domácej a medzinárodnej ekonomiky. Hovoriť o reunifikácii krajiny nezostával čas ani vôľa. Ďalší problém bolo vnímanie KR. Vedenie KĽDR, teda Kim Il-söng vnímal KR ako bábkový štát pod správou USA s ktorým nemá význam ani jednať. Rovnako to bolo v oblasti ekonomiky kde mali za ilúziu že na južnej časti poloostrova žije obyvateľstvo v neskutočnom chaose a chudobe.⁶²Vláda KR si tieto fakty uvedomovala preto sa ani o výrazné kroky nesnažila. Nakoľko na strane KĽDR zostávalo rovnaké vedenie ktoré v podstate začalo Kórejskú vojnu a rovnako sa jej pripisovali všetky doterajšie ozbrojené útoky, hovoriť o razantnej zmene naozaj nemôžeme.

V auguste roku 1976 konflikt rázne eskaloval keď sa odohral *Sekerový incident* v *Panmundžone*.⁶³Incident vznikol banálne kedy vojaci KR a USA išli vyrúbať strom ktorý bol umiestnený v JSA⁶⁴ zóne. Nakoľko jeho tieň dopadal na Severnú časť zóny, brali to pohraničné jednotky KĽDR ako provokáciu a reakciou vznikol konflikt ktorý mal za následky smrť amerického poručíka Marka Barretta. Bol zavraždený sekerou ktorou prišiel tento strom vyrúbať. Konflikt trval len niekoľko sekúnd ale mal za následky mobilizáciu jednotiek KR a USA, dokonca USA vyslali lietadlovú loď Midway k pobrežiu KR. V krajine vyhlásili najväčšiu pohotovosť. USA dokonca zvažovali odvetný útok ale prezident Pak tento akt zamietol. Tento útok bol s najväčšou pravdepodobnosťou zo strany KĽDR plánovaný za cieľom vyvolať v oblasti provokáciu ale nakoľko nevyšiel podľa predstáv, vedenie KĽDR ho označilo za poľutovania hodný a prisľúbil že sa im bude snažiť vyvarovať.

Koniec sedemdesiatych rokov sa v KR razantne vymenilo politické podnebie kedy bol autoritatívny prezident Pak Čong-hui, zavraždený riaditeľom KCIA⁶⁵ ako reakciu na jeho prehlbujúci sa autoritatívny režim a stále väčšie potláčanie už tak veľmi malej demokracie.

⁶¹ Z 400 tisíc v roku 1970 na skoro 700 tisíc v roku 1975, Adrián Buzo, *Partyzánská Dynastie*, Praha: BB/art vol.2, 108, 2003

⁶² Práve v 70. rokoch nastal obrat a ekonomika KĽDR začala upadať a ekonomika KR rapídne napredovať.

⁶³판문점 도끼살인사건

⁶⁴ JSA Zone (Joint Security Area) 공동경비구역(Kongdong Kjöngbi Kujök)

⁶⁵Kim Čä-kju, 김재규 ktorý bol za tento incident popravený, rovnako s ľuďmi ktorý v ňom boli zainteresovaný <https://ko.wikipedia.org/wiki/김재규>

Výrazne to malo za následok aj demonštratívnu odpoveď na Pakovu politiku a na jeho novozavedenú ústavu Jusin⁶⁶ ktorá mu dávala možnosť šesť ročnej vlády v úrade prezidenta s opätovným zvolením⁶⁷ a výraznú ústavnú a politickú moc. Jeho prehlásenie že v prípade demonštrácií voči režimu ich bude tvrdo potláčať, nehľadiet na ľudské straty na životoch, výrazne napomohlo k tomuto atentátu.

Krajina sa na chvíľu ocitla v politickom chaose a vládu prebral vtedajší premiér Čchö Kju-ha.⁶⁸ Vyhlásil nové prezidentské voľby v ktorých sám aj kandidoval a v decembri roku 1979 ich aj vyhral. Jeho zvolenie prinieslo aj veľmi krátke opätovné nadviazanie medzi kórejských vzťahov. Znova si treba pripomenúť že rozhovory sa obnovili na popud KĽDR, ktorá túto situáciu Pakovej smrti brala ako „revolučnú“.⁶⁹ V KĽDR sa vedenie krajiny nijak nemenilo, zostával postoj ku KR jednotný a prioritný. Naopak KR mala vnútorné problémy so stabilizáciou politickej a ekonomickej situácie a preto môžeme povedať že politika unifikácie nepatrila do zoznamu priorít vtedajších politických elít.

1.4 Vývoj v rokoch 1980 až 1987

Začiatkom osemdesiatych rokov sa v KR znova vymenila hlava štátu. Kedy na popud armádnych veliteľov vedených generálom Čon Tu-hwanom⁷⁰ armáda získavala stále väčšiu moc.⁷¹ Prezident sa to snažil zvrátiť menovaním Čon Tu-hwana riaditeľom KCIA. Ale ani toto menovanie mu nezabránilo na seba preberať stále viac právomocí a v podstate dohnat úradujúceho prezidenta Čchö Kju-hana k rezignácii. Začalo obdobie ďalšieho autoritatívneho prezidenta ktorý znova krajinu prebral pod demonštráciou sily. Následne KĽDR znovu prerušila akékoľvek rokovania s vládou KR. Dokonca aj Spojené štáty americké váhali nad uznaním jeho prezidentského mandátu.

⁶⁶ 유신

⁶⁷ Kedy bol v rokoch 1972 a 1978 zvolený za prezidenta bez účasti oponenta vo voľbách.

⁶⁸ 최규하

⁶⁹ Prezident Park bol v KĽDR nenávidený každou zložkou spoločnosti a po amerických vojskách na poloostrove, braný ako ďalšia prekážka vedúca k opätovnému spojeniu.

⁷⁰ 전두환 <https://ko.wikipedia.org/wiki/전두환>

⁷¹ Skupina zvaná Hanahoe, 하나회. V podstate sa jednalo o skupinu armádnych veliteľov z väčšiny bývalých spolužiakov z Kórejskej vojenskej akadémie 육군사관학교(Jukkunsakwanhakkjo) vedenú generálom Čon Tu-hwanom ktorá graduovala v roku 1955. <https://ko.wikipedia.org/wiki/하나회>

Aj keď rokovania neprebiehali na žiadnej oficiálnej a vysokej úrovni, prišlo k pár významných udalostiam, ktoré krajiny priblížili k unifikácii (aspoň na teoretickej rovine).

V rokoch 1981a 1982 prišlo niekoľko návrhov od samotného prezidenta Čon Tu-hwana ktorý navrhoval obnovenie dialógu a dokonca stretnutie obidvoch najvyšších politických predstaviteľov krajiny na posilnenie vzájomnej dôvery. Všetky tieto pokusy KLDR odmietla s demonstráciou, uznať vládu Čon Tu-hwana a jeho osobu ako prezidenta krajiny.

V roku 1983 sa dokonca na neho pokúsila spáchať atentát, na jeho diplomatickej misii v Barme - *Bombový útok v Rangúne*.⁷² Prezident tento útok prežil, zabitých bolo ale 17násť vysokých vládnych predstaviteľov KR, v rátane štyroch ministrov. Incident znova vrátil akékoľvek jednanie späť na bod mrazu.

Rok na to sa KR na chvíľu ocitla v poľnohospodárskej kríze, nakoľko ju zasiahli silné povodne. KLDR aj cez všetku nenávisť k súčasnej KR vláde prejavila „bratskú“ solidaritu a prostredníctvom červeného krížu poskytla hospodársku pomoc svojmu južnému susedovi. V tomto akte môžeme vidieť ako sa KLDR stavala k celej problematike. Vládu KR považovala za nepriateľa ale v prípade že prišlo na tému obyčajného národa a obyvateľstvo bola ochotná prehodnotiť svoje počínanie.⁷³ Bohužiaľ, za touto solidaritou bol skrytý propagandistický počin KLDR ktorý chcel po nepodarenom teroristickom útoku v Barme, obnoviť svoj štatút v očiach medzinárodného spoločenstva.

V roku 1984 sa diskutovalo o trojstranných rozhovoroch medzi KLDR, KR a USA na popud KLDR. K rozhovorom ale nikdy neprišlo, nakoľko KLDR požadovali najprv rozhovor s USA a jednanie o podpísanie mierovej dohody a až potom dialóg s KR. Týmto krokom dávali najavo že vládu KR stále neberú ako rovnocenného politického partnera. Celý tento návrh vláda USA aj KR zamietli.

Aj keď sa trojstranné rozhovory nekonali prišlo aspoň na radu jednaní týkajúcich sa oblastí športu, hospodárskej výmeny a humanitárnej pomoci. V roku 1988 sa mala v Söule konať letná olympiáda ktorá začala naplno riešiť otázku oboch národných družstiev,

⁷² 미얀마 아웅산 국립묘지 테러 (Mianma aungsan kungnipmjodži tcherö), atentát prebehol počas ceremonálu v mauzóleu mučeníkov v meste Rangún. https://en.wikipedia.org/wiki/Rangoon_bombing

⁷³ V tejto solidarite rovnako postupovala aj KR, v prípade že išlo o zabezpečenie národnej jednoty a pomôcť svojmu susedovi z krízy, bola ochotná prehodnotiť svoje postavenie, čo malo za následok darovanie potravinovej pomoci.

s možnosťou vystúpiť ako jeden celok pod spoločnou vlajkou.⁷⁴ Všetky tieto rozhovory ale skončili neúspechom

Rok 85 bol vrcholom Čon Tu-hwanovej politiky unifikácie a až do konca jeho pôsobenia v úrade prezidenta nepriniesol žiadne podstatné zmeny a ďalšie akékoľvek pokusy o opätovné rozhovory zostali neúspešné. Teroristický útok na lietadlo od spoločnosti Korean Air (KAL 858), ktoré malo krajinu dostať do chaosu kvôli nadchádzajúcim Olympijským hrám, vzťahy ešte zmrazilo, nakoľko z útoku bol na priamo obvinený sám Kim Il-söng.

Unifikačnej politike sa jeho vláda nevenovala dostatočne nakoľko mala vnútropolitické problémy. Budúca vláda KR sa môže unifikačnej politike naplno venovať a ju vo všeobecnosti podporovať len na základe vlastnej stabilnej a zodpovednej vlády. A to bol až do konca deväťdesiatych rokov jeden z hlavných problémov

V auguste roku 1985 dokonca prebehla prvá výmena rozdelených rodín.⁷⁵ Môžeme hovoriť o kroku ktorý bol svojou formou a významom najbližšie k opätovnému zjednoteniu národa, kedy sa cez všetky politické prekážky a konflikty podarilo na krátky čas spojiť národ ktorý zostával desaťročia rozdelený.

Počas Čonovej vlády začala KĽDR pokladať priame základy na svoj neskorší Jadrový program. Vo výskumnom centre Jongbjon⁷⁶ v rokoch 84-86 dostavala 2 jadrové reaktory schopné produkovať plutónium ktoré sa dá použiť k výrobe jadrovej bomby.⁷⁷ Týmto počínom nasledovala v medzi kórejských jednaniach úplne nová éra.

1.5 Vývoj v rokoch 1987 až 1997

V priamych prezidentských voľbách bol v decembri roku 1987 zvolený prezident Ro Tchäe-u.⁷⁸ Ro bol pravá ruka Čon Tu-hwana a v jeho vláde od roku 1980 zastával rôzne funkcie. Na konci svojej nepopulárnej a problematickej vlády ho Čon označil za svojho

⁷⁴ K tomuto návrhu prišlo už začiatkom roka 1984 kedy to Pchjöngjang navrhol pred nadchádzajúcimi ázijskými hrami ktoré sa konali roku 1986. Ako predpríprava mala slúžiť olympiáda v Los Angeles roku 1984. Tento akt sa ale kvôli napätej politickej situácii medzi USA a SSSR nepodarilo zrealizovať, pre bojkot socialistických krajín vrátane KĽDR na olympiáde v Los Angeles.

⁷⁵ Jednalo sa len o vybrané rodiny ktoré boli dopredu vybrané na základe losovania. Do roku 2010 sme boli svedkami o 19-tnástich rodinných stretnutí medzi obyvateľstvom KR a KĽDR

⁷⁶영변핵시설 https://en.wikipedia.org/wiki/Yongbyon_Nuclear_Scientific_Research_Center

⁷⁷ Aj keď roku 1985 podpísala dohodu o nešírení jadrových zbraní.

⁷⁸노태우 <https://ko.wikipedia.org/wiki/노태우>

nástupcu . Roova domáca aj zahraničná politika začala rozdielne od svojich predchodcov. Roku 1988 sa KR úspešne hostila letné olympijské hry v Söule čo malo aj veľmi pozitívny vplyv na medzinárodnú politiku a Kórejskú otázku. Hneď po ukončení hier predstavil nový politický koncept v jednaní so Severom ktorý nazýval *Nordpolitik*.⁷⁹

Bola zameraná hlavne na zblížovanie sa so spojencami KĽDR ako bola Čína, Rusko a s krajinami socialistického bloku. Kedy vytvorenie kladného vzťahu s týmito krajinami by malo za následok kladnejší vzťah so samotnou KĽDR. Cez túto cestu sa snažil o integráciu KĽDR do medzinárodnej politickej a ekonomickej sústavy. Počas jeho vlády sa v unifikačnej politike udiali podstatné zmeny ktoré mali základ vývoja a smerovania unifikačnej politiky.

Kim Il-söng v novoročnom prejave roku 1989 vyzval predstaviteľov štyroch hlavných politických strán vrátane Ro-a aby navštívili Pchjöngjang.⁸⁰ Pozval aj niektoré významné osobnosti disentu ako Mun Ik-hwana a Päk Ki-wana. Niektorý prekročili hranice bez povolenia úradov a okamžite po boli po návrate zatknutý a odsúdený k trestu odňatia slobody.

V tom istom roku KĽDR hostila Svetový festival mládeže a študentstva (SFMS) a na území KĽDR sa premiesilo množstvo medzinárodného obyvateľstva.⁸¹ Po skončení hier Červený kríž prehodil tému rozdelených rodín a kultúrnu výmenu. KĽDR ale bola po hrách veľmi opatrná čo sa týka medzinárodných vzťahov. Ani prejav ktorý prezident Ro Tchäe-u predniesol v Národnej rade (vyzval k užšej spolupráci a prehodnotil unifikačnú politiku) nijak postoj KĽDR nezmenil.

Prehlbovať „*Nordpolitik*“ sa mu podarilo hneď po rozpade socialistického bloku kedy postupne začal nadväzovať diplomatické vzťahy s bývalými krajinami tohto bloku. Malo ale za následok zmrazenie diplomatických vzťahov ktoré mali s KĽDR a tým sa pre KĽDR vytvárala väčšia izolácia.

Po páde socialistického bloku sa dala KĽDR do obrannej pozície, aby sa vyvarovala globálnym náladám ktoré panovali vo svete po tomto historickom okamžiku.⁸² Veľmi zle to KĽDR zasiahlo aj ekonomicky, na rozdiel od KR ktorej sa otvorili nové trhy k expanzií.

Zásadná zmena prišla roku 1991 kedy 17.9. vstúpili obe Kórey do OSN ako samostatný štát.⁸³ Čo prinieslo v unifikačnej politike inú kategorizáciu situácie, kedy boli krajiny v očiach medzinárodného spoločenstva oficiálne brané ako dve samostatné krajiny.

⁷⁹북방 정책 (Bukbank čöngčchäk) Po vzore Nemeckej Ostpolitik (politika zameraná voči východnému Nemecku) Dan C. Sanford, *The Journal of East Asian Affairs*, Vol. 7, No. 1 Winter/Spring, str.. 1-31, 1993

⁸⁰ Kolektív autorů, *Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 306

⁸¹ Mala ako náhradu za neúčast' na Olympijských hrách.

⁸² Komunistických krajín Ázie sa ale zmeny ktoré sa udiali v Európe nedotkli až tak razantne.

Konca roku 1991 sa opätovne stretli predsedovia obidvoch vlád a podpísali dohodu o vzájomnej spolupráci, výmene a dohodu o neútočení a usmiernení. Zaviazali sa že budú prehlbovať ekonomickú spoluprácu a budú sa usilovať o podpísanie mierovej zmluvy.

Na konci toho roku v spoločnom prehlásení zamietli vývoj a použitie jadrových zbraní. Na medzinárodný turnaj v stolnom tenise dokonca vyslali zmiešané družstvo.

Tieto úspechy mala za následok aj aplikácia „*Nordpolitik*“ a s úspešným vytváraním diplomatických vzťahov so „spojencami“ KĽDR.⁸⁴ Hlavne kladné nadviazanie ekonomických a diplomatických vzťahov so SSSR malo na unifikačnú politiku veľmi priaznivý vývoj.

Za obdobie Ro Tchäe-u prišlo doposiaľ k najpodstatnejším úspechom v unifikačnej politike (veľmi tomu dopomohla medzinárodná situácia). Správnymi aplikáciami ako napríklad *Nordpolitik* bolo možné za krátky čas previesť a uplatniť vytýčené ciele ktoré unifikačný proces potreboval.

Kim Jong-sam

Roku 1993 sa do prezidentského kresla dostáva politický veterán a prvý prezident-civilista Kim Jong-sam.⁸⁵ Kedy ziskom 42 percent poráža svojho súpera (neskoršieho prezidenta) a rovnako politického veterána Kim Tä-džunga. V oblasti unifikačnej politiky bol jeho predchodca nanajvyš úspešný a Kim Jong-sam chcel pokračovať v jeho začatej ceste.

V čase jeho úradu mal mandát Amerického prezidenta Bill Clinton. Veľmi prívetivá osoba v medzinárodnej politike a bezpečnosti. Malo za následok aj kladné vzťahy s KĽDR. Kim Jong-sam v prvých týždňoch svojho úradu oznámil že jeho priorita je, stretnutie obidvoch prezidentov. Teda politický rozhovor na najvyššej úrovni. V týchto rokoch ale už v unifikačnej politike figurovala „divoká karta“ KĽDR, teda jej jadrový program. Priamo ohrozoval národnú bezpečnosť KR. Prvom roku svojej vlády musel voči KĽDR vystúpiť tvrdo a zrušil všetky investície ktoré sa dohodli počas vlády Ro Tchäe-u, z dôvodu rozhodnutia KĽDR odstúpiť od zmluvy o nešírení jadrových zbraní.⁸⁶

⁸³ Tento proces brzdila samostatná KĽDR ktorá sa až do konca 80. rokov držala argumentu jednej Kórey a presadzovala variantu *Konfederatívnej republiky Korjo*. Pasovala sa aj ako jediný politický a legitímny zástupca krajiny na Kórejskom poloostrove.

⁸⁴ Československo nadviazalo vzťahy s KR 22.3.1990.

⁸⁵ 김 영 삼

⁸⁶ Kolektív autorů, *Dejiny Koreje* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001), str. 314

Roku 1994 malo za následok prudké zhoršenie a následne prudké zlepšenie medzi kórejských vzťahov. Kim Jong-sam totižto žiadnou politikou proti KĽDR nedisponoval.⁸⁷ Veril totižto že relatívne dobré vzťahy s predchádzajúcej vlády a medzinárodná geopolitická situácia vo svete⁸⁸, samovoľne naštrbí režim KĽDR a ten sa po čase rozpadne. Preto sa držal neefektívnej politiky „cukru a biča“. Kedy striedal kladný a veľmi rázny prístup ku KĽDR.

V polovici roku 1994 prichádza ale obrovský skok v unifikačnej politike kedy bývali americký prezident Jimmy Carter 15.6 navštívil Pchjōngjang. Z tejto historickej návštevy, ktorá bola pôvodne zameraná na riešenie jadrovej otázky, priviezol osobné pozvanie od Kim Il-sōnga na prvú historickú návštevu KĽDR.

Historický moment, nielen v medzi kórejskej otázke sa ale z dôvodu smrti Kim Il-sōnga neuskutočnil. Stretnutie ktoré malo prebehnúť 25.7.1994 muselo byť zrušené z dôvodu smrti vodcu ktorá ktorý skonal na infarkt dňa 8.7.1994, teda necelé tri týždne pred týmto stretnutím. V prípade kladného stretnutia mohol byť budúci vývoj v unifikačnej otázke kompletne odlišný.

Hneď po smrti vodca zaujala KR pasívnu a až zvláštnu pozíciu. Namiesto smútočnej kondolencie, vydali úrady oficiálne prehlásenie kedy obvinili Kim Il-sōnga zo zlej pretrvávajúcej situácie v ktorých sa momentálne obe Kórey nachádzajú.⁸⁹ Za tento akt si vyslúžila KR kritiku zo strany USA ale aj zo strany domáceho obyvateľstva. V krajine prebehli študentské protesty a početné skupiny sa v Pchanmundžone snažili vyjadriť svoje sympatie občanom KĽDR.

Prečo takto KR reagovala bol nasledovný. Po smrti vodcu dúfala v kolaps režimu. Celej záležitosti preto neprikladala dostatočnú prioritu.

V roku 1994,22.10 KĽDR podpísala Ženevskú dohodu ktorá sa týkala zastavenia jadrového programu výmenou za ľahko-vodné reaktory, ktoré má doručiť USA v spolupráci s KR.⁹⁰ Podpis tejto dohody mal za následok relatívne zlepšenie medzi kórejských vzťahov.

Následne po roku 1994 prišlo k stagnácii vzťahov z dôvodu 3 roky trvajúceho štátneho smútku ktorý bol v KĽDR vyhlásený, hospodárskych problémov KĽDR, domácich politických problémov Kim Jong-sama a značné ubudnutie jeho popularity.⁹¹

⁸⁷ Ako napríklad „Nordpolitik“ za Ro Tchäe-u.

⁸⁸ Premena bývalých socialistických krajín na krajiny demokratické s trhových hospodárstvom.

⁸⁹ Na rozdiel od USA ktorý poslali kondolenciu priamo novému lídrovi krajiny, mladšiemu synovi Kim Čong-illovy.

⁹⁰ KR mala byť ale ako hlavný investor celého projektu (4 miliardy dolárov). S touto dodávkou mali problém súhlasiť obidve strany. KR odmietla niešť výšku nákladov a KĽDR odmietala priamu dodávku týchto reaktorov.

Ku koncu Kim Jong-samovho funkčného obdobia sa začala prehlbovať Ázijská ekonomická kríza ktorá sa naplno prejavila znehodnotením wonu a úpadkom rastu HDP.⁹² Malo za následok krach niekoľkých kľúčových spoločností v hospodárstve KR.

Vzhľadom na tieto problémy ktoré mala KR na domácej a medzinárodnej scéne a väčšie uzavretie KĽDR⁹³, viedlo až do konca Kim Jong-samovej vlády ku stagnácii v medzi kórejských dialógoch a unifikáčnej otázky.

1.6 Slnecná Politika (1997 až 2008)

Roku 1997 sa prezidentom Kórejskej republiky stal človek ktorý sa o opätovné spojenie národa zaslúžil zo všetkých predstaviteľov najviac. Jednalo sa o prezidenta Kim Tä-džunga ktorý roku 1996 kandidoval už štvrtýkrát o post najvyššieho predstaviteľa štátu. Nakoniec o 1,6 percent (390 tisíc) preferenčných hlasov poráža svojho oponenta (I Hó-čchanga) a stáva sa tak ôsmym prezidentom Kórejskej republiky.

Od nástupu do prezidentského úradu predstavil svoj hlavný program. *Slnecnú politiku*⁹⁴.

Slnecná politika, alebo aj politika „mieru a prosperity“ ,bolo zblížovanie sa so severným susedom nehľadiac na jeho politický režim, vládnučich predstaviteľov, vnútornú politiku a určité bežné vyhrážky sa samotnému Juhu .⁹⁵ Hlavnými bodmi Slnecnej politiky bolo uvoľnenie napätia, obnovenie rokovaní a dosiahnutie stretnutia najvyšších lídrov krajiny ku ktorým doposiaľ nedošlo. Rovnako bolo potrebné vyriešiť raketový a rozširujúci sa nukleárny program ktorý začal byť v unifikáčnej rétorike od polovice deväťdesiatych. rokov primárnym problémom. Koncept politiky mal za cieľ oddeliť politické a ekonomické otázky na dve samostatné na seba nenadväzujúce skupiny.

⁹¹ Popularita sa na začiatku jeho vlády pohybovala v rozmedzí od 60% do 90%, na konci funkčného obdobia mal menej než 10%.

⁹² Do tej doby HDP KR poznala len stabilný rast.

⁹³ KĽDR postihli veľké suchá čo malo za následok hladomor, ktorý si vyžiadal miliónové straty na životoch (1 až 3 milióny obyvateľov. Vláda KR rozhodla o humanitárnej pomoci - dodávkach ryže (2 krát po 150 tisíc ton).

⁹⁴ 햇볕정책 (Hätpjötchčöngčchäk)

⁹⁵ Okrem ozbrojených provokácií ktoré aj nanajvyš benevolentná Slnecná politika rázne odmietala.

Slnečná politika sa snažila akoukoľvek formou pomôcť KĽDR a rovnako aj jeho štatútu na medzinárodnej politickej scéne, kde malo KĽDR od rozpadu socialistického bloku zlé až nebezpečné postavenie.

KĽDR bola na tom hospodársky a ekonomicky po rozpade Sovietskeho zväzu veľmi zle. Kedy po smrti Kim Il-sönga na 3 roky (štátny smútok) prerušila v podstate kontakt so svetom. Počas týchto troch rokov ju zasiahli striedavé obdobia sucha a dažďov čo malo za následok hladomor obyvateľstva a podľa neoficiálnych správ si vyžiadalo až 3 milióny ľudských životov.⁹⁶

Príchod slnečnej politiky nezačal v práve priaznivom období a zo začiatku mal nízku podporou verejnosti. V roku nástupu Kim Tä-džunga zasiahla Kórejskú republiku, ázijská finančná kríza. Mala dopad na výrazný prepád HPD, bankrot niekoľkých kľúčových spoločností (Daewoo) a masívne prepúšťanie zamestnancov. Na základe čoho obyvateľstvo protestovalo voči púšťaniu peňazí zo štátneho rozpočtu .

V júny roku 1999 prišlo k najväčšiemu ozbrojenému konfliktu deväťdesiatych rokov. Vtedy sa severokórejská vojenská flotila sprevádzajúca rybársku loď na námornej hraničnej línii (KĽDR túto hraničnú líniu neuznáva) stretla s vojenskou hliadkou Južnej Kórei. Po vzájomnej palbe bola severokórejská flotila ťažko poškodená a vrátila sa späť na pevninu. Paradoxne práve tento vojenský stret a reakcia juhokórejského námorníctva mala za následok vzrast podpory Slnečnej politiky verejnosťou.⁹⁷ Hlavné heslo Slnečnej politiky bolo „*mier a vzájomná prosperita*“. Zakladala si teda na vyvarovaní sa akéhokoľvek ozbrojeného konfliktu. V tomto prípade jasne naznačovala že v nevyhnutnej situácii a ohrození národnej bezpečnosti je schopná pristúpiť k odvetyným krokom. Ale prvotne uprednostňovala dialóg a vyjednávanie.

Podstatná bola aj zmena v rétorike voči Severu. KR prezentovalo že považuje KĽDR ako rovnocennú krajinu rešpektujúcu jej politický systém a hodnoty a to isté vyžadovala na oplátku od KĽDR.⁹⁸ Demonštrovala že budúce dialógy sa budú niest' vo vzájomnom porozumení na konfuciánskych hodnotách (úcta k staršiemu súrodencovi). Podmienila to aj prehlásením, že bude humanitárne a finančne podporovať Sever bez očakávania navrátenia.

Základný predpoklad celej politiky bol že, KĽDR ekonomicky ani politicky neskolabuje (preto ju KR neustále humanitárne a hospodársky dotovala) a kladne dúfala

⁹⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/North_Korean_famine

⁹⁷ Kim Tä-džung bol dokonca obviňovaný zo zanedbávania národnej bezpečnosti práve jeho Slnečnou politikou.

⁹⁸ KĽDR stále brala KR ako Americký „*bábkový*“ štát.

v reformáciu ekonomiky po vzore ČLR a Vietnamu. Podporovala aj myšlienku vzájomnej návštevy obyvateľstva, opätovné a pravidelné stretnutia rozdelených rodín. V tomto prípade živila myšlienku že v prípade vzájomnej návštevy obyvateľstva by občania videli spôsob života v krajine aby mohli na základe skúseností samostatne posúdiť že im nehrozí žiadne nebezpečenstvo a potenciálna hrozby.⁹⁹ Ak by obyvatelia obidvoch Kórei boli presvedčení o miery, zmierenia napätia a vzájomnej spolupráci, mali by tieto úvahy základný kameň pre mierovú unifikáciu.

Výsledok tejto podstatnej zmeny rétoriky mal za následok mnoho zmien v medzi kórejských vzťahoch:

Štatistiky z konca roku 1999:¹⁰⁰

- oddelenie ekonomických a politických aktivít zvýšilo medzi kórejský obchod a investície na rekordných 350 miliónov dolárov¹⁰¹ a KR sa stala tretím najväčším obchodným partnerom
- nárast turizmu v turistickej oblasti Kumgang (370 tisíc turistov) a podiel zvýšenia investícií na 350 miliónov dolárov
- zvýšenie humanitárnej pomoci - 300 000 ton hnojiva a jedlo a lieky v hodnote 80-tich miliónov dolárov¹⁰²
- zvýšil sa aj podiel civilných a politických návštev (nezahŕňa turistické návštevy v zóne Kumgang) na 11 000 tisíc (číslo je štvornásobne väčšie ako všetky návštevy v posledných desiatich rokoch). Rovnako stretnutie rozdelených rodín kedy prebehlo 322 stretnutí (individuálnych) v tretích krajinách, 1535 výmen listov a 904 konfirmácií o rodinných príslušníkoch

Slnecná politika ukazovala lepšie zajtrajšky aj na samotnom Severe (aj keď nie v rozsahu akom si predstavovala). Napríklad KĽDR prestala v oblasti Demilitarizovanej zóny z ampliónov vysielat' propagandu voči Juhu. Rovnako zrušila ceremóniu oslavujúcu porážku

⁹⁹ Socialistický a ideologický režim v KĽDR ale svojim občanom neumožňoval opustiť krajinu.

¹⁰⁰ Sung Chul Yang, *South Korea Sunshine Policy: Progress and Predicaments*, Vol.25.1:4, str. 34, 2001

¹⁰¹ Sung Chul Yang, *South Korea Sunshine Policy: Progress and Predicaments*, Vol.25.1:4, 2001

¹⁰² Pomoc bola určená civilnému obyvateľstvu. Dnes vieme že ho KĽDR zneužívala na vojenské účely.

Američanov z čias Kórejskej vojny. V auguste roku 2000 dokonca pozastavila stretnutie pro-severokórejských sympatizantov, ktoré sa konalo každoročne v Panmundžone.

Kladný prístup amerického prezidenta Billa Clintona a jeho administratívy k samotnej Slnecnej politike a zmene konfrontácie s KĽDR, mal za následok zlepšenie samotných vzťahov medzi USA a KĽDR.

Vrchol politiky bolo dosiahnutie stretnutia lídrov oboch krajiny. Na popud samotného Kim Tä-džunga prebehol 12. Júna roku 2000 v severokórejskom Pchjŏngjangu prvý Kórejský summit.¹⁰³ Samotným prekvapením bolo vzájomné správanie sa lídrov. Prejavovali si navzájom hlbokú úctu (Kim Čŏng-il užíval rétoriku určenú len staršej a váženej osobe) a zvíтали sa so širokým úsmevom.

Na summite sa preberali hlavne rozdelené rodiny, obnovenie železničného spojenia medzi obidvomi časťami poloostrova. Obidvaja predstavitelia sa zhodli že unifikácia musí prebehnúť a musí prebehnúť mierovou cestou.¹⁰⁴ Summit bol veľkým zlomom v medzi kórejských vzťahoch a vo všeobecnosti aj vo svetovej diplomacii. Kim Tä-džung bol za tento skutok ako zatiaľ jediný Kórejec odmenený Nobelovou cenou za mier.

Tento summit so sebou priniesol aj mnoho kontroverzie, keď sa prevalilo že firma Hyundai zaplatila vláde Kim Čŏng-ila sumu 500 miliónov dolárov, aby sa vrchný predstaviteľ KĽDR na tomto summite zúčastnil.¹⁰⁵

V tomto roku prebehli štyri ďalšie rokovania politicko-vojenského charakteru na nižšej úrovni, tri stretnutia červeného krížu a niekoľko ďalších obchodných stretnutí.

Kim Tä-džungova administratíva sa snažila prezentovať a presvedčiť medzinárodné spoločenstvo o opaku KĽDR. V tzv. *Perryho procese*¹⁰⁶ Kim reagoval o výrokom že KĽDR musíme vnímať takú aká je a nie takú akú by sme ju chceli mať. Nepáčil sa mu fakt že Spojené štáty niekedy stavajú KĽDR do pozície absolútneho zla a krajinu označovala za svojho „odlúčeného brata“.

¹⁰³ 남북정상회담 ((Nambokčŏngsanghŭidam) https://en.wikipedia.org/wiki/Inter-Korean_Summit

¹⁰⁴ Heslo ktoré už prebehlo v minulosti na oficiálnych aj neoficiálnych stretnutiach.

¹⁰⁵ Vláda Kim Tä-džunga túto informáciu dlho zatajovala a až po prevalení celej kontroverzie obhajovala že peniaze boli prislúbené vo forme investícií (industriálny komplex v Käsongu, vybudovanie železničného spojenia, turistický projekt na hore Kumgang) Young Whan Kihl, *The Past as Prologue: President Kim Dae Jung's Legacy And President Roh Moo-Hyun's Policy Issues And Future Challenges*, Chapter 9, 2010

¹⁰⁶ William Perry bol minister obrany v prvom prezidentskom období vlády Billa Clintona (1993 – 1998) https://en.wikipedia.org/wiki/William_Perry

Zamerala sa hlavne na nadviazanie diplomatických vzťahov medzi významnými krajinami medzinárodného spoločenstva¹⁰⁷ a niesla sa v duchu „Nordpolitik“. Práve tento proces bol Kim Tã-džungova taktika prezentovať KLDR v lepšom svetle

Počas jeho vlády sa zintenzívnelo heslo:

„한국은 반드시 통일되어야한다“

„Hankukûn pandûši tchongildöøjahanda“

V preklade:

„Kórea musí byť unifikovaná“

Pripomínal tým obyvateľstvu že tento proces má byť pre národ prioritný a neodkladný. O dosiahnutie by sa mala každá vláda, generácia obyvateľstva a spoločne naplniť duchovnú hodnotu tohto hesla.

Im Dong-wõn

Minister pre unifikáciu počas vlády Kim Tã-džunga. Jeden zo strojcov (architektov) Slnecnej politiky. Bol zástanca mierového riešenia v každom prípade.¹⁰⁸ Zástanca procesu akceptácie Severu a rovnako ako Kim Tã-džung, presadzoval heslo: „brať KLDR takú akú je a nie takú akú by sme si ju predstavovali“. Medzi kórejský summit v roku 2000 bol aj jeho veľkou zásluhou a je mu za neho pripisovaná veľká časť úspechu.¹⁰⁹ Bol kritik prezidenta Georga W. Busha kvôli jeho výrokom na adresu KLDR ktoré mali za následok zhoršenie medzi kórejských vzťahov. V úrade zostal do konca roku 2001.

Bol obvinený ako jeden z participantov ktorý mali na zodpovednosť prevod peňazí do KLDR za účasť na summite v roku 2000. Za tento akt bol odsúdený na skoro 2 roky väzenia.

¹⁰⁷ Od roku 1998, KLDR postupne nadväzovala vzťahy s krajinami ako Južná Afrika (08.10.1998), Brunej (01.07.1999), Taliansko (01.04.2000), Austrália (05.08.2000). Sung Chul Yang, *South Korea Sunshine Policy: Progress and Predicaments*, Vol.25. str. 31, 2001

¹⁰⁸ V prípade agresie zo strany KLDR bol rovnako ako Kim Tã-džung kritizovaný, za slabú reakciu na tieto provokácie.

¹⁰⁹ Autor veľmi úspešnej knihy *Peacemaker: Twenty Years of Inter-Korean Relations and the North Korean Nuclear Issue* (2012) ktorá mapuje obdobie medzi kórejských vzťahov za 20 rokov jeho pôsobenia v tejto oblasti

Ro Mu-hjõn

V roku 2003 nastúpil do prezidentského úradu Ro Mu-hjõn¹¹⁰, ktorý sa rozhodol svoju zahraničnú politiku voči KĽDR viesť v duchu Kim Tã-džunga. Už v prvých týždňoch svojej administratívy musel čeliť Severokórejskej hrozbe nukleárneho programu, na základe čoho začal prehlbovať hlbšie väzby so Spojenými štátmi americkými. V USA bol v tom čase na čele prezidentského úradu George W. Bush mladší čo malo výrazný vplyv na medzinárodnú politiku, nemíňajúc medzi kórejský dialóg a vzťahy. 29. januára roku 2002 pred Národným americkým kongresom a špeciálnymi pozvanými hosťami¹¹¹ prehlásil na tzv. *Správne o stave Únie*¹¹² že KĽDR patrí do tzv. *Osi zla*.¹¹³

Krajiny ktoré disponujú nelegálnymi nukleárnymi zbraňami a podporujú globálny terorizmus. Na základe čoho bude voči nim vedená tzv. *Vojna proti teroru*¹¹⁴, spolu s KĽDR tam na novo zaradil krajiny Irán a Irak. Hlavné mestá krajín Bagdad, Teherán a Pchjõngjang označil ako troj-osu zla a prirovnal obrazne k *Paktu Troch* – Berlín-Rím-Tokyo.

Na toto vyhlásenie samozrejme Pchjõngjang reagoval značne agresívne a vyhrážal sa preventívnym protiúderom. Postoj USA a následná reakcia KĽDR značne nalomila snaženie Ro Mu-hjõnovej administratívy a niesla sa skôr v duchu stabilizovať vzťahy medzi KĽDR a USA. Popri prehlbovaní vzťahov s KĽDR sa snažil na rovnakej úrovni prehlbovať vzťahy s USA.¹¹⁵ Tým sa jeho politika dostala do málo komplexných dialógoch, kedy sa pri snažení viesť kladné vzťahy s obidvoma krajinami ale zároveň si týmto počínom vzťahy poškodzoval.

Počas Roovej vlády boli započaté a implementované 6 stranné rozhovory¹¹⁶ ako reakciu na stále sa rozširujúci nukleárny program KĽDR a jeho testy balistických rakiet. Ako hlavnú prioritu riešili nukleárny program KĽDR a nutnosť prinútiť podpísať KĽDR – Zmluvu o nešírení jadrových zbraní.¹¹⁷ Ďalšie body ktoré treba pri týchto rozhovoroch docieľiť boli – kompletnú denuklerizáciu KĽDR, stabilitu, dlhodobejší mier v oblasti a ekonomickú integráciu.

¹¹⁰ 노무현, Cho Se-hyon, *Good Luck to Him*, The Korea Herald, December 31, 2002.

¹¹¹ Jednalo sa o svetových politických lídrov a zástupcov mocností

¹¹² State of the Union - jedná sa o každoročnú reč prezidenta Spojených štátov kedy predstaví hlavné geopolitické témy ktorým by sa chcel v nasledujúcom roku venovať.

¹¹³ Z anglického originálu The Axis of Evil .

¹¹⁴ Z anglického originálu War on Terror – je nekonvečná dlhodobá „vojna“, odpor voči globálnemu terorizmu a jeho podporovateľom.

¹¹⁵ Tento počín sa podstatne negoval s unifikáčnou politikou, nakoľko vzťahy medzi USA a KĽDR sa len horšili. Na pomoc USA napríklad vyslal armádne jednotky do Iraku.

¹¹⁶ Anglicky – Six Party Talks -륙자 회담 (ljudža huidam) Rozhovorov sa účastnia krajiny (KR, KĽDR, Japonsko, Čína, Rusko a USA) v zástupe ministrov zahraničných vecí.

¹¹⁷ Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, https://en.wikipedia.org/wiki/Treaty_on_the_Non-Proliferation_of_Nuclear_Weapons

Pokračoval v Slniečnej politike ale s vlastnou variantou v medzi kórejských vzťahoch neprišiel a snažil sa zaužívať „zabehnutý“ model. Podporoval väčšinu bodov z agendy Kim Tã-džunga (otvorenie KLDR, mierové riešenie, humanitárna pomoc KLDR, ekonomická integrácia).

9. októbra roku 2006 prebehol prvý nukleárny test KLDR. Tento počin diametrálne zmenil stávajúce jednanie a geopolitickú situáciu v regióne. Na tento test sa vyjadrili záporne všetky okolité krajiny aj vrátane tradičného spojenca – Číny. Priamo po teste bola v KR zachovaná najvyššia bojová pohotovosť a prezident prehlásil že obranné zložky sú pripravené na nukleárnu vojnu. Preto po tomto teste Ro apeloval na okamžité stretnutie najvyšších lídrov.

Na domácej politike sa ale prehlbovali škandály počas celej jeho vlády, spojené hlavne s korupciou, začo bol nespočetne krát kritizovaný a malo to určitý vplyv na jednanie so Severom v ktorých nebol natoľko populárny ako jeho predchodca Kim Tã-džung.

Aj cez svoju slabú popularitu a negatívnu Bushovskú administratívu ktorá medzi kórejské vzťahy komplikovala sa mu podarilo zrealizovať druhý medzi kórejský summit na najvyššej úrovni. 2. Októbra roku 2007 sa v Pchjõngjangu¹¹⁸ stretol so svojim protipólom, Kim Čong-ilom. Tento summit riešil primárne nukleárny program KLDR. Vo všeobecnosti potom riešil predchádzajúce témy ako mier na poloostrove, prehĺbenie medzi kórejských vzťahov a budúcej unifikácie. Prejednávalo sa podpísanie mierovej dohody ktoré by nahradilo doterajšie prímerie. Konkrétne body deklarácie ktorú na tomto summite podpísali boli:

- vzájomný rešpekt rozdielneho politického a ideologického systému
- ekonomická kooperácia
- zníženie napätia a ozbrojených stretov
- implementácia deklarácia z 15. Júna roku 2000 (prvý summit)
- spoločné budovanie permanentného mieru ktoré by viedlo k unifikácií
- vytvorenie špeciálnej zóny „pokoja a mieru „ v oblasti Hãdžu¹¹⁹

¹¹⁸ Tento summit sa mal pôvodne konať v KR ale KLDR na tento návrh nepristúpila.

¹¹⁹ 해주 <https://ko.wikipedia.org/wiki/해주시>

Tento summit nebol až tak populárny a skloňovaný ako prvý summit z dôvodu existujúcej nukleárnej hrozby, kedy už občania KR vnímali KLDR podstatne horšie a negatívnejšie ako pred prvým nukleárnym testom.

Ku koncu jeho funkčného obdobia sa už Slnčná politika niesla vo vlne kritiky, pretože 10 rokov liberálnej vlády a enormných výdajov , dovedli KLDR na post jadrovej moci. Samotný občania KR preto volali po zmene vlády v jednaniach a prístupu voči KLDR.

2. Unifikačná politika Kórejskej republiky v rokoch 2007 až 2012

2.1 I Mjõng-bak

Touto kapitolou sa dostávame k jadrú mojej práce. Aby sme pochopili v čom sa toto obdobie zásadne líši, musíme si rozobrať hlavného aktéra tejto kapitoly – prezidenta I Mjõng-baka, ktorého politika sa musela diametrálne zmeniť nie len z dôvodu neúčinnosti Slnenej politiky ale aj z nového faktu že z KĽDR sa stala krajina disponujúca použiteľnými jadrovými zbraňami. Preto rétorika ktorá trvala 10 rokov musela razantne zmeniť smer a priniesť v medzi kórejských jednaniach potrebnú politickú reformu.

Nemusíme podrobne rozoberať životopis I Mjõng-baka aby sme vedeli že sa od predchádzajúcich prezidentov razantne líši.¹²⁰ I Mjõng-bak väčšiu polovicu svojho profesného života strávil v biznise, práve v čase rozmachu kórejskej ekonomiky. V roku 1965 nastúpil do Hyundai Engineering&Construction.¹²¹ Keďže sa v rekordne krátkom čase vypracoval na CEO/Prezidenta celej spoločnosti, vo veku 35 rokov sa stáva najmladším CEO, aký kedy v Kórei bol.¹²²

Až do roku 1992 zastával pozíciu predsedu predstavenstva celej spoločnosti a po 27 ročnej kariére v biznise sa rozhodol pre politickú dráhu.¹²³

Politická kariéra nemala zo začiatku taký raketový nástup ako v jeho predchádzajúcej práci v ekonomickom sektore. Pripojil sa k Demokraticko-liberálnej politickej strane/Democratic Liberal Party.¹²⁴

¹²⁰ Až do vlády Kim Jong-sama (1993) ktorý bol prvým civilne zvoleným prezidentom.

¹²¹ 현대건설 (Hjõndækõnsõl) v roku 1965 firma dostala prvú veľkú zahraničnú zákazku ktorá sa nachádzala v Thajsku, jednalo sa o vybudovanie diaľnice medzi mestami Narathiwat a Pattani. Na zodpovednosti ju mal práve I Mjõng-bak ktorý projekt roku 1968 úspešne dokončil. Čo malo podstatný vplyv na jeho raketovú kariéru.

¹²² Na základe tejto pozície je prezývaný aj ako prvý CEO Prezident. Kolegami bol prezývaný *buldozér* na základe jeho dravého pracovného štýlu a neúnavnej práci ale hlavne kvôli tomu že jeden buldozér sám rozobral aby pochopil aby pochopil ako funguje a ako ho následne v prípade chyby opraviť.

¹²³ Inklinoval politike podstatne skôr, dokonca skôr ako nastúpil pracovať pre Hyundai Construction. Keď sa ako študent roku 1962 zúčastnil na študentských protestoch proti terajšiemu prezidentovi Pak Čong-huiovi kvôli jeho rozhodnutiu vyrovnat' sa s Japonskom za okupáciu. Za tento čin si dokonca odsedel necelé 4 mesiace vo väzení (bol ale odsúdený až na 3 roky). Korea's CEO President - Lee Myung-bak, Kohler: 64, 2008

¹²⁴ 민주자유당 (Minžu Ča-jutang) časom niekoľkokrát premenovaná a s menšími úpravami do roku 2012 pod pojmom Veľká Národná strana/Grand National Party/한나라당 (Hannaratang) v súčasnosti známa ako New World Party/새누리당 (Sånuritang)

Bol zvolený ako poslanec do Národnej Rady Kórejskej republiky.¹²⁵ V roku 1996 ho zvolili opätovne.¹²⁶ Začiatkom roka 1995 sa prvýkrát neúspešne kandidoval na primátora mesta Söul, kedy vo voľbách prehral proti bývalému premiérovi Čong won-šikovi.¹²⁷

O opätovnú kandidatúru sa začal pokúšať začiatkom milénia kedy sa vrátil späť do Kórei, kde rok pracoval ako hosťujúci profesor na univerzite Georga Washingtona v Spojených štátoch amerických.

V roku 2002 sa úspešne stal novým primátorom Söulu. Za toto obdobie je veľmi kladne hodnotený (aj na úkor množstva korupčných škandálov) . Úspešne premenil Soul na mesto zelene, vyriešil dopravný kolaps na hlavných mestských uzloch, s nadhľadom zvládol hosťovanie Majstrovstiev sveta vo futbale a zabezpečil kultúrny rozkvet mesta. Za toto obdobie si dokonca od amerického časopisu Time vyslúžil titul tzv. „*Hero of Enviroment*“ čo v preklade môžeme voľne preložiť ako „hrdina zelene“. Jeho primátorské obdobie je mnohými označované za lepšie ako to prezidentské.

Jeho minulosť v ekonomickom sektore mu určila jasný základ pre politiku ktorú ako prezident presadzoval. Samotný prístup voči Severu bolo jeho predchádzajúcimi skúsenosťami výrazne ovplyvnené.

Ako nástupca ktorý vystriedal veľmi liberálnu a tak povediac sociálnu Slnecnú politiku, presadzoval I Mjöng-bak pravý opak. Vieme že KĽDR v jeho administratíve medzi priority nepatrila a v prípade konfrontácie alebo hrozby presadzoval razantný obchodný model. Určité skutky ktoré mal Juh praktikovať (humanitárna pomoc, zastavenie sankcií, obnova dialógu) podmieňoval návratnosťou (denuklierizáciou, zastavenie vojenských cvičení, odklon od agresívnej rétoriky).

Nerád používal výrazy ako humanitárna a hospodárska pomoc. Uprednostňoval pojmy a postupy ako ekonomické investície a finančné pôžičky.

I Mjöng-bak bol hlavne odlišný svojim pragmatickým prístupom ku KĽDR.

Nastúpil do úradu po 10 rokov trvajúcim období Slnecnej politiky a vystriedal v prezidentskom kresle veľmi nepopulárneho prezidenta No Mu-höna.

¹²⁵대한민국 국회 (Tähan minguk kukhö), National Assembly of the Republic of Korea

¹²⁶ V roku 1998 musel ale rezignovať z dôvodu prevalenia korupčného škandálu ohľadne nadmerných výdajov v rámci predvolebnej kampane.

¹²⁷정원식

2.2 Politika I Mjōng-baka

Administratíva I Mjōng-baka ale už spočiatku rázne kritizovala celú Slniečnú politiku a označovala ju za stratenú dekádu. Slniečna politika ale bola obdobie relatívneho pokoja a ekonomickej prosperity oboch Kórei s osobným prepojením. Nakoľko obdobie I Mjōng-baka bolo obdobím agresie, provokácie a ozbrojených konfliktov,¹²⁸ môžeme povedať že na vine je tomu aj sama Slniečna politika, pretože Severná Kórea si navykla na humanitárnu a ekonomickú pomoc, rovnako na všetky výhody ktoré im Južná Kórea zaistovala.¹²⁹ Benevolencia Slniečnej politiky umožňovala rozšírenie (aj keď minimálne) obchodných aktivít a pravidelný príjem humanitárnej pomoci a je vysoká pravdepodobnosť že touto cestou živila svoj jadrový program. Odstránenie jadrového programu bolo hlavnou prioritou celej I Mjōng-bakovej administratívy. Denuklearizácia a otvorenie KLDR bolo kľúčovým bodom koncepcie *Vízia 3000*.¹³⁰

Najväčší rozdiel v prístupe oboch vlád bol v prioritizácii samotnej problematiky v oblasti KLDR.

Fakt, že administratíva I Mjōng-baka neprikladala problematike KLDR vysoký význam a rovnako že im znížila ekonomické a hospodárske výhody, viedlo politickú elitu KLDR k značnej iritácii a frustrácii.¹³¹ Čiastočná ignorácia zo strany KR a neprikladanie chceného významu bol zárodok pre zvýšenie agresie a vojenských provokácií zo strany KLDR.

Kim Čong-ilov režim sa taktiež domnieval že vláda KR bude dodržiavať a vecne pristupovať k dohodám predchádzajúcich liberálnych vlád a bude dodržiavať a rešpektovať dohody z predchádzajúcich dvoch medzi kórejských summitov, I Mjōng-bak ale výsledky týchto summitov nepovažoval za rozhodujúce pre pokračovanie v nadchádzajúcom dialógu. V poslednej rade KLDR kritizovala I Mjōng-baka pre jeho pro-americkú a pro-japonskú

¹²⁸ Počas jeho vlády bola armáda niekoľko krát vo výnimočnom stave. Rovnako prišlo k najväčšej strate na ľudských životoch pri jednorázovom vojenskom útoku (천안함침몰사건 Korveta Čchonon – 46) a strate civilných životov (ostreľovanie ostrova 연평도, Jōngpchjōng – 2 civilisti a 2 vojaci).

¹²⁹ Odhaduje sa že výška ekonomickej pomoci Slniečnej politiky presiahla 4 miliardy dolárov, neoficiálne zdroje hovoria až o miliardách desiatich, keďže vláda Kim Tä-džunga a No Mu-hjōna tajne dotovala režim Severu aby tak zaistila ich účasť na summitoch a bilaterálnych rokovaniach.

¹³⁰ N. Yoon, D.M. *Vision 3000, Denuclearization and Openness*. East Asian Review. Vol. 20. No. 2. p. str. 10., 2008

Moon, CH.I, South Korea in 2008: *From Crisis to Crisis*. Asian Survey. Vol. 49. No. 1. 2008

¹³¹ S. Synder. *Lee Myung-bak's foreign policy: a 250-day assessment*. The Korean Journal of Defense Analysis. Vol. 21. No. 1. Str. 15, 2009

politiku s neustále pribúdajúcimi vojnovými cvičeniami v spolupráci so Spojenými štátmi.¹³²

Vzťahy s KĽDR preto boli už z počiatku jeho vlády nanajvýš nepriaznivé a až do konca jeho vlády sa nijako nezlepšili. KĽDR brala I Mjōng-baka ako hlavnú prekážku v akomkoľvek budúcom dialógu.

Ku zhoršeniu už tak zlých vzťahov nepomohlo ani zabitie juhokórejskej turistky, Severokórejským vojakom v turistickej zóne Kumgangsan¹³³, ktoré vláda KĽDR odmietla vyšetriť a dokonca za tento čin niesť zodpovednosť alebo priznať akúkoľvek vinu. Paradoxom je že k tomuto závažnému incidentu prišlo v ten istý deň ako I Mjōng-bak vystúpil pred Národnou radou kde navrhol že by bolo možné uznať výsledky predchádzajúcich medzi kórejských summitov. Tento incident mal za následok zákaz vstupu obyvateľov KR na územie KĽDR a zákaz komunikácie s obyvateľmi KĽDR (tieto kroky boli zavedené počas vlády Kim Tā-džunga).

Následné ochladenie medzi Sōulom a Pchjōngjangom prišlo na začiatku roku 2009, kedy KĽDR oznámila že si ponechá všetky Jadrové zbrane a učini tak do doby, kým Spojené štáty americké prestanú svojimi vlastnými jadrovými zbraňami podporovať KR.¹³⁴

V apríli roku 2009 potom KĽDR vypustila nosič ktorý mal do vesmíru vyniesť satelit, v skutočnosti ale s najväčšou pravdepodobnosťou išlo o test balistickej rakety.¹³⁵ Za tento akt bola KĽDR zo strany OSN sankciovaná, načo zároveň prehlásila že sa už nikdy nezúčastní 6. stranných rozhovorov.

O mesiac neskôr bol prevedený druhý jadrový test, ktorý bol podľa seizmografických ukazovateľov niekoľkokrát väčší ako test prvý. Môžeme vidieť že testy boli prevedené počas dvoch rozdielnych politických režimov, kedy jeden sa snažil riešiť medzi kórejské vzťahy ústupkami a druhý razantnou rétorikou ale obidva mali za výsledok jadrový test. Testovanie jadrovej zbrane v unifikačnej politike môžeme brať ako maximálne zlyhanie diplomatického a politického charakteru.

Postupne prišlo k menšiemu zlepšeniu severokórejských a amerických vzťahov čo

¹³² Tieto cvičenia vláda KĽDR berie ako jednoznačný agresívny akt a bezprostredné ohrozenie svojej národnej bezpečnosti.

H. N. Kim., *The Lee Government's Policy toward Denuclearization of North Korea and its Implications for South-North Korean Relations*. International Journal of Korean Studies. Vol. 15. No. 2. Str. 50, 2011

¹³³ 금강산

¹³⁴ Toto prehlásenie I Mjōng-baka nijako neobmäkčilo a reagoval menovaním nového ministra pre unifikáciu Hjon I-tāka, hlavného kritika slnečnej politiky a tvorca plánu Vízia 3000

¹³⁵ Vesmírnym programom KĽDR len maskuje testy balistických a medzikontinentálnych rakiet, nikdy sa jej žiadny satelit na obežnú dráhu vyniesť nepodarilo.

<http://www.theguardian.com/world/2009/apr/05/north-korea-rocket-launch>

malo za následok zlepšenie vzťahov medzi kórejských, kedy dokonca I Mjōng-bak prejavil solidaritu a prehlásil že je ochotný sa stretnúť so svojim protipólom.¹³⁶ KĽDR ale v provokáciách a testovaní I Mjōng-baka stále pokračovala, keď 26.marca roku 2010 pri ostrove Peknjōng potopila korvetu Čchonan¹³⁷. Pri tomto incidente zomrelo 46 Juhokórejských námorníkov a jednalo sa o najväčší vojenský konflikt v závislosti stratách na životoch.

Ani tento čin I Mjōng-bakovu politiku voči Severu neohrozil a dokonca krátko po incidente bol navrhnutý trojstupňový proces zjednotenia. V prvej fázy by prišlo k podpisu mierovej dohody a denuklierizácií KĽDR, čo je základná a najpodstatnejšia podmienka pre opätovné zjednotenie. Následne by prišlo k ekonomickej integrácii a stabilizácii. V neposlednom rade by prišlo na posledný krok a to k "vytvorení spoločného kórejského národa". Prezident dokonca navrhol zavedenie špeciálnej unifikačnej dane, ktorá by mala z časti finančne pokryť nadchádzajúcu unifikáciu.¹³⁸ Túto víziu ale skomplikoval nečakaný útok Severokórejcov na ostrov Jongpchjōng, 23.11 toho istého roku.¹³⁹ Jednotky Južnej Kórei paľbu opätovali a uviedli svoju armádu do stavu najväčšej pohotovosti.¹⁴⁰

Relatívne dlhú dobu KĽDR k žiadnym provokáciám nepristúpila a na jar roku 2011 dokonca iniciovala radu bilaterálnych jednaní s Juhom a aj oslabilu svoju tradičnú nenávistnú kampaň voči I Mjōng-bakovi.

¹³⁶ V septembri roku 2009 I Mjōng-bak vyrukoval s plánom *Grand Bargain* kedy predstavil 4 bodový koncept v jednaní so Severom a) užšia spolupráca štátov účastniacich sa šesťstranných rozhovorov, pri vyjednávaní s KĽDR, b) v prípade že KĽDR podstúpi kroky k denuklierizácii je KR ochotná v napomáhaní pri oživení ekonomiky a nebude politicky ohrozovať režim Kim Čong-ila c)jednania budú založené na dialógoch a tlaku, kedy budú jednotlivé kroky nie len oceňované ale aj sankciované d) presadenie komplexného riešenia a výsledkov pred *salámovou politikou* KĽDR a dosiahnutím čiastočných riešení. Moon, CH.I, South Korea in 2008: *From Crisis to Crisis*. Asian Survey. Vol. 48. No. 1. 2008

¹³⁷ tomuto incidentu údajne predchádzali tajné rokovania o možnom nadchádzajúcom summite, KĽDR ale po administratíve I Mjōng-baka požadovala okolo 500 miliónov dolárov, čo I Mjōng-bak odmietol a rokovania boli následne v januári roku 2010 prerušené.

¹³⁸ I Mjōng-bak prehlásil na 65. výročí Kórejskej nezávislosti že „spojenie oboch Kórey príde a treba sa na to realisticky pripraviť“. Jedna z týchto príprav bola unifikačná daň. Jeho prehlásenie bolo absolútnym šokom, k závislosti na jeho politike k Severu. Keďže kórejský ľud sníva o opätovnom spojení už od rozdelenia, reálne úvahy zatiaľ nepriniesla ani jedna z predchádzajúcich vlád a až po tomto prehlásení si začali občania klásť otázku koľko to bude celé stáť a kto to vlastne celé zaplatí.

<http://www.ft.com/cms/s/0/7c2afef8-a855-11df-86dd-00144feabdc0.html>

¹³⁹ Prečo Severná Kórea tento akt vykonala nie je úplne jasné v tej dobe ale trpela vážnou ekonomickou krízou a nedostatkom potravín, rovnako sa hovorilo aj o otázke nástupníctva kvôli stále sa zhoršujúceho zdravotného stavu Kim Čong-ila. Zlý zdravotný stav vodcu mal za následok nie len vnútroštátne reštriktívne opatrenia ale aj na negatívnej propagande voči I Mjōng-bakovi, nakoľko ho režim KĽDR zobrazoval ako hlavnú hrozbu celého svojho režimu. Pokiaľ bol ale tento čin cesta ako z administratívy I Mjōng-baka dostať ekonomickú pomoc, bol tento plán odsúdený k neúspechu už rovno z počiatku. Akákoľvek pomoc a rozhovory boli totižto podmienené ospravedlnením sa za potopenie korvety Čchonan a pristúpenie k denuklierizácii. H. N. Kim, *The Lee Government's Policy toward Denuclearization of North Korea and its Implications for South-North Korean Relations*. International Journal of Korean Studies. Vol. 15. No. 2. Str. 49, 2011

¹⁴⁰ Zaujímavá bola reakcia juhokórejcov, nakoľko nevinili vládu zo spôsobeného útoku ale slabej reakcie a požadovali tvrdšiu odpoveď. V nasledujúcich demonštráciách dokonca zazneli požiadavky okamžitej tvrdej vojenskej odvetvy v prípade ďalšej provokácie zo strany KĽDR.

Neskoršie obidve strany súhlasili s návrhom Číny, pristúpiť k trojstupňovej ceste vedúcej k obnove k šesťstranným rozhovorom, keď prvý krok mal byť medzi kórejský dialóg týkajúci sa jadrovej otázky.¹⁴¹

Zmena znova nastala až ku koncu I Mjōng-bakovho mandátu keď 13. apríla roku 2012 KĽDR k oslavám stého výročia narodenia večného prezidenta Kim Il-sōnga, vypustila nosič Unha-3.¹⁴² Táto agresívna rétorika zostala až do konca jeho volebného obdobia.

Jeden z podstatných dôvodov prečo sa I Mjōng-bak až ignorantsky správal ku KĽDR bol hlavne zlý zdravotný stav Kim Čong-ila, I Mjōng-bak očakával kolaps KĽDR so smrťou Kim Čong-ila. Namiesto zlepšovania vzťahov s KĽDR sa radšej venoval prípadnému kolapsu KĽDR, v rámci toho jeho administratíva vytvorila koncepcný plán 5029¹⁴³, čo je plán vojenskej intervencie pripravenej v krízovej situácii (čo bola napríklad smrť vodcu) prišlo by ku kontrole jadrových zbraní nebezpečnými osobami.

Ani smrť Kim Čong-ila¹⁴⁴(17.12.2011) nijako výrazne nezahýbala v medzi kórejských vzťahoch. Ako I inicioval na začiatku svojej vlády predpokladal smrť vodcu počas svojej vlády. V období po jeho smrti ale k výrazným zmenám neprišlo. V prvých dňoch bola armáda KR v najvyššej pohotovosti, občania boli vyzvaní aby sa zdržali akýchkoľvek osláv a provokácií voči KĽDR. Žiadna vládna organizácia neposlala oficiálnu kondolenciu a rovnako nebola na štátny pohreb vyslaná žiadna oficiálna skupina s politickými predstaviteľmi.¹⁴⁵ Až do útoku na ostrov Jōngpchjōng žiadnym agresívnym jednaniam alebo nebezpečným politickým manévrom neprišlo a koncepcný 5029 nakoniec nebol ani len zvažovaný.

¹⁴¹ H. N. Kim., *The Lee Government's Policy toward Denuclearization of North Korea and its Implications for South-North Korean Relations*. International Journal of Korean Studies. Vol. 15. No. 2. Str. 63, 2011

¹⁴² Touto akciou KĽDR porušila dohodu o zastavení obohacovania uránu a moratórium o ďalších raketových a jadrových skúškach, výmenou za potravinovú pomoc zo strany USA na čom sa obidve strany dohodli na konci februára roku 2012.

<http://www.bbc.com/news/world-asia-17698438>

¹⁴³ Tento plán nepatrí k unifikačným scenárom KR, je to okamžitá reakcia KR a USA v prípade nekontrolovateľného kolapsu z vnútra KĽDR. Podobným plánom tzv. *Chick plan* disponuje aj Čína. https://en.wikipedia.org/wiki/OPLAN_5029

¹⁴⁴ Nástupníctvo vlády po ňom prebral jeho najmladší syn Kim Čong-un (김정은)

¹⁴⁵ Pohrebu sa ale zúčastnila vdova po Kim Tã-džungovi - 이희호 (I Hui-ho) a predsedníčku Hyundai Group 홍정은 (Hjun Čong-un). Ktoré viedli súkromnú skupinu 18. Juhokórejcov.

Obchodná výmena

Z údajov Ministerstva Unifikácie vyplýva že nie je plne pravda že by vláda I Mjōng-baka prístup ku KĽDR výrazne zanedbávala S porovnaním s vládou No Mu-hjōna v niektorých príspevkoch výrazne zaostávala:

Stretnutie rodín (No: 14 400 ľudí, I: 1523), Ekonomická pomoc (No: 11,9 biliardy dolárov, I: 2,532 biliardy dolárov), medzi kórejské projekty (No: 352, I: 103), transportovaný materiál (No: 1,97 miliónu tony, I: 1,23 miliónu tony) ale zase ju výrazne predbehla v návštevách civilistov (No: 387 tisíc, I: 661 tisíc), obchodná výmena (No: 5,1 miliárd dolárov, I: 8,7 miliárd dolárov) - v týchto údajoch je započítaný aj Kesōng.

Obchodu v rámci komplexu Kesōng (No: 998 milióna dolárov, I: 1,9 miliardy dolárov).

Týmto je v podstate viac menej jasné že I Mjōng-baka sa s celým severokórejským problémom snažil vysporiadať komplexne a praktickejšie ako vlády predchádzajúce. Tie vlastne len Sever dotovali z vlastných zdrojov ale k výraznému zlepšeniu a zásadnej zmene neprišlo. Očakával istú návratnosť financií ktorú mala KR vložiť do celého unifikačného procesu.

Keďže kórejská otázka mala obmedzený medzi kórejský dialóg, otvorila sa šanca pre Čínu ktorá v krajine zvýšila svoja vplyv, hlavne ten ekonomický. Ale keďže samotná KĽDR a Čína žiadne oficiálne štatistiky nezverejňujú môže byť výška a skutočný ekonomický vplyv len čistý dohad vlády Juhu.

2.3 Unifikačná daň a verejné zbierky

Veľmi kontroverzná téma ktorú predniesol I Mjōng-bak v roku 2010, 15. augusta na 65. výročí od konca japonskej okupácie. Pokiaľ má k unifikácii prísť musí sa z niečoho zaplatiť a na tento moment sa musí vláda a obyvateľstvo KR pred pripraviť.¹⁴⁶

Predniesol:

„Reunifikácia definitívne príde. Verím že prišiel čas kedy môžeme reálne o tomto momente hovoriť a na ktorý je sa možné pred pripraviť a jedna z týchto priprav je aj unifikačná daň.“¹⁴⁷

¹⁴⁶ http://www.economist.com/blogs/banyan/2010/08/south_koreas_reunification_tax

Samotné toto prehlásenie vzbudilo vlnu nevôle a kritiky. Bak bol kritizovaný nakoľko medzi kórejské vzťahy boli na najnižšej úrovni za posledné dlhodobé obdobie. (nedávno potopená korveta Čchonan). Veľa odborníkov v oblasti KĽDR prednieslo že: I Mjōng-bak by sa mal najprv snažiť o obnovenie medzi kórejského dialógu a až potom prísť s návrhom ako je unifikácia daň.¹⁴⁸ Unifikačná daň teda prišla neočakávaná a následne aj nevítaná. Aj keď je tento akt nesmierne dôležitý okamžite spustil vlnu kritiky.¹⁴⁹

Je dlhodobo známe že väčšina obyvateľstva KR si unifikáciu praje (aj keď pri mladých ľuďoch medzi 20. až 30 rokmi nie je táto odpoveď taká jednoznačná ako pri ich starších spoluobčanoch a namiesto odpovede kedy „určite áno“, používajú variantu „skorej áno“). Pokiaľ ale príde na ekonomickú otázku viac ako 1 tretina za unifikáciu odmieta zaplatiť.¹⁵⁰ Národ KR berie finančnú stránku celej unifikácie veľmi skepticky a odmieta sa na nej podieľať. Väčšina obyvateľstva zástava názor prečo by mali míňať vlastne ťažko zarobené úspory na niekoho kto sa im neustále vyhráza a aj keď sú jeden národ väčšina obyvateľstva videla Severokórejca maximálne v televízii.

Celý koncept unifikačnej dane ale priniesol reálny pohľad na podstatu unifikácie. Pracuje s neznámou kedy unifikácia príde v istom časovom horizonte a treba byť na ňu predpripravený. Omnoho dôležitejšia otázka ale je z čoho sa zaplatí. (reakcia obyvateľstva a politických oponentov na toto prehlásenie bola veľmi negatívna, nakoľko unifikáciu daň kritizovali ale reálny podnet na získanie financií ktoré by pokryli prípadnú unifikáciu už nemali).

V januári v roku 2011 stanica KBS (*Korean Broadcasting System*) spravila anketu medzi vybranými respondentmi (1200) kedy si viac ako 70 percent opýtaných unifikáciu praje a zvyšok skorej praje. Keď sa ale tých istých respondentov spýtali či sú za tento počin ochotný zaplatiť rovnaký počet 70 percent opýtaných uviedlo veľmi nepresvedčivo že by asi boli ochotný zaplatiť a 30 percent jednoznačne uviedlo že si platiť nič neprajú. (anketa ale neuvádzala výšku sumy). Podobná anketa ktorá zase mapovala výšku nákladov na jedného obyvateľa ktorou by sa musel minimálne na unifikácii podieľať asi 40 percent respondentov uviedla že by bola ochotná prísť k čiastke 50 dolárov ročne, 11 percent by bolo ochotných

¹⁴⁷ Bolo to jeho prvé verejne prehlásenie o unifikácii krajiny odkedy nastúpil do úradu prezidenta.

¹⁴⁸ 통일세 (tchongilse)

¹⁴⁹ <http://www.csmonitor.com/World/terrorism-security/2010/0815/Why-South-Korea-is-proposing-a-reunification-tax>

¹⁵⁰ <http://www.newrepublic.com/article/world/magazine/92781/korean-unification>
<http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20140507001120>

zaplatiť sumu v rozmedzí 50 až 100 dolárov ročne a len 1 percento opýtaných tisíc dolárov ročne.

Reakcie KĽDR na tento výrok boli veľmi agresívne nakoľko brala tento akt ako ohrozenie svojho režimu kedy vinila vládu KR že podkopáva stabilitu politického systému v KĽDR a výrokmi ako unifikačná daň sa pred pripravuje k jej kolapsu.

Ju U-ik

Silná osobnosť unifikačnej politiky počas mandátu I Mjōng-baka. Bývali veľvyslanec v Číne a odporca snečnej politiky, ale optimista v medzi kórejských vzťahoch.¹⁵¹ V úrade vystriedal nepopulárneho Hjon I-täka.¹⁵² Ju bol do úradu dosadený kvôli jeho veľmi dobrým vzťahom s Čínou a kladným vzťahom k Bakovej unifikačnej rétorike.

Minister Ju¹⁵³ v roku 2011 prišiel s návrhom založenia súkromnej zbierky a verejných donácií. Ktorými by sa vyzbierala časť financií na pokrytie budúcej unifikácie. Situáciu porovnával s Ázijskou finančnou krízou z roku 1998 kedy sa za rekordne krátky čas darovalo enormné množstvo súkromného majetku (zlato, umelecké diela, cennosti) a financií. Položky darovali občania KR na stabilizáciu vtedy veľmi zlej ekonomickej situácie. Preto tento moment z roku 1998 prirovnával k prípadnej unifikácii. Za menej ako 4 mesiace sa vyzbierali až 2 miliardy dolárov.

Verejnú a dobrovoľnú vec začal gestom vlastnoručne vyrobenej keramickej vázy ktorú nazval – unifikačná váza¹⁵⁴ a sám do nej vložil prvý dobrovoľný príspevok. Rovnako vyzval aj nekórejskú verejnosť a súkromné podnikateľské subjekty po celom svete, že sú vítaný prispieť na tuto udalosť. K návrhu na verejnú zbierku prišlo už v čase unifikačnej dane a týmto symbolickým aktom sa začala jej realizácia.

Idea celej verejnej zbierky a unifikačnej dane je vytvoriť balík financií ktoré budú prvotne a okamžite slúžiť na prípadnú unifikáciu. Verejnosť je značne skeptická a vidí v tom korupčný škandál a nelegálne obohacovanie sa. Nakoľko cela záležitosť je veľmi fádne riešená a neurčuje sa pôvod darovaných financií. Vyskytla sa nám aj otázka čo s týmito peniazmi v prípade že k unifikácii nikdy nepríde.

¹⁵¹ Prehlásil že verí v unifikáciu krajiny ešte počas svojho života a Kórea dokáže prejaviť svoj plný potenciál len v prípade unifikácie - <https://www.youtube.com/watch?v=nF9KVg-SG6Y>

¹⁵² 현인택 https://en.wikipedia.org/wiki/Hyun_In-taek

¹⁵³ 유우익 (Yu Wo-ik) – The Meaning of the Unification Jar - https://www.youtube.com/watch?v=qXnWiCB_h8c

¹⁵⁴ 청화통일 <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20120716000939>

Hjon I-täk

Prvý minister pre unifikáciu v administratíve I Mjõng-baka bol do úradu dosadený práve kvôli kritike Slnecnej politiky. Bol jeden zo strojcov plánu Vízie 3000 a videl rovnaký pragmatický prístup v politike voči KĽDR. Bol ale zástanca tvrdšieho prístupu ku KĽDR ktorý mal za jeho funkčné obdobie výrazné zhoršenie vzťahov s KĽDR a bol nepriamo obviňovaný z potopenia korvety Čchonan. Severokórejská Agentúra KCNA¹⁵⁵ o ňom pravidelne prehlasovala že je „zradca národa“ , anti-reunifikačný maniak“ a jeho prehlásenia sú „neodpušiteľné akty zrady“.¹⁵⁶ Odvolaný bol práve kvôli zlým vzťahom s KĽDR. Do popredia radil Nemecké zjednotenie a príklad ktorý si treba z tohto procesu zobrať.

2.4 Grand Bargain

V našom jazyku ťažko prekladateľný výraz. Môžeme ho nazvať ako „velký vyjednávač“. I Mjõng-bak sa snažil týmto špecifickým a konkrétnym prístupom zamedziť v nedôverčivú a premenlivú politiku Severu. KĽDR mala vo zvyku razantne meniť svoje rozhodnutia a ignorovať podpísané dohody a záväzky.¹⁵⁷ KĽDR menila postavenie a názory voči jednotlivým zainteresovaným krajinám tak, aby daná situácia hrala len v jej prospech. Toto jednanie môžeme nazvať ako tzv. *Salámovú politiku* a v konečnom dôsledku aj keď nie až v takom rozsahu ako *Appaesmentu* tzv. *Pacifistickú politiku*, ktorou sa KĽDR snaží vydierať svoje okolie. KĽDR vyhlasuje neustále plnú bojovú pripravenosť a vyhráža sa KR a USA jadrovými útokmi za cieľom keď chce získať humanitárnu pomoc alebo znížiť uvalené ekonomické sankcie.

Pojmom *Grand Bargain*, I Mjõng-bak predstavil postoj a taktiku, ako reakciu na Severokórejskú tzv. „*salámovú politiku*“. Rovnako bola aj odpoveď na jej množiace sa hrozby zahŕňajúce rétoriku absolútneho zničenia Juhu. I Mjõng-bak odmietal pristupovať na podmienky ktoré si KĽDR diktovala agresívnymi vyhláseniami. KĽDR bola vo svojom

¹⁵⁵ Korean Central News Agency –조선중앙통신 (Čosõndžungangtchongsin)

¹⁵⁶ <http://www.bloomberg.com/news/2011-08-30/s-korea-s-lee-names-new-unification-minister.html>

¹⁵⁷ Predchádzajúca prezidentská administratíva Kim Tä-džunga a No Mu -hjõna im túto „*salámovú taktiku*“ viac než dovoľovala.

zmysle zvyknutá na politiku *Appaementu* . Kedy postupne sa zvyšujúcimi sa nárokmi (výmenou za sľuby ktoré nedodržovala) si vydobila hospodársku a humanitárnu pomoc ¹⁵⁸

Proces nebol zameraný ani tak na unifikáciu ako na vyjednávací proces a zlepšenie dialógu. *Grand Bargain* mal celú rétoriku KLDR pohltiť. ¹⁵⁹ Táto rétorika sa mala týkať aj ostatných zúčastnených strán (hlavne v 6 stranných rozhovoroch – ako Čína, USA). Pretože KLDR bývala nepredvídateľná aj voči svojim susedom. ¹⁶⁰

¹⁵⁸ Remarks by President Lee Myung-bak at a Special Press Conference about the G20 Summit in Korea –

I Mjōng-bak - <https://www.youtube.com/watch?v=QrY5rsbGHHM>

¹⁵⁹ <http://www.dailynk.com/english/read.php?cataId=nk00400&num=5440>

¹⁶⁰ http://www.hani.co.kr/arti/english_edition/e_northkorea/378020.html

3. Plán Vízia 3000

Administratíva I Mjõng-baka predstavila princípy a politiku voči Severu ktorá mala stavať na základoch „politiky vzájomných benefitov a spoločnej prosperity“. K tomuto mal viesť plán implementácie „*Vízia 3000 cez denuklierizáciu a otvorenie*“ skrátené „*Vízia 3000*“.

Tento plán pracoval s myšlienkou „napadnúť“ kapitalistické základy socialistického Severu. Vychádzal z faktu že sa všetky socialistické štáty začlenili do svetového medzinárodného obchodu. A veril že KĽDR bude túto trajektóriu nasledovať.

Plán staval na 10 ročnom obchode medzi KĽDR a KR počas Slnecnej politiky, kedy prebehlo niekoľko obchodných výmen dohodnutých na dvoch medzi kórejských summitoch. Rovnako plán počítal s myšlienkou že si KĽDR navykla na moderný obchodný systém a kapitalistické hodnoty. Ale už v prvých fázach a mesiacoch administratívy I Mjõng-baka sa medzi kórejský dialóg otočil o 180 stupňov a podľa KĽDR za všetko je na vine vláda I Mjõng-baka. Sever zvolil rétoriku vyhrážania sa na úrovni vzniku novej Kórejskej vojny, tvrdý úder na Sõul, ktorého zaplaví „*more ohňa*“. Dôvodov prečo k zmene rétoriky prišlo je hneď niekoľko. Určite za to môže sám Sever a jeho nevypočítateľná politika a kroky ktorými sa voči novému najvyššiemu predstaviteľovi Juhu z počiatku jeho vlády prezentuje.¹⁶¹ Rovnako je z časti na vine aj sama Slnecná politika a jej neskutočná benevolencia voči Severu a k neposlednej rade sám I Mjõng-bak svojimi počiatocnými prehláseniami kedy prehlásil že politika voči severu nie je prioritou jeho vlády a rovnako odmietnutie uznať výsledky predchádzajúcich medzi kórejských summitov.¹⁶² Hlavný dôvod je ale na strane KĽDR ktorá sa bojí svojej destabilizácie a na základe kapitalistického spôsobu fungovania štátu neskoršie „absorbovanie Juhom“.¹⁶³

Plán Vízia 3000 staval na denuklierizácii a postupnom otváraní sa Severu. Bohužiaľ pre vedenie KĽDR by podľa ich presvedčenia znamenali tieto kroky kolaps režimu, takže ho brali ako bezprostredné ohrozenie samotnej svojej existencie.

KĽDR tento plán ako celok odmietla. Neodmietla a respektíve ani nemohla odmietnúť každú položku ktorú plán prinášal. Základ pre Vízium 3000 bolo dostať KĽDR do

¹⁶¹ Je známe že vláda KĽDR takzvané „napína a ukazuje svaly“ v prvých 3 až 4 mesiacoch od zvolenia nového prezidenta Kórejskej republiky.

¹⁶² CH. I. Moon, *South Korea in 2008: From Crisis to Crisis. Asian Survey*. Vol. 49. No. 1., 2009

¹⁶³ Rovnako aj Unifikácia absorbovaním, ktorá je jedna možná varianta z predpokladaných scenárov.

povedomia medzinárodnej komunity a svetového obchodu. Čo by malo priamy efekt a zlepšenie vo vzťahoch medzi kórejských.

I Mjōng-bakova politika voči Severu sa niesla v rétorike „vzájomných benefitov a spoločnej prosperity“. Výrokom vzájomných benefitov a spoločnej prosperity mala vláda na mysli 2 základné veci.¹⁶⁴

Prvá je odstrániť akékoľvek presvedčenie že by sa Juh snažil o ekonomické absorbovanie Severu alebo tzv. Unifikácia absorbovaním. Rovnako zvýšená podpora pri denuklerizačných rozhovoroch medzi KĽDR a USA. Kedy by za prípadnej denuklerizácie, Juh apeloval u spojených štátov na hospodársku pomoc a zlepšenie diplomatických vzťahov a zároveň by sám prispel zvýšenou hospodárskou pomocou.

Druhá je pomôcť Severu v ekonomickej oblasti a oblasti hospodárskeho a technologického vývoja. Kedy by touto pomocou Juh pomohol rovnako aj sebe. Investíciami a možnosťami ktoré Sever potenciálne prináša by sa, otvorili nové príležitosti a pracovné miesta pre obyvateľstvo. Plán sa držal aj myšlienky pred pripraviť jednotlivé zainteresované inštitúcie a firmy na fungovanie unifikovaného štátu.

Plán politiky „vzájomných benefitov a spoločnej prosperity“ bol predstavený prezidentovi 26. marca 2008 a bol potvrdený a predstavený prezidentom 2. júla toho istého roku pred zasadnutím Národného zhromaždenia, kedy I Mjōng-bak prehlásil:

„Naša priorita je KĽDR denuklerizovať a nájsť spoločnú cestu Severu a Juhu k vzájomným benefitom a spoločnej prosperity“¹⁶⁵

Zaujímavosťou je, že slová ktoré tento plán používa, teda „benefity“ a „prosperita“ boli kľúčové slová z roku 1991 keď prišlo k dohode medzi Severom a Juhom.¹⁶⁶

Vízia 3000 sa mala skladať z troch základných politických opatrení ktoré mali viesť k zlepšeniu situácie na Severe. Denuklerizácia KĽDR, postupné otváranie KĽDR a ekonomická spolupráca medzi Severom a Juhom. Ak by bola vyriešená otázka denuklerizácie a politické

¹⁶⁴ Suh Jae Jean, The Lee Myung-bak Government's North Korea Policy - A Study on its Historical and Theoretical Foundation, KINU (Korea Institute for National Unification), Seoul, str. 3, 2012

¹⁶⁵ Suh Jae Jean, The Lee Myung-bak Government's North Korea Policy - A Study on its Historical and Theoretical Foundation, KINU (Korea Institute for National Unification), Seoul, str. 9, 2012

¹⁶⁶ Dohoda obsahovala prehlásenia ako zmierenie napätia, zastavenie agresie, výmena a kooperácia. Práve výmena a kooperácia boli vtedy kľúčové slová dohody. V tomto prípade sa len zamenili za slová „benefit“ a „prosperitu“.

vedenie Severu by bolo ochotné spolupracovať a otvoriť sa svetu bolo by možných niekoľko ekonomických úkonov na zlepšenie hospodárskej situácie na Severe. Možnosť pôžičky od medzinárodných finančných inštitúcií (ako napríklad medzinárodného menového fondu), prívál medzinárodných investícií a generovanie medzi kórejského obchodu .

Plán videl jednoznačný základ celého obsahu v denuklierizácii Severu, na základe čoho by sa vyriešila väčšina hlavných problémov. Vízia 3000 hovorila o unifikácii, ale cez jednoznačnú ekonomickú stabilizáciu Severu a postupného otvárania. Rovnako potvrdzovala tvrdenie že unifikáciu je možné previesť až po ekonomickej stabilite Severu. Pri postupnom otváraní Juh narážal na prepojenie poloostrova cez budovanie ciest, železničných prístupov a potrubí pre naturálne zdroje.¹⁶⁷ Po ekonomickej stabilizácii KĽDR je možné hovoriť o konkrétnych unifikačných krokoch.

Vízia 3000 obsahovala a podporovala návrh aby Sever nasledoval vzor Číny, Vietnamu, Ruska a bývalých krajín socialistického bloku. Aby implementoval ich kapitalistický systém a priamo nasledoval ich predchádzajúce kroky. Rovnako kládol dôraz na ich súčasný ekonomický úspech a kontinuálny rast aj v čase ekonomickej krízy.

Číslo „3000“ nám naznačovalo možnosť, kedy by KĽDR nasledovala kroky k „spoločným benefítom a vzájomnej prosperite“ dokázala by jej ekonomika rásť tempom krajín, ktoré majú Hrubý národný produkt 3 tisíc dolárov na obyvateľa.¹⁶⁸ Samozrejme všetky tieto tvrdenia neboli vláde Severu garantované počas rekordne krátkeho obdobia. Systematickými a postupnými krokmi by KĽDR mohlo v blízkej dobe dosiahnuť výrazného ekonomického, sociálneho a hospodárske zlepšenie ktoré, za podmienok ktoré boli v pláne predstavené v najbližšom desaťročí len napredoval a niekoľkonásobne sa zvyšoval. Všetko ale stávalo na základe denuklierizácii a spolupráce Severu.

Administratíva I Mjǒng-baka sa zameriavala primárne na 3 časti postupu a to následovne - riešenie Jadrovej otázky (denuklierizácia), otvorenie KĽDR a rozvíjanie jej ekonomiky.

¹⁶⁷ Čím by sa Juhu zvýšil a zrýchlil export a import, rovnako ušetrenie financií momentálne vynakladaných na expanziu a využívanie prírodných zdrojov (nakoľko KR skoro žiadnymi prírodnými zdrojmi nedisponuje).

¹⁶⁸ Suh Jae Jean, The Lee Myung-bak Government's North Korea Policy - A Study on its Historical and Theoretical Foundation, KINU (Korea Institute for National Unification), Seoul, str. 12, 2012

3.1 Denuklerizácia

Z troch cieľov plánu bolo vyriešenie jadrovej otázky prioritou číslo jedna. Dôvod bol jednoznačný a tvoril veľkú prekážku v medzi kórejských vzťahoch. Krajina ktorá drží jadrové zbrane tak ako ich drží KĽDR a neustále sa vyhráza svojmu okoliu čím ohrozuje bezpečnosť v regióne, nemôže participovať na globálnych trhoch, voľne obchodovať, vytvárať medzinárodné transakcie na finančných trhoch a na základe toho nemôže tým pádom oživiť svoju ekonomiku. V základe tento krok priamo prepájal medzi kórejské vzťahy a ekonomický vývoj Severu, preto ho administratíva I Mjōng-baka prioritizovala na prvé miesto.

Vyriešiť jadrovú otázku Severu chcel Juh docieľiť pomocou šesťstranných rozhovorov, v rátane Spojených štátov (zvyšné štáty v rátane oboch Kórei boli Japonsko, Čína, Rusko a spomínané Spojené štáty). Konkrétne mal Sever naviesť k postupnej denuklerizácii výmenou za hospodársku a ekonomickú pomoc zo strany Juhu. Predchádzajúca vláda mala za názor že postupným oživovaním (teda pravidelnými dotáciami), dokáže systém vitalizovať natoľko, že sa postupne otvorí sám. Rovnako by režim sám upustil od jadrového programu a zvolil by cestu k ekonomickej prosperite. Táto stratégia bola v medzi kórejských vzťahoch značne neúčinná. Unifikačná politika od konca deväťdesiatych rokov musela začať riešiť tento problém ktorý je základným kameňom pre akékoľvek jednanie v medzi kórejských alebo geopolitických vzťahoch. Sľečná politika tento fakt ignorovala a jej neúspech sa skončil jadrovým testom. I Mjōng-bakov odkaz platil aj pre jeho nástupcu, ktorému týmto plánom odkázal neústupné jednanie v oblasti denuklerizácie Kórejského poloostrova.

3.2. Otvorenie a Modernizácia

V 21. storočí zostáva KĽDR poslednou až hermeticky uzavrenou krajinou neopúšťajúca stalinistický systém fungovania štátu. Preto pre budúcu reunifikáciu krajiny bolo nepodmienečne Sever modernizovať, otvoriť svetu a tým pádom ho dostať na zahraničné trhy.¹⁶⁹ Základ pre tento krok bola stabilizácia diplomatických vzťahov s USA a podporovala

¹⁶⁹ V opačnom prípade akéhokoľvek okamžitého kolapsu Severu by boli následky pre obidve krajiny až katastrofálne. Juh by mohli ekonomicky zruinovať a Sever by sa dostal do nekontrolovateľného chaosu.

napravenie vzťahov s Japonskom.¹⁷⁰ V prípade stabilizácie vzťahov s Tokyom a Washigtonom ako rešpektovaných predstaviteľov moderného a demokratického sveta by Pchjongjang v očiach svetového spoločenstva získal štatút „normálneho“ štátu (aspoň by medzinárodná komunita nad týmto faktom pouvažovala). Na základe niekoľkých výskumov na seba nezávislých spoločností (POSCO Research Institute (Korea), China Reform (Čína), International Policy Studies (Tokyo), Center for Korean Studies (Moskva)) bol termín „normalizácia“ zmenený na súčasne používaný termín „modernizácia“, kvôli novej iritácii a provokácii Severu.¹⁷¹ KLDR je totižto v očiach medzinárodného spoločenstva krajina nebezpečná, nevypočítateľná, nerešpektujúca medzinárodné dohody, jasne nehumánna k svojim obyvateľom a všeobecne ohrozujúca svetový mier. Bez „veľkých“ hráčov (Japonsko, USA) ktorý by potvrdili tvrdenia že Sever prechádza jasnou zmenou a prestáva byť hrozbou pre svetové spoločenstvo by ostatné krajiny pristupovali ku KLDR s väčšou dôverou a vervou. Dosiahnutie modernizácie a otvorenia by bolo hlavne bez Spojených štátov značne komplikované a môžeme povedať že až nereálne.

Otvorením sa myslí v podstate priamy vstup KLDR do medzinárodnej komunity. A týmto vstupom plán myslí nasledovanie rovnakých krokov ako bývalé krajiny socialistického bloku a postupné interné zavádzanie trhovej ekonomiky. Tieto kroky sú základom pre neskorší ekonomický vývoj a hospodárske napredovanie krajiny. Zavedenie trhovej ekonomiky na domácej scéne je podmienka pre vstup na medzinárodné trhy.

3.3 Dosiahnutie 3 tisíc dolárov *per capita*

Dosiahnutie 3 tisíc dolárovej méty Hrubého národného produktu (HNP).

Plán Vízia 3000 chce realizovať ekonomický rast Severu ktorý by bol rovný s krajinami ktorých HNP sa nachádza na 3 tisíc dolároch na osobu. Číslo 3000 bolo zvolené na základe HNP Južnej Kórei z roku 1988 kedy hostila letnú olympiádu v Söule. Toto číslo bolo považované za reálne a dosiahnuteľné aj pre krajinu akou bola Severná Kórea. Malo by

¹⁷⁰ KR navrhovala aby sa Japonsko finančne vyrovnalo KLDR, rovnako ako s KR v roku 1965. Japonsko spočiatku túto ideu podporovalo a dokonca samo navrhovalo Severu. Ale s novou dekadou a horšiacou sa ekonomickou situáciou v Japonsku, samotné Japonsko od tohto návrhu ustupovalo.

¹⁷¹ Charles Wolf, Jr, *Modernizing the North Korean System Objectives, Method, and Application*, RAND Corporation, Washigton, str. 69, 2008

doviesť a stabilizovať ekonomiku na úroveň kedy by bola samostatná a patrila by k priemerne bohatým krajinám svetového spoločenstva s veľmi reálnymi víziami ekonomickej prosperity.

Plán ako toto číslo nadosiahnuť obsahoval 3 základné body a línie. Za prvé je paralela medzi denuklerizáciou a kladným vývojom medzi kórejských vzťahov, ktoré na seba nepodmienečne nadväzujú. Zároveň v Industriálnom komplexe Kesöng pobeží výroba bez ohľadu na vyvíjajúcu sa politickú situáciu. Platí aj v prípade dodávania potravín a humanitárnej pomoci.

Za druhé je navýšenie investícií výmenou za postupnú denuklerizáciu. Pri navýšení investícií by mala sama Severná Kórea predprípraviť podmienky na ich uskutočnenie. Čím by si získala dôveru zahraničných investorov.

Tretí bod je prepojenie piatich krokov k ekonomickému vývoju.¹⁷² Prezident I Mjöng-bak tento návrh spomínal už vo svojej predvolebnej kampani. Rozbehnúť naplno tento plán v podstate len čakal na pozitívne výsledky šesť stranných rozhovorov a postup v otázkach denuklerizácie.

Cieľ 3 tisíc dolárov *per capita* bude možné dosiahnuť keď sa úspešne zavŕši tento trojstupňový proces. Keď bude pravidelne pokračovať denuklerizácia so vzájomným prepojením ekonomického vývoja a s postupným otváraním Severu je možné túto metú nadobudnúť do desiatich rokov.¹⁷³ Ak bude Sever úspešne denuklerizovať poloostrov, Juh sa zaručí že bude Severu pomáhať v hľadaní zahraničných investorov a bude ručiť pri medzinárodných pôžičkách. Trojtisícová meta je pri dodržiavaní týchto kondícií viac než reálna.

Plán Vízia 3000 nie je politika voči denuklerizácii Severu ale realistický plán ktorý pracuje denuklerizačným procesom. Nakoľko aplikovanie tohto plánu môže KR urobiť jedine v prípade kladného postavenia KĽDR k otázke denuklerizácie. Plán rovnako vylučoval neúplnosť alebo nedodržanie spomenutých troch bodov. Nadobudnúť trojtisícový cieľ bude možné jedine na základe úspešnosti všetkých troch bodov. Realita by vyzerala nasledovne: Ekonomický vývoj a stabilizácia Severu môže začať jedine v prípade progresu v otázke denuklerizácie. V prípade že Sever o denuklerizácii nechce vôbec diskutovať bude to mať priamy efekt na zahraničné investovanie, nakoľko investori budú odmietať investovať do

¹⁷² 1) ukázať Sever pred investormi v jeho lepšom svetle a následne ho spropagovať vo svete. 2) väčšia podpora pracovnej sily, 3) financovanie medzinárodnej pomoci a kooperácie, 4) vybudovanie diaľničného a železničného spojenia medzi Severom a Juhom a postupne tak prepojiť celý poloostrov, 5) podpora občanov Severu a následné zabezpečenie ich základných ľudských potrieb a práv.

¹⁷³ Suh Jae Jean, The Lee Myung-bak Government's North Korea Policy - A Study on its Historical and Theoretical Foundation, KINU (Korea Institute for National Unification), Seoul, str. 28, 2012

krajiny disponujúcej s nestabilným jadrovým arzenálom v rovnakom prípade KR odmietne poskytnúť záruky. Tým pádom bez zahraničných investícií a bez pomoci Juhu nie je možné KĽDR otvárať svetu. Plán preto podporuje a propaguje všetky 3 kroky zároveň.

Plán sa snaží pragmaticky čerpať a inšpirovať z predchádzajúcich dosiahnutých krokov na základe čoho by dosiahol nové ciele. Opiera sa o 4. júla deklaráciu podpísanú prezidentom Pak Čong-huim, zmluvu z roku 1991 navrhnutú administratívou prezidenta Ro Tä-ua a deklarácie z medzi kórejských summitov podpísaných prezidentmi Slnačnej politiky Kim Tä-džungom a Ro Mu-hjõnom.¹⁷⁴

Predchádzajúce vlády boli všetky zamerané hlavne na vývoj medzi kórejských vzťahov a ich zlepšenie hlavne z politického hľadiska nakoľko administratíva I Mjõng-baka sa snažila podporovať Sever aby sa uberal v smere bývalých krajín socialistického bloku.¹⁷⁵ Teda plánu postupného otvárania a ekonomických reformácií, na základe čoho sa neskôr môžu vyvíjať medzi kórejské vzťahy. Logika plánu bola podobná administratíve „*mieru a prosperity*“ ktorá bola hlavným heslom administratívy prezidenta Ro Mu-hjõna. Plán si ale namiesto mieru a prosperity dával ako ciele denuklearizáciu, otvorenie a 3 tisíc dolárov HNP. Mier a prosperita je sú v podstate slová denuklearizácia a 3 tisíc dolárov HNP, pridané bolo slovo otvorenie. Otvorenie Severu je veľmi dôležité a práve v tom je iná stratégia Vízie 3000.

Plán „*mieru a prosperity*“ zahrňoval národné a nacionalistické hodnoty, keď to Vízia 3000 pracuje s myšlienkou globalizácie a medzinárodnej komunity a ako dostať KĽDR na medzinárodné finančné trhy. Predchádzajúca vláda sa snažila o podporu Severu neustálym zvyšovaním dotácií a hospodárskej pomoci. Vízia 3000 chcela jednoznačne Sever dotlačiť do medzinárodnej komunity a dodržiavať medzinárodné štandardy. To by malo priamy efekt na medzi kórejské vzťahy. Nadviazanie vzťahov medzi KĽDR a ostatnými krajinami bolo podstatnejšie a smerodatnejšie ako vzťahy medzi kórejské.

Rozdiel bol aj v pohľade na meniacu sa KĽDR priamo z jej vnútra. Obidva plány počítali s 10 ročným časovým horizontom kedy predpokladali, že do desiatich rokov prebehne v jadre KĽDR niekoľko podstatných ekonomických a sociálnych zmien. Čas vnútorných zmien v KĽDR totižto prišiel presne v čase kedy prišla Slnačná politika, preto bolo ľahké si myslieť že Slnačná politika jasne zmenila KĽDR.

¹⁷⁴ I Mjõng-bak nepovažoval výsledky predchádzajúcich rokovaní za smerodajné. Viac menej sa snažil eliminovať chyby a následne sa pri novom pláne z nich poučiť.

¹⁷⁵ Podobné úvahy mala už Slnačná politika, tá ale neurčovala konkrétne kroky ktoré by mala KĽDR podstúpiť.

V skutočnosti to boli finančné problémy a až 20 percentný prepád priemyselnej výroby ktorým KLDR v tom čase musela čeliť.¹⁷⁶

Práve vtedy nastali zmeny v KLDR kedy väčšina populácie musela byť závislá od čierneho trhu a trhového hospodárstva ako od tradičných štátnych prídelov, ktoré musela vláda znížiť na minimum. Práve kvôli neustále sa horšiackej ekonomickej situácii. Posledných 10 rokov (myslí sa do nástupu Baka) medzi kórejských vzťahov Kórejská republika finančne podporovala politické a ekonomické reformácie na Severe, čo bola zásadná chyba. Keď sa pozrieme na ostatné socialistické krajiny v regióne ako Čína, Vietnam tie začali reformáciu práve kvôli neustále sa horšiackej ekonomickej situácii kedy v podstate nemali na výber a museli pristúpiť na moderný systém trhovej ekonomiky.¹⁷⁷

Napríklad keď si rozoberieme prípad ako KR počas vlády Slnecnej politiky neustále podporovala KLDR rôznymi dotáciami, humanitárnou pomocou a pomáhala vystavať industriálny komplex v Kesöngu a horské turistické centrum v Kumgangu. Vtedy podstate KLDR dokázala obdržať finančnú pomoc a dotácie aj bez zmeny režimu a politických reforiem.

Administratíva I Mjöng -baka sa práve tomuto systému pomoci, chcela vyvarovať a týmto plánom podporiť konkrétne kroky ktoré by KLDR ekonomicky pomohli, nie len tzv. „sypať peniaze do prázdna“.

¹⁷⁶ Kim, Seok-jin, A Reexamination of the Possibility of a China-Vietnam Reformation Model Being Applied to North Korea Korea Institute for Industrial Economics and Trade, Seoul, 2008

¹⁷⁷ Kim, Seok-jin, A Reexamination of the Possibility of a China-Vietnam Reformation Model Being Applied to North Korea Korea Institute for Industrial Economics and Trade, Seoul, Str. 22, 2008

4. Možné unifikačné scenáre

V prípade unifikačnej politiky môžeme čerpať z minulosti. Konkrétne rok 1989, kedy sa spojilo Západné a Východné Nemecko. Bohužiaľ situácia bola diametrálne odlišná ako situácia Kórejského poloostrova. Preto sa môžeme držať iba zopár úsekov ale ako celok Zjednotenie Nemecka na Kórejskú otázku aplikovať nemôžeme. Určité zložky z Nemeckej unifikácie ale v tejto kapitole použijem ako príklad a spomeniem napríklad čomu by sa v tomto mohla Kórea vyvarovať.

Prečo treba tieto varianty neustále rozširovať a analyzovať keď v podstate už 70. rokov neprebehla žiadna významná zmena ?

Tak nečakane ako prišiel pád Sovietskeho zväzu ktorý následne viedol k okamžitému zjednoteniu Nemecka tak rovnako nečakane prísť aj kolaps KĽDR. KĽDR môže fungovať na rovnakom politickom základe ďalších niekoľko dekád ale môže rovnako skolabovať do konca roka.

V súčasnosti má Južná Kórea niekoľko scenárov ohľadne budúcej unifikácie.¹⁷⁸ Scenáre zahŕňajú veľmi nebezpečné možnosti napríklad cez vojenskú intervenciu, ekonomický a politický kolaps, náhlu zmenu vedenia, živelná pohroma, pohltenie Čínou, občianska vojna v rámci KĽDR ako aj cez prijateľnejšie varianty ako vzájomné dohody, ekonomickú stabilizáciu, mierovú unifikáciu a aj možnosť nikdy krajinu neunifikovať. V konečnom dôsledku sa ale delia sa 3 majoritné plány s niekoľkými podskupinami. Scenár pre Kórejskú republiku nezahrňuje variantu kedy by k unifikácii prísť nikdy nemuselo a krajiny by fungovali ako 2 suverénne na sebe nezávislé štáty s rozdielnou ideológiou a politickou situáciou.

V prvom scenári je totálny kolaps Severu, jedná sa ale o kolaps ekonomický z dôvodu nedostatku základných materiálov, potravín, surovín a podobne. Pri tomto sa očakáva že Juh celú KĽDR v podstate prirodzene pohltí bez vypuknutia ozbrojeného konfliktu.¹⁷⁹ Tento scenár ale obsahuje fakt že by z veľkej časti zahŕňal intervenciu Číny čo by mohlo viesť k zvýšeniu napätia na poloostrove a viesť k ozbrojenému konfliktu.

¹⁷⁸ Hovoríme len o scenároch Južnej Kórei, nakoľko vieme že s vlastnými scenármi disponuje Čína, Spojené štáty americké, Rusko, Nato, OSN a dokonca aj Japonsko. Tieto scenáre sa ale pripravujú na reakciu danej krajiny v prípade kolapsu Severu.

¹⁷⁹ Táto možnosť je prijateľnejšia len z dôvodu nevypuknutia ozbrojeného konfliktu, ale po finančnej stránke je absolútne devastujúca pretože KĽDR bude z väčšej časti absolútne závislá od Juhu. Čo môže Kórejskú republiku finančne zruinovať.

V druhom sa jedná o najpriateľnejšie riešenie kedy KLDR aplikuje ekonomické reformy po vzore Číny alebo Vietnamu. Na základe čoho by KLDR začala byť reálne sebestačná dokonca s istým ekonomickým rastom.

Tretí scenár je unifikácia na základe vojenského konfliktu, kedy sa predpokladá že Juh prípadný konflikt vyhrá a nebudú do neho zasahovať krajiny ako ČLR, Rusko a USA. Pravdepodobnosť že by sa tohto konfliktu nezúčastnila tretia strana je ale neskutočne nízka a tento scenár dokonca vedie k potencionálnemu svetovému konfliktu. Každopádne môžeme s istotou povedať že tento scenár je absolútne katastrofálny po každej jeho stránke a nemá žiadnu svetlú stranu veci. Možnosť že Juh konflikt vyhrá je veľmi pravdepodobný ale rovnaká je aj bezpodmienečne vysoká pravdepodobnosť že bude mať niekoľko stotisícové straty na životoch.

Keď sa pozrieme na možnosti ktoré z týchto scenárov vychádzajú je isté je že najpriateľnejšia varianta je zlepšenie situácie priamo zvnútra KLDR.¹⁸⁰ Benefity ktoré unifikácia prinesie pre región sú nasledovné (o benefitoch pre KR a KLDR a rovnako aj nevýhodách, načrtnem v ďalšej samostatnej kapitole). Unifikácia pomôže svetovému trhu nakoľko množstvo krajín a firiem bude chcieť participovať na reunifikácii investíciami ako nového potencionálneho trhu. Reunifikácia prinesie množstvo obchodných možností pre okolité krajiny ako Japonsko a Čína.¹⁸¹ V neposlednom rade najdôležitejšie prinesie vojenskú stabilitu a pokoj v oblasti kedy Unifikovaná Kórea, pod správou Kórejskej republiky bude pod kontrolou. Japonsko sa nemusí obávať novej agresie alebo únosov v oblasti, Čína prestane mať problémy so severokórejskými utečencami a v neposlednom rade USA a samotná Južná Kórea prestane čeliť nonstop trvajúcej hrozbe zo strany KLDR.

V globálnom geopolitickom kontexte by sa uzavrela dlhotrvajúca kapitola Studenej vojny a svet by prestal vnímať Kórejský poloostrov ako „krajiny s tými dobrými a zlými Kórejcami“.

Tieto pravdepodobné scenáre ale nezahŕňajú reakciu Číny ktorá je v unifikačnom procese dosť zásadný článok.¹⁸² Čína si v realite unifikáciu nepraje aj keď navonok rozhovory podporuje. V prípade pravdepodobnosti že Kórejský poloostrov bude v budúcnosti unifikovaný bude určite pod správou Južnej Kórei, teda pre americkej a demokratickej krajiny.

¹⁸⁰ Aplikovaním ekonomických a politických reforiem.

¹⁸¹ Japonsko očakáva solídne oživenie ekonomiky práve s budúcim serióznym obchodom s KLDR. Rovnako pre Čínu sa zlepšila situácia v pohraničnej oblasti kedy budú môcť ľudia legálnou a jednoduchšou cestou obchodovať s obyvateľmi Severu.

¹⁸² Jeden z hlavných faktorov ktorý zásadne odlišuje Kórejskú situáciu od situácie Nemeckej.

Hlavný dôvod prečo unifikáciu Čína nepodporuje, je priamy kontakt s americkým obyvateľstvom¹⁸³, na pozadí sa obáva masívnemu exodu obyvateľstva KĽDR na svoje územie.¹⁸⁴ Preto radšej Čínsky, ideologicky spriaznený režim stimuluje ekonomiku (aj na základe medzinárodných sankcií) KĽDR a celú krajinu si ponecháva ako nárazník aby sa vyvarovala priamemu kontaktu s americkými vojenskými zložkami. Preto Čína ako celok figuruje v každom aspekte unifikačnej problematiky a má na celú záležitosť podstatnejšie slovo ako mali Spojené štáty americké a Sovietsky zväz v prípade Nemecka.

V možnostiach ktoré si teraz zhrnieme sa preto budeme venovať faktorom ktoré budú mať len priamy efekt na KR, KĽDR a ich unifikačnú situáciu s ktorou sa krajiny budú musieť vysporiadať.

4.1. Pravdepodobné scenáre unifikácie

Ekonomický kolaps KĽDR

Scenár ktorý si nepraje nikto zo zúčastnených. Najmenej Kórejská republika. Znamenalo by to pre ňu nekontrolovateľné a nesystematické množstvo výdavov, ktoré by mohlo krajinu dostať do bankrotu a následne finančne zruinovať. Finančne by to zasiahlo aj Čínu, Spojené štáty, nakoľko by sa bolo treba okamžite postarať o 22 miliónové obyvateľstvo ktoré by bolo vystavené priamemu ohrozeniu života. Priamy ekonomický kolaps by viedol ku kolapsu politickému a z veľkej pravdepodobnosti k vojenskej intervencii.¹⁸⁵ Pri tejto možnosti sa najviac skloňuje fakt KĽDR by skolabovala a KR by ju automaticky pohltila.

Politický kolaps KĽDR

Veľmi krehký a nebezpečný variant. Absolútny líder KĽDR, relatívne mladý vodca Kim Čong-un ktorého obyvateľstvo na základe „*kultu osobnosti*“ berie ako jediného politického predstaviteľa, krajina sa jeho zvrhnutím, prípadným atentátom¹⁸⁶, náhlou smrťou

¹⁸³ V tomto aspekte sa jedná o vojenské zložky Spojených štátov amerických ktorý sa na poloostrove nachádzajú

¹⁸⁴ Pri najoptimistickejších prognózach sa hovorí o troch miliónoch utečencov (pri každom možnom scenári).

Nakoľko oblasť DMZ je zo strany KĽDR minimálne infraštrukturovaná a 38. rovnobežka veľmi dobre zabezpečená bude obyvateľstvo panicky utekať cez Čínske pohraničie.

¹⁸⁵ KR a USA by sa snažili situáciu stabilizovať o čo by sa samozrejme snažila aj sama Čína a mohlo by prísť k priamemu stretu Amerických a Čínskych armádnych zložiek.

¹⁸⁶ Bruce W. Bennett, Defense Analyst, *Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse*, The Heritage Foundation, 17.10.2013, <http://www.heritage.org/events/2013/10/north-korean-collapse>

dostane do politického chaosu. Bola by porušená priama línia moci ktorá bola sedemdesiat rokov v rukách rodiny Kim Il-sönga. Aj keď je situácia vo vnútri KĽDR akákoľvek je tu aspoň minimálna politická stabilita ktorá funguje viac ako sedemdesiat rokov. Politický kolaps by priamo viedol ku kolapsu ekonomickému a následne pravdepodobne k ozbrojenému konfliktu. V tejto možnosti vzniká aj hrozba občianskej vojny. Pravdepodobne by ale znova viedla k intervencií okolitých štátov (hlavne KR a Číny).

Ekonomické reformy

Najpriateľnejšie riešenie ktoré sa snažia podporovať zúčastnené štáty aj medzinárodné spoločenstvo.¹⁸⁷ V podstate jediná krajina ktorá je voči tomuto riešeniu je samotná KĽDR ktorá má strach že zlepšenie economickej situácie obyvateľstva by priamo podkopalo autoritatívny politický režim ktorý je v rukách vybranej elity. Kim Čong-un a jeho najbližší predstavitelia dobrovoľne tieto reformy odmietajú aplikovať. Na základe ekonomických reforiem ktoré by v KĽDR prebehli by sa zlepšila jej interná ekonomická situácia ktorá by výrazne znížila náklady na prípadnú budúcu reunifikáciu. Svetové spoločenstvo pevne verí v to že práve toto bude cesta ktorou by sa mala KĽDR uberať. V prípade úspešných procesov economickej integrácii do celosvetového trhového systému by hrozila až prudká sociálna zmena ktorá by mohla znovu viesť k masovému exodu alebo internému konfliktu.

Ozbrojený konflikt

Najdevastujúcejšia možnosť pre samotný poloostrov, región a v konečnom dôsledku ohrozenie svetového mieru. Unifikačný scenár ktorý má za následok súčasnú stagnujúcu situáciu. Veľmi agresívne a nepredstaviteľné jednanie Severu a časté vyhrážky sa absolútnym zničením. Nechávajú túto verziu vo veľmi aktuálnom a potenciálnom stave. Je viac-menej isté, že v prípade ozbrojeného konfliktu by sa do okamžitej intervencie zapojila z okolitých krajín minimálne Čína alebo USA¹⁸⁸, čo by viedlo s pravdepodobnosťou k participácii krajín ako Rusko, Japonska. V prípade absencií okolitých krajín a nechanie vyriešenie konfliktu v rámci KĽDR a KR je situácia rovnako devastujúca. Jednalo by sa o stotisícové straty na životoch

¹⁸⁷ Tento scenár podporuje aj samostatná Čína (aj keď na samotnú unifikáciu má rozdielny názor) nakoľko by si hospodársky „oddýchla“ od neustáleho economickeho podporovania Severu.

¹⁸⁸ USA, už len fakt že v prípade vojnového konfliktu, hlavné velenie armády KR majú na starosti samotné Spojené štáty americké.

a to len za použitia konvenčných zbraní.¹⁸⁹ Je veľká pravdepodobnosť že KR by ozbrojený konflikt vyhrala (v prípade veľmi optimistickej varianty absencie nukleárneho arzenálu). Následky by ale dlhodobo predstavovali veľmi zlé vyhliadky pre poloostrov a región.¹⁹⁰

Ekonomické pohltenie Čínou

Na základe sa rýchleho ekonomického rozpínania Číny, skutočnosť veľmi reálna ale málo predstaviteľná. Jedna z vecí ktorú by KR so Spojenými štátmi nedopustila a ohrádza sa voči tomu aj samotné vedenie KLDR. Nakoľko čínska ekonomika rastie enormným tempom a do roku 2020 so svojím objemom zastávať prvú priečku¹⁹¹, skloňuje sa táto možnosť čoraz častejšie. Pokiaľ ekonomika KLDR neprevezme čínsky alebo vietnamský ekonomický model bude k tejto variante čoraz bližšie. Tento záver by si určite neprialo vedenie KR ale aká by bola priama reakcia poprípade intervencia sa dá ťažko odhadovať.

Živelná pohroma

Nepredvídateľná životná pohroma alebo dlhodobý problém s poľnohospodárstvom by mohol predčasne rozhodnúť o budúcnosti Kórejského poloostrova. Vláda KLDR má dlhodobo problém užiť svoje obyvateľstvo¹⁹² a čo len jedna nepredvídateľná udalosť môže zmeniť vnútornú politiku krajiny. Hladomor z deväťdesiatych rokov sa podarilo udržať táto situácia sa ale nemusí opakovať a v prípade enormného nedostatku potravín by mohla viesť k masívnemu exodu alebo absolútneho chaosu ktorý by vláda KLDR nedokázala udržať ani pod hrozbou smrti.¹⁹³ Tento scenár nás dostáva k ekonomickému a politickému kolapsu krajiny s rovnakým záverečným scenárom pravdepodobného ozbrojeného konfliktu.

¹⁸⁹ Pri použití jadrových zbraní by konflikt okamžite prerástol do globálneho rozsahu.

¹⁹⁰ Už len z dôvodu že KR je na globálnom trhu veľmi silný ekonomický partner a vývozca.

¹⁹¹ <http://www.bloomberg.com/news/2014-04-30/china-set-to-overtake-u-s-as-biggest-economy-using-ppp-measure.html>

¹⁹² Hlavne hladomor z polovice 90siatych rokov mal za následok smrť minimálne 1 milión ľudských životov (reálne mohlo prísť až k 3 a pol miliónom). Je to obdobie z rokov 1994 – 1998 zvané aj ako „náročný marec“ - 고난의 행군). Reálne čísla ľudských strát alebo informácie nakoľko udalosť otriasla politickým režimom nie sú známe nakoľko bola KLDR v tom čase izolovaná a kvôli smrti bývalého vodcu Kim Il-sönga prebiehalo trojročné smútočné obdobie.

¹⁹³ Veľa utečencov ktorý sa úspešne dostanú do KR opisujú že situácia v KLDR je veľmi zlá a sú ochotný riskovať svoje vlastné životy a životy svojich rodín aby sa z krajiny dostali nakoľko sú presvedčení že by v krajine zomreli pre nedostatok jedla.

Dva samostatné štáty

Možnosť ktorú KR aj KĽDR odmietajú ale zo súčasnej situácie je to veľmi reálne. Štáty sa nikdy nereunifikujú a budú fungovať ako 2 samostatné krajiny. Vzhľadom na to že krajina je rozdelená skoro sedemdesiat rokov a na obidvoch stranách zostáva málo jedincov ktorí by si jednotnú Kóreu pamätali. Preto každý prezident KR inklinujú nato že sa bude snažiť priblížiť a následne uskutočniť unifikáciu počas svojho mandátu. Reálne nastáva obdobie kedy „nezostane nikto kto by krajinu unifikoval“. Je práve myslené že jednoducho ubúda obyvateľstva ktorý by mali priamy príbuzenský vzťah k svojmu susedovi. A druho až tret'o-generačné obyvateľstvo sa narodilo a vyrastalo do krajiny po rozdelení. V konečnom dôsledku sa narodili do samostatnej krajiny, ktorá je po všetkých stránkach diametrálne odlišná. Hlavne obyvatelia KR totižto prestanú mať záujem a snahu krajinu unifikovať nakoľko nebudú vidieť zmysel tohto aktu a v konečnom dôsledku ich s KĽDR nebude nič spájať. A sú to práve Juhokórejci ktorých stanovisko bude v budúcnosti zásadné a rozhodovať o osude obidvoch krajín.

Všetky tieto možnosti a možné scenáre sú na pozadí faktu že KĽDR je veľmi nepredvídateľná, nespoľahlivá a nebezpečná pre celý región (vrátane svojho jediného spojenca Číny) s použiteľným jadrovým arzenálom . Každý scenár v podstate stroskotá na fakte že KĽDR vlastní jadrový arzenál a preto sú všetky neagresívne scenáre podmienené denuklierizáciou KĽDR a až potom je možné pristúpiť ku konkrétnym krokom. V prípade úspechu tohto absolútne podstatného kroku je možné postupovať a pracovať na unifikácii krajiny.

Unifikačné hodiny

V roku 2009 boli tieto „hodiny“¹⁹⁴ zavedené Národným inštitútom pre unifikáciu (KINU). Jedná sa o „hodiny“ ktoré zaviedlo 80 odborníkov na KĽDR a unifikačnú politiku. „Hodiny“ majú na základe geopolitických, ekonomických, sociálnych ukazovateľov predpokladať, kedy príde k unifikácii krajiny (podobnosť s hodinami Nukleárnymi, ktoré predpovedajú kedy je ľudstvo najbližšie k nukleárnej apokalypse).

Kórea bola najbližšie k unifikácii počas vlády prezidenta Kim Tä-džunga, ale tieto hodiny neboli ešte zavedené takže reálne čísla o tom niesú zaznamenané.

¹⁹⁴통일예측시계 (tchongil yečcuksike)

„Hodiny“ menia aj charakter ako k unifikácií príde, práve podľa jednotlivých scenárov a medzinárodnej situácie. Hodina dvanásť určuje plnú nadobudnutie unifikácie.

Počas vlády I Mjông-baka, kedy sa hodiny zaviedli sa číselná hodnota pohybovala na úrovni 5:20 až 5:40¹⁹⁵. V roku 2010 po ozbrojených útokoch „hodiny“ klesli až na číselnú hodnotu 3:31.

4.2 Ekonomická otázka unifikácie

Táto kapitola je najdôležitejšia v celom budúcom reunifikačnom procese. Vieme že predchádzajúce vlády túto tému spomínali a prejednávali ale ku konkrétnym číslam a riešeniam sa dostávame až u administratívy I Mjông-baka. Najdôležitejšie je odkiaľ a ako túto sumu získať a ako ju najefektívnejšie znížiť.

Keď vychádzame z faktov vieme s istotou povedať že cena bude neskutočne vysoká a skoro z celej časti ju zaplatí Južná Kórea. Optimisticky predbežná výška sumy sa v podstate pravidelne mení a závisí od viacerých faktorov ako napríklad súčasná bezpečnostná situácia na poloostrove ktorá má väčšinou priamy dopad na ekonomickú situáciu Severu.¹⁹⁶ Od pádu sovietskeho zväzu a odkedy má KĽDR aktívny nukleárny program sa pre ňu ekonomická situácia prakticky len zhoršuje. Z jednoduchosti vieme že, čím horšia ekonomická situácia na Severe tým väčšie výdaje a zvyšovanie celkovej unifikačnej sumy pre Juh.

Počas vlády I Mjông-baka bola niekoľko krát načrtnutá suma ktorú by unifikácia stála.¹⁹⁷ Kórejský Inštitút pre Národnú unifikáciu (*KINU – Korea Institute for National Unification*)¹⁹⁸ prišiel s predbežnou sumou od 1 do 6 milióna amerických dolárov v prípade že by unifikácia prebehla do roku 2030 až 2050 v stave *status quo*, teda za súčasnej politickej a ekonomickej situácie.¹⁹⁹ V prípade že by prebehla do roku 2050 a situácia by sa nijako nezlepšila môžeme hovoriť až o dvojnásobku celej sumy. Predbežnú sumu nie je možné

¹⁹⁵ Park, Young Ho, *Unification Clock: Predicting Korean Unification*, Korea Institute for National Unification, Seoul, str. 16, 2010

¹⁹⁶ Jedná sa o ekonomické sankcie hlavne od USA, KR, Japonska a rovnako aj medzinárodný tlak ktorý má podstatný vplyv na ekonomiku krajiny.

¹⁹⁷ Jedná sa o počiatočné čísla nakoľko KĽDR žiadne štatistické údaje nezverejňuje a preto je skutočnú sumu veľmi ťažké zistiť (koľko peňazí bude skutočne Sever potrebovať nie je jasné).

¹⁹⁸ 통일연구원 (tchongiljŏnkuwon)

¹⁹⁹ Údaj bol zverejnený v roku 2010 a počítal s 20 ročnou periodou kedy by sa krajiny unifikovali. Pozn. Suma za zjednotenie Nemecka sa do dnešného dňa sa pohybuje okolo 2 biliónov eur.

kalkulovať, ale je rozdelená do dekád kedy by bolo možné túto sumu rozdeliť na 1.1 bilióna dolárov do roku 2020, 2,8 bilióna dolárov do roku 2030 a v roku 2050 až dvojnásobok predchádzajúcej sumy teda skoro 6 biliónov dolárov.²⁰⁰

Väčšina tejto sumy by sa rozdelila do piatich kategórií:

1. Kategória – konsolidácia a re-administrácia Pchjongjanskej vlády. Musí sa pretransformovať každá politická jednotka KĽDR spolu s jurisdikciou a administratívou

2. Kategória – vyrovnanie životnej úrovne medzi KR a KĽDR. Pravdepodobne najnákladnejšie časť (ako v prípade Nemecka kedy tvorila táto položka až 65 percent celkových výdajov). Rozdiel je ale v životných úrovniach taký veľký že túto sumu nikto nevi

3. Kategória – vybudovanie infraštruktúry a zabezpečenie sociálnej a kultúrnej zložky Severu

4. a 5. Kategória – zameraná na fúziu armád a trhovej ekonomiky.

Množstvo týchto nákladov bude enormné. Ako ich znížiť, prišla KR s nasledovnými tvrdeniami. Najekonomickejšie je stimulovať Sever a aplikovať na neho ekonomické reformy (Vízia 3000) aby sa sám stabilizoval a postupne by tieto náklady znižoval.

Konkrétna výška nákladov sa odvíja od jednotlivého scenáru zjednotenia a situácie na poloostrove.

V prípade neparticipovania Severu na ekonomickej otázke unifikácie chce vláda KR ročne odkladať 1 percento z HDP čím by znížila počiatočné náklady. Do toho by sa započítala aj unifikačná daň a verejné zbierky (v predpoklade by to malo priniesť až polovicu celkovej prvotnej sumy ktorá by musela byť na unifikáciu vynaložená).

Ďalšie zníženie nákladov (v prípade že unifikácia prebehne pokojne a mierovou cestou) je prvotná fúzia armád, kedy by sa počty armád KĽDR (1,1 milióna) KR (700 tisíc) mohli zredukovať až o 70 percent. A vojaci by sa mohli podieľať na budovaní infraštruktúry na

²⁰⁰ Štúdia bola vypracovaná v roku 2010 - <https://www.youtube.com/watch?v=6lOxIauEpJs> - Bizline - Ep47C05 Is unification a jackpot? How unification will affect Korea ?

Severe. Fúzia armád by bola priamo prepojená s redukciou výdajov na zbrojenie ktoré majú obidve krajiny vysoké.

Pre KR by sa automaticky otvorila cesta na pevninu kedy by sa jej zredukovali náklady na logistiku, palivá a energie ktoré momentálne prerába na exporte (z dôvodu neprejazdnosti poloostrova). Súčasne trvá preprava Pusan – Moskva až 2 mesiace. Tento čas by sa vedel skrátit' na 2 týždne.

KR by sa znížil tzv. *Korean Discount*²⁰¹, kedy by v očiach svetových investorov prestala byť vnímaná ako krajina v „nepriateľskom prostredí“ (kvôli bývalej neustálej hrozbe KĽDR, ktorá ale prestane byť nebezpečenstvom) a zvýšil by sa jej tak príliv investícií práve z dôvodu pominutia tejto hrozby. KR by dostala štatút *Korea Premium* čo by prilákalo späť investorov a obchodných partnerov ktorý sa práve kvôli geopolitickému nebezpečenstvu zdráhali s KR obchodovať.

V neposlednej rade by zvýšil počet pracovných miest o niekoľko desiatok tisíc, KR by dostala prístup k nerastným surovinám ktoré by mala možnosť využiť, firmy KR by mali možnosť na okamžitú expanziu a v neposlednom rade know-how ktoré keď by sa integrovalo na celú Severnú časť poloostrova čím by sa očakával relatívne rýchli a stabilný rast .

Tieto ekonomické prognózy sú všetky založené na silnom optimistickom scenári ale pri dobrej implementácii nie sú nereálne nedosiahnuteľné. V prípade zlej adaptácie celého procesu môže mať ekonomická stránka unifikácie katastrofálne následky a môže obidve krajiny dostať do absolútneho bankrotu a politickej nestability.

Kórejský poloostrov má na to prostriedky, možnosti aj odhodlanie aby z celého unifikačného procesu nakoniec vyšiel „vítazne“. Oproti Nemecku ktoré má úspešnú unifikáciu za sebou, má jednu veľkú výhodu a to je možnosť učiť sa jej chybách a na celý proces sa predpripraviť.

4.3 Nemecká situácia a jej porovnanie

Pri unifikačnej politike a situácií na Kórejskom poloostrove sa každému vybaví úspešné zjednotenie Nemecka a následne využitý plný potenciál tohto úspechu. Jemne zainteresovaná laická verejnosť má tendenciu v budúcnosti tieto krajiny zrovnávať alebo

²⁰¹ <http://www.economist.com/node/21547255>

predkladať priebeh Nemeckej unifikácie ako budúci plán v prípade Kórejského polostrova.

S týmto tvrdením treba ale jasne nesúhlasiť a rovnako stým nie je stotožnená ani odborná verejnosť ktorá sa týmto problémom zaoberá. Z Nemeckej unifikácie si ale môžeme zobrať určité vlastnosti a štúdie ktoré na základe toho vznikli a boli predmetom záujmu vedeckých organizácií.

V jednoduchosti by sme vedeli určiť jasné spoločné rysy ktoré sú nasledovné:

- spoločný jazyk
- dlhodobé rozdelenie (v prípade Nemecka 44 rokov, v prípade Kórei 66 rokov)
- 2 ideologické smery (Komunizmus a Demokracia)
- 2 ekonomické triedy (Bohatý Juh a chudobný Sever)
- Populácia Nemecka a Kórei je viac menej identická (75 miliónov Nemecko a 73 miliónov Kórea)
- Spoločná kultúra a história
- Rozdelené rodiny

Rovnako máme zopár bodov ktoré sú absolútne nezlučiteľné:

- Cudzie mocnosti majú omnoho väčší vplyv na súčasnú situáciu ako v prípade Nemecka (hlavne Čína na KĽDR)
- Nukleárna a bezpečnostná hrozba zo strany KĽDR
- V prípade Nemecka prebiehala obmedzená návšteva obyvateľstva v oblasti Berlínu (cez Demilitarizovanú zónu je tento proces až na pár jednotlivcov v podstate nepredstaviteľný)
- Ekonomické rozdiely a výška HNP v prípade Nemecka bola len 3:1 nakoľko v prípade Kórei sa jedná až 22:1.
- Počet obyvateľstva je v súčte skoro totožný ale v prípade Nemecka to bolo pomerovo 5:1 v prípade Kórei 2:1
- V prípade KĽDR silná propaganda, nesloboda a izolácia od okolitého sveta. V obyvateľstve dlhodobo pestovaná nenávisť voči kapitalizmu a všetko sním spojené
- Nesmierna chudoba a zaostalosť obyvateľstva KĽDR ktorá je na úrovni krajín tretieho sveta.

Prečo tieto dve prípady nie sú plne porovnateľné si zhrnieme v nasledujúcich tvrdeniach:

- **Nemecká demokratická republika** (v skratke NDR) a Nemecká spolková republika (v skratke NSR) v prvom rade medzi sebou nikdy nevedli vojnu.²⁰² To je základný aspekt z ktorého musíme v prvom rade vychádzať. Nemecko ako hlavný agresor a porazená strana bola nedobrovoľne rozdelená víťaznými stranami na okupačné zóny (USA, Francúzsko, Veľká Británia, Sovietsky Sväz), z ktorých sa na základe stupňujúceho napätia medzi Sovietskym zväzom a USA v spolupráci s Veľkou Britániou, Francúzskom vyformoval štátny útvar. V tomto bode môžeme nájsť podobné znaky ohľadne rozdelenia ale konečný dopad a hlavne prístup oboch štátov od rozdelenia je značne odlišný. Štáty sa v podstate vyformovali na základe podnetu kde sa aká ideologická mocnosť v tom čase nachádzala. V prípade Kórey bola daná 38. rovnobežka v prípade Nemecka okupačné zóny dodržiavali hranice bývalých Pruských provincií²⁰³ a na základe nich sa vytvorila NDR a NSR

- **Neprítomnosť medzi nemeckého konfliktu** z veľkej časti určovala náladu a všeobecné podmienky ktoré panovali v deväťdesiatich rokoch pri unifikácii krajiny.

Neexistujúci konflikt nepodnecoval národ ku potenciálnej hrozbe k vzájomnej nenávisti, strachu a nedôvere. Bohužiaľ tento fakt sa nedá vyvrátiť v prípade Kórejskej otázky. Hlavne zo strany KĽDR dochádza opakovane k neustálej hrozbe a práve počas vlády I Mjông-baka aj ozbrojeným útokom. Preto môže pri konkrétnom krokom prísť až v prípade dlhodobého prímeria a pokoja aby si krajiny k sebe vybuodovali vzájomnú dôveru

- **Vzájomné vzťahy a podpora okolitých krajín.** Nemecko malo aj cez rozdielnu (viac menej ale vnútenú) ideológiu vzťahy na veľmi dobrej úrovni. Rovnako geopolitická situácia vo svete priala unifikácií vo všetkých smeroch. Aj keď bolo Nemecko na čele s Berlínom v záujmoch Sovietskeho zväzu a Spojených štátov Amerických, popud na zmenu po medzinárodnom tlaku prišiel prvotne z Moskvy, bolo to práve Nemecko od ktorého sa odvíjala svetová politická situácia. Okolité krajiny opätovnému zjednoteniu nanajvyš

²⁰² Tzv. Bratovražednú vojnu ako je Kórejská vojna veľa krát označovaná.

한국 전쟁은 동족 간의 피비린내 나는 싸움이였다 ((Hankuk čöndžängün tongdžok kanü pchirinnä nanün ssaumiötta) – Kórejská vojna je krvavá vojna kedy brat bojuje proti bratovi.

²⁰³ Dnešných spolkových republík Nemecka.

priali a plne podporovali či už to boli krajiny zo socialistického alebo západného bloku. Nemecko je rovnako určilo scenár unifikácie samostatne a malo to v podstate vo vlastných rukách. Tieto tvrdenia rovnako nemôžeme aplikovať v blízkej budúcnosti na stav ktorý panuje Kórejskom poloostrove. Krajiny sa niekoľko krát dohodli ako by si unifikáciu predstavovali ale jednoznačne v celom priebehu nemajú rozhodujúce slovo. Krajiny ako Čína, Rusko, Japonsko, USA majú výrazný vplyv na zahraničnú politiku oboch štátov. Každá z týchto krajín si predstavuje unifikovanú Kóreu rozdielne a rozhodne tak ako im to vyhovuje. KĽDR je v jednaniach maximálne nespoľahlivá a preto je braná ako nevypočítateľná (či sa to týka situácie bezpečnostnej alebo politickej), V čase Nemeckej unifikácie bol v medzinárodnej situácii diametrálne odlišný stav a okolité krajiny sa venovali hlavne svojej politickej situácii. Kým západná Európa začala nadväzovať a upevňovať obchodné a diplomatické styky so socialistickými krajinami. Krajiny zo socialistického bloku mali dostatok svojich starostí na vlastnú stabilizáciu politickej situácie. Ostatné krajiny ako Spojené štáty americké a Sovietsky zväz unifikované Nemecko podporovali.²⁰⁴ Vyslovene proti zjednoteniu bolo len Francúzsko ktoré sa obávalo novej hegemonie a silného ekonomického konkurenta v oblasti. Určité výhrady malo aj Poľsko (kvôli uznaniu hraníc na riekach Odra a Nisa ktoré Západné Nemecko uznať odmietlo).

- **Rozdielne časové a geopolitické obdobie, informovanosť.** Situácia ktorá panovala v deväťdesiatych rokoch minulého storočia je nezrovnateľná so súčasným obdobím a maximálne nepredvídateľná v období budúcom. Rovnako čas a podmienky za ktorých boli krajiny rozdelené. Kým Nemecko bolo rozdelené postupne a po jednotlivých fázach²⁰⁵, stále však bolo možné nadväzovať osobné styky medzi obyvateľstvom. Rovnako bola dostupná v istých obmedzeniach literatúra, bežne bolo možné na oboch stranách chytiť televízne a rádiové stanice (v niektorých prípadoch hovoríme ale

²⁰⁴ Spojené štáty americké podporovali zjednotenú Nemecko ako suverénny štát ktorý ma o svojom budúcom osude rozhodovať samostatne (s výnimkou že Nemecko vstúpi do NATO a vtedy existujúceho Európskeho spoločenstva) Sovietsky zväz videl zjednotenú Nemecko ako štát neutrálny, ktorého uznanie by prebehlo v budúcnosti až po určitej stabilizácii (rovnako bolo proti vstupu Nemecka do NATO). Nakoniec svoj postoj prehodnotili a Nemecko uznali

²⁰⁵ 1945 – 1949 – Okupačné zóny

7.10. 1949 – Založenie NDR

23.5.1949 – Založenie NSR

13.8.1961 – Postavenie Berlínskeho Múru

o nelegálnej činnosti). Za istých okolností bolo možné navštíviť rodinných príslušníkov. Situácia ktorá je na Kórejskom poloostrove je znova značne odlišná. Krajiny majú medzi sebou sporadické vzťahy, hranice sú hermetické uzavreté a oblasť v okolí demilitarizovanej zóny je najstráženejšou zónou na zemi, kontakt medzi obyvateľstvami prakticky neexistuje (až na výnimku zopár stretnutí rozdelených rodín ktoré ale boli len pre pár vybratých jedincov), prezeranie akéhokoľvek multimédia je považované za nelegálnu činnosť v KĽDR dokonca vysoko trestaná. Preto ani v tomto bode nemôžeme hľadať totožnosť.

- **Ekonomická vyspelosť.** Západné Nemecko patrilo k najvyspelejším krajinám sveta, so zdravou ekonomikou, nízkou nezamestnanosťou a dlho zaužívaným *know-how*. Rovnako Nemecko Východné na tom bolo s porovnaním so socialistickými krajinami ekonomicky veľmi dobre.²⁰⁶ Rozdiel bol ale aj cez skutočnosť nanajvýš značný. Tento rozdiel v istých aspektoch pretrváva až do dnešných dní. Západné Nemecko malo ale prostriedky nato aby si tieto rozdiely vedeli z veľkej časti dorovnať.

Vyskytuje sa nám situácia ktorá je v celom procese najdôležitejšia a rozvediem ju v nasledujúcom odstavci.

Nemecká unifikácia prebehla rýchlo a nečakane. Svet sa v tom čase zbíhal vo vlnu nových príležitostí a možností. Preto mal nemecký národ vysokú dávku optimizmu.²⁰⁷ V roku 1989 nikto ani len netušil že Nemecko bude unifikované do nasledujúceho roka. Hovoríme teda o rekordne krátkom čase. Tzv. *Ostpolitik* teda politika Západného Nemecka voči Nemecku Východnému bola ku koncu deväťdesiatych rokov veľmi aktívna snažila sa ale skorej o priame zlepšenie politických vzťahov ako o budúce a pragmatické vyriešenie unifikácie. Presadzovala hlavne implementáciu tzv. *Rapprochementu* teda zblíženia, zmiernenie napätia.²⁰⁸ Konkrétne kroky a konkrétne následky týchto krokov, ktoré unifikácia priniesla pociťovalo Nemecko až počas aktívneho procesu. V tomto nachádzame veľkú výhodu pre Kórejský poloostrov kedy sa z tohto procesu môže učiť a vyvarovať sa nechceným procesom alebo chybám ktorých sa Nemecko dopustilo. V tomto je Nemecká

²⁰⁶ NDR patrilo prvé miesto v ekonomike a životnej úrovni v celom socialistickom bloku.

²⁰⁷ Entuziazmus ktorého mal Nemecký národ dostatok, bohužiaľ národu kórejskému (hlavne KR) maximálne chýba.

²⁰⁸ Podobnú politiku sa snaží presadzovať súčasná administratíva prezidentky KR, Pak Kûn-hje (박근혜)

situácia najviac prínosná Kórejskému poloostrovu. Poučiť sa na procese ktorým Nemecko prešlo.²⁰⁹

Niektoré konkrétne procesy (zlúčenie armády, vyrovnanie životnej úrovne, ekonomická stabilizácia, rozdelenie vládnutia, a pod) nie sú pre rozdielnosť ekonomickej a politickej situácie prakticky použiteľné. Preto sa vedecká verejnosť zastáva názoru že Nemecká unifikácia nie je dobre porovnateľným príkladom pre kórejskú otázku. Môžeme ale vychádzať z ekonomickej situácie a procesov ktoré boli pri unifikácii použité.

Prerozdeľovanie peňazí, správne mierené investície, sociálne reformy, zavedenie menového systému a podobne. Konkrétna implementácia procesu je v kórejskom prípade asi nemožná ale môže poslúžiť ako šablóna ktorá by hlásala: „u nás to fungovalo, možno to bude fungovať aj u Vás“ alebo „u nás to nefungovalo ale mohlo by to fungovať u Vás“.

Úspešné zjednotenie Nemecka nemá slúžiť ako konkrétny návod pri zjednotení. Určite ale bude slúžiť ako silná motivácia a vidina úspechu. Kedy si môže Kórejský poloostrov povedať: „keď to dokázali oni musíme aj my“.²¹⁰

4.4 Sociálny charakter unifikácie

Po ekonomickej stránke je sociálny charakter rovnako dôležitý a je na rovnakej úrovni. Spoločná koexistencia budúceho Kórejského národa je dôležitá pre ekonomickú a politickú stabilitu. Krajiny sa nachádzajú na od seba na opačných koncoch medzinárodných rebríčkov. Kým KR zastáva popredné miesta v ekonomike, životnej úrovne a sociálneho zabezpečenia, pre KLDR sú to pozície posledné. Občania týchto dvoch národov z iných sociálnych a ideologických skupín sa budú musieť spolu naučiť žiť.

V prípade Nemecka to boli práve občania Východného bloku ktorý ťahali celé 2 dekády za kratší koniec (u KLDR to môže trvať niekoľko generácií). Spojenie Nemecka sprevádzali oslavy a nadšenie národa a okolitých štátov. Keď sa budeme riadiť hociktorým predbežným scenárom, nadšenie ho sprevádzať určite nebude. Aj najoptimistickejšie riešenie celého problému prinesie obom národom frustráciu.

²⁰⁹ Teoreticky je unifikácia stále ešte v procese.

²¹⁰ V tomto prípade zmiňujem len konkrétny výsledok a nie postup. Nakoľko by bol v prípade Kórei značne odlišný.

Nálady občanov KR sú známe. Väčšina ktorá by teoreticky krajinu unifikovala sa narodila do rozdelenej Kórey a pamätá si hlavne zastrašovanie, vyhrážanie sa zničením a reakcie medzinárodného spoločenstva ktoré na KLDR ako celok, pozerá veľmi negatívne. To všetko v pozadí ekonomickej otázky kedy je jasné že všetky výdaje spojené s unifikáciou budú musieť zaplatiť občania KR.

Špeciálnou kapitolou unifikácie sú Severokórejský utečenci.²¹¹ Ich počet od začiatku deväťdesiatych rokov²¹² činí k dnešnému roku okolo 25 tisíc, žijúcich na území KR.²¹³ Pri utečencoch je vidieť integráciu obyvateľstva. Vláda Kórejskej republiky sa musí pripraviť na neodvratiteľné, a to hlavne na viac ako 20 miliónov obyvateľov KLDR žijúcich viac ako 6-dekád v prísnej Stalinistickej diktatúre. Bez znalosti voľného myslenia, obchodu, základných ľudských práv a hodnôt človeka.

Túto neľahkú úlohu zastrešuje ministerstvo pre unifikáciu. Od roku apríla 1962 platí zákon kedy vláda Kórejskej republiky dáva utečencom rovnaké práva ako svojmu obyvateľstvu (každý občan KLDR je aj občanom KR). V praxi to znamená, v prípade že sa občan KLDR dostane bezpečne do KR je mu automaticky pridelené občianstvo.

Proces ktorým musia prejsť je na charakter celej práce (nakoľko hrozí že sú to agenti podstrčený zo Severu) my si načrtneme ich integráciu do systému. Prechádzajú programom v centre Hanawon²¹⁴ ktoré zastrešuje ministerstvo pre unifikáciu. Jedná sa o adaptačný program kde ich musia špeciálne vyškolený pracovníci naučiť základné kapitalistické a demokratické hodnoty, psychické vyrovnanie sa s celým problémom integrácie a pred pripraviť ich na život v KR.

Týmto procesom bude musieť prejsť asi každý obyvateľ KLDR a preto bude analýza adaptácie utečencov základným kameňom v tomto sociálnom vyrovnaní.

²¹¹ Ohľadne názvu sa v KR dlhšie polemizovalo. Obecne nazývaný 탈북자(tchalpokdža) tzv. „ľudia ktorý odišli zo severu“, nakoľko názov ich diskriminoval. v roku 2008 ich Ministerstvo pre unifikáciu začalo nazývať 새터민 (sätchömin) tzv. „ľudia novej domoviny“. V súčasnosti sa používa aj termín 북한이탈주민 (pukhanitchaldžumin) tzv. „obyvatelia ktorý sa zriekli KLDR“.

²¹² V tomto období začali úteky rapídne narastať, z dôvodu pádu železnej opony a veľkého sucha a neúrody ktoré malo na svedomí obrovský hladomor za následok čoho zomrelo až 3 milióny ľudí. Od rozdelenia sa odhaduje na zhruba 150 až 350 tisíc. Počty sú skreslené a toto číslo je odvodené od skutočného úteku za hranice štátu. Pokusov o útek, ktorý vo väčšine prípadov nevyšiel je omnoho viac.

²¹³ Celkový počet utečencov žijúcich v iných krajinách ako Čína, Laos, dnešná Ruská federácia nie je presne známy nakoľko žijú v utajení zo strachu pred perzekúciou a následným, vrátením do vlasti kde ich čaká krutý osud v pracovných táboroch, následne ukončený popravou. Výnimkou sú krajiny ako Thajsko, Mongolsko ktoré *Víta utečencov zo severu* a neskôr ich vydáva na vlastné náklady do KR.

²¹⁴ 하나원 <https://en.wikipedia.org/wiki/Hanawon>

Situácia je ale už len v tomto počte (25 tisíc žijúcich Severokórejcov žijúcich v KR) nesmierne komplikovaná. Väčšina má problém s integráciou, modernou konzumnou spoločnosťou, jazykom (rozdielny dialekt a severokórejšine neexistujúce amerikanizmy) a stretáva sa s dennom diskrimináciou neschopnosť si nájsť prácu a uplatniť vzdelanie.

Vyštudovaný človek v KLDR (napríklad doktor, biológ) si nemá žiadnu šancu nájsť prácu obore, nakoľko tieto školy legislatíva KR neuznáva. Načo sú si nútený hľadať podradné a slabo platené práce. Podobný scenár čaká aj unifikovanú Kóreu ktorá tento problém bude musieť vyriešiť. Neskutočne súťaživá a konzumná spoločnosť je úplne iný životný štýl na aký je väčšina na Severe zvyknutá.

Svoje problémy a obavy majú aj obyvatelia KR ktorý sa v prvom rade boja obyvateľov KLDR ako celku. Neustále vyhrážky ktoré trvajú celé dekády mali za následok obavu bezpečia pred „národom KLDR“. Preto už na utečencoch žijúcich v KR je značné ich vyčleňovanie zo spoločnosti a značná diskriminácia (pretože odlišnosťou jazyka a správania sú automaticky rozpoznávaný ako „ti zo severu“).

Kvôli ekonomickej otázke sa boja o svoje pracovné miesta ktoré by mohli byť v budúcnosti nahradené práve lacnou pracovnou silou z KLDR. Čím by znova vznikala diskriminácia a frustrácia.

Každá jedna inštitúcia či už štátneho alebo súkromného charakteru sa bude musieť na túto realitu pripraviť a už teraz je jasné že chýba enormný počet odborníkov ktorý by sa tejto oblasti venovali.

Napríklad školský systém sa bude musieť celý kompletne zreformovať aby s generalizoval učebné látky a hlavne prístup výučby ku občanom KLDR.

Podobný scenár reformácie sa bude týkať každého vládneho rezortu a súkromnej spoločnosti.

Záver

Čo nám podstatné administratíva I Mjông-baka vlastne priniesla ?

Priniesla nám v prvom rade realitu a výzvy ktorým musí Kórejský poloostrov a jeho národ v budúcnosti čeliť. Realitu ktorá podporuje tvrdenie že k unifikácií by malo prísť, každopádne kedy a za akých podmienok je otázne. Rovnako aj tvrdenie kedy k unifikácií prísť nemusí aj keď si to obidva národy prajú. Väčšina obyvateľov Kórejskej republiky si unifikáciu praje a jasne tvrdí že unifikácia je pre krajinu nevyhnutná a podstatná. Ekonomická stránka ktorá spočíva na pleciah juhokórejcov a je pre celý proces najhlavnejšia už toľko optimizmu a rázneho presvedčenia nemá. Mladí juhokórejci ktorý vyrastali v spoločnosti kapitalistickej, modernej a silne konkurenčnej sú si plne vedomý že v prípade budúcej unifikácie to budú práve oni, ktorých sa to najviac ekonomicky dotkne. Unifikáciu si prajú ale neprajú si ju zaplatiť.

Mladá generácia má so svojim severným susedom spoločné už len veľmi málo. Skoro sedemdesiat rokov odlúčenia a izolácie rozdelilo tento niekedy jednotný národ na dva samostatné národy. Národ ktorý by si aj v prípade politickej slobody a plnej voľnosti mal k sebe problém nájsť cestu. Môžeme len dúfať že dlhá a bohatá spoločná história, kultúra a jazyk budú dostatočné, na zatmelenie 70siat ročnej „diery“ v medzi kórejských vzťahoch.

Vláda I Mjông-baka kórejskému národu a rovnako aj medzinárodnému spoločenstvu snažila načrtnúť nevyhnutnú realitu ktorou sa poloostrov bude uberať. Ak má k unifikácií prísť treba k tomu pristupovať pragmaticky a začať podnikať konkrétne kroky v predstihu. A v niekoľko ročnom predstihu. Unifikácia bude drahá, náročná a komplikovaná. Ale na základe dobrého plánu a prístupu, z nej môže krajina po čase profitovať. Čo sa snažila administratíva I Mjông-baka obyvateľstvu ukázať.

V práci stručne mapujem unifikačný vývoj a jeho realitu ktorou prechádzal. Môžeme vidieť že za skoro 70. rokov odlúčenia jednej krajiny a jedného národa ktorý sa rôznymi formami a spôsobmi snažil nájsť cestu k unifikácií je jeho súčasná situácia na bode mrazu. Cez agresívnu rétoriku jednej alebo druhej strany, cez politiku ústupkov strany jednej na úkor prosperity vlastnej, politiku izolácie alebo ignorácie nám aj po sedemdesiatich rokoch zostáva národ stále rozdelený, bez kladných výhliadok alebo radikálnych zmien v blízkej budúcnosti.

Aj keď prišlo k základnej dohode „ako unifikácia prebehne“ národy na kórejskom poloostrove nemajú v tejto otázke rozhodujúce a ani konečné slovo.

Počas celého vývoja unifikačnej politiky môžeme vidieť že situácia sa pohybuje v rovnakých scenároch, kedy príde k určitej dohode a skorej než sa začne táto dohoda plniť odstúpi od nej jedna alebo druhá strana.

Celý problém neúspechu unifikačnej politiky vidím v nejednotnosti vlád riešiť ho komplexne. Na strane KĽDR sa mení vedenie len raz za niekoľko dekád a zástava veľmi nepredvídateľný pohľad na vec. V prípade KR je 5. ročné funkčné obdobie veľmi krátke nato aby prišlo k výrazným zmenám alebo dosiahnutiu vytýčených cieľov v unifikačnej politiky.

V celej kórejskej otázke nemajú Kórejci slovo rozhodujúce. Veľmoci ktoré sa okolo nich nachádzajú a ktoré sa k situácií viažu majú priame slovo ktoré do veľkej miery môže na poloostrove rozhodovať.

I Mjông-bakova vláda nám plán podľa ktorého sa dá reálne postupovať. V budúcnosti preto musí prísť vláda ktorá tento plán začne implementovať a poučí sa z chýb ktorých sa I Mjông-bak dopustil (ako ignorácia nástupníctva z presvedčenia kolapsu krajiny).

Unifikácia národa je možná. Bude to proces dlhý a náročný plný vzájomného sebazoznávania. Unifikácia môže prebehnúť až v nasledujúcich niekoľkých desaťročiach kedy národy budú fungovať absolútne samostatne. Kedy a ako unifikácia prebehne nemôže svetové spoločenstvo a kórejský národ predpovedať a preto treba byť na tento proces aspoň z časti pred pripravený.

Celá unifikačná otázka nám ale ponúka riešenie ktoré si zatiaľ súčasná generácia nepraje, ale toto tvrdenie sa môže v budúcnosti diametrálne zmeniť a unifikácia prebehnúť vôbec nemusí, čo môže byť nakoniec ten najlepší scenár ktorý sa nám momentálne naskytuje.

Zoznam použitej literatúry:

Internetové zdroje:

<http://koreanunification.net/>

http://www.koreanwar.org/html/dmz_war.html

http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinon/2009/09/137_52267.html

https://en.wikipedia.org/wiki/Economic_history_of_the_German_reunification

<https://en.wikipedia.org/wiki/Ostpolitik>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Nordpolitik>

http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinon/2010/02/137_60963.html

https://en.wikipedia.org/wiki/Rangoon_bombing

<http://www.unityinfo.co.kr/>

<http://www.tongilnews.com/>

<http://english.yonhapnews.co.kr/>

http://www.nuac.go.kr/english/main_en.jsp

<https://en.wikipedia.org/wiki/Hanawon>

https://en.wikipedia.org/wiki/Cash-for-summit_scandal

<http://www.csmonitor.com/World/terrorism-security/2010/0815/Why-South-Korea-is-proposing-a-reunification-tax>

https://en.wikipedia.org/wiki/North_Korean_famine

https://en.wikipedia.org/wiki/Korea_under_Japanese_rule

<http://www.shmoop.com/korean-war/diplomacy.html>

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/616264/United-Nations-UN>

https://en.wikipedia.org/wiki/Vietnam_War#South_Korea

https://en.wikipedia.org/wiki/Mao_Zedong

https://en.wikipedia.org/wiki/North_Korean_famine

http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinon/2010/02/137_60963.html

https://en.wikipedia.org/wiki/Inter-Korean_Summit

<http://www.theguardian.com/world/2009/apr/05/north-korea-rocket-launch>

<http://www.ft.com/cms/s/0/7c2afef8-a855-11df-86dd-00144feabdc0.html>

<http://www.bbc.com/news/world-asia-17698438>

https://en.wikipedia.org/wiki/OPLAN_5029

http://www.economist.com/blogs/banyan/2010/08/south_koreas_reunification_tax

http://english.chosun.com/site/data/html_dir/2010/08/18/2010081800232.html

<http://www.csmonitor.com/World/terrorism-security/2010/0815/Why-South-Korea-is-proposing-a-reunification-tax>

<http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20140507001120>

http://english.chosun.com/site/data/html_dir/2005/05/13/2005051361032.html

<http://www.dailynk.com/english/read.php?cataId=nk00400&num=5440>

<http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20140507001120>

<http://www.koreaitimes.com/image/south-korean-unification-minister-yu-woo-ik>

<http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20120716000939>

http://www.koreatimes.co.kr/www/news/biz/2012/05/116_110814.html

<http://www.bloomberg.com/news/2011-08-30/s-korea-s-lee-names-new-unification-minister.html>

<http://www.dailynk.com/english/read.php?cataId=nk00400&num=5440>

http://www.hani.co.kr/arti/english_edition/e_northkorea/378020.html

https://en.wikipedia.org/wiki/Yongbyon_Nuclear_Scientific_Research_Center

https://en.wikipedia.org/wiki/Kim_Jong-un

<https://ko.wikipedia.org/wiki/임동원>

https://en.wikipedia.org/wiki/2006_North_Korean_nuclear_test

https://en.wikipedia.org/wiki/Treaty_on_the_Non-Proliferation_of_Nuclear_Weapons

https://en.wikipedia.org/wiki/Six-party_talks

https://en.wikipedia.org/wiki/Northern_Limit_Line

https://en.wikipedia.org/wiki/June_15th_North%E2%80%93South_Joint_Declaration

https://en.wikipedia.org/wiki/Inter-Korean_Summit

<https://ko.wikipedia.org/wiki/해주시>

<http://wirelesspeninsula.com/2014/02/06/chaebols-and-the-korea-discount/>

<http://www.korea.net/Government/Briefing-Room/Presidential-Speeches/view?articleId=118517>

<http://www.korea.net/Government/Briefing-Room/Presidential-Speeches/view?articleId=118517>

http://en.wikipedia.org/wiki/Lee_Hu-rak

[http://en.wikipedia.org/wiki/National_Intelligence_Service_\(South_Korea\)](http://en.wikipedia.org/wiki/National_Intelligence_Service_(South_Korea))

http://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_People%27s_Assembly

<http://www.aei.org/article/foreign-and-defense-policy/regional/asia/engaging-north-korea-the-clouded-legacy-of-south-koreas-sunshine-policy/>

http://en.wikipedia.org/wiki/North_Korea%E2%80%93South_Korea_relations

http://en.wikipedia.org/wiki/Korean_Unification_Flag

http://en.wikipedia.org/wiki/Axe_murder_incident

http://en.wikipedia.org/wiki/Joint_Security_Area

http://en.wikipedia.org/wiki/Ten_Point_Programme_for_Reunification_of_the_Country

http://en.wikipedia.org/wiki/Kim_Jae-kyu

http://en.wikipedia.org/wiki/Yusin#Yusin_Constitution

<http://en.wikipedia.org/wiki/Hanahoe>

http://en.wikipedia.org/wiki/Korea_Military_Academy

https://en.wikipedia.org/wiki/Korean_reunification

<http://www.economist.com/node/21547255>

https://en.wikipedia.org/wiki/Hyun_In-taek

Záznamy z odborných přednášek:

<https://www.youtube.com/watch?v=gRD5NbQV5A4> – The North Korean Economy Challenges & Opportunities

<https://www.youtube.com/watch?v=fy1gair7dzk> - Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse

https://www.youtube.com/watch?v=xYRQ3k2O_dE - Korean attitudes Toward the U.S. Rebalance to Asia and Korean Unification

https://www.youtube.com/watch?v=s8o_XdY4itQ - The Korean Peninsula After Kim Jong-il : Uncertainties, Challenges, and Opportunities

<https://www.youtube.com/watch?v=vxg-WQdhS98> - Korea and Major Powers: The Quest for Peace and Security

<https://www.youtube.com/watch?v=pBwuW2ggjps> – Future Shape of Korea's Economy

<https://www.youtube.com/watch?v=c0MSaw1hp-I> - Korea and Major Powers: The Quest for Peace and Security

https://www.youtube.com/watch?v=cvmll__LdsI - New Thinking on Diplomacy Toward North Korea

<https://www.youtube.com/watch?v=xUH8DGRhATE> - Building a Creative Economy in South Korea

<https://www.youtube.com/watch?v=dnrTIXi2Yhw> - Prospects and Challenges for Korean Unification

<https://www.youtube.com/watch?v=88Uz5Gf43Zc> - After Kim Jong-il: North Korea as an Economy

<https://www.youtube.com/watch?v=4uZpTpTpNJw> - Pipeline to Peace and Stability on the Korean Peninsula?

<https://www.youtube.com/watch?v=OrbSCUtaEko> - German Unification Twenty-Five Years Later

<https://www.youtube.com/watch?v=ydye1v6Jrd0> - North and South Korean Strategies for Re-unification during the Cold War

<https://www.youtube.com/watch?v=vdZyPn7dnpU> - Summit 2013 - Dong Won Lim, Rep. of Korea former Minister of Unification

<https://www.youtube.com/watch?v=nF9KVg-SG6Y> - FOX NEWS: Seoul prepares for costly unification

https://www.youtube.com/watch?v=qXnWiCB_h8c - The Meaning of the Unification Jar [Korea Today]

<https://www.youtube.com/watch?v=nMIhKKxXwhk> - Interview: South's Unification Minister Hyun in-Taek

<https://www.youtube.com/watch?v=ZiuASapzVBI> - Korean President's Interview with CNB

Odborné články a práce v angličtině:

Jang, Hyeongsu, „*North Korea and International Financial Institutions: Issues and Responses*, Spring, 2008

Lim, Eulchul. „*Goals and Tasks for International cooperation to Support North Korea Economic Development*, Winter 2007

Zoellick, Robert, „*Long Division* „, The Wall Street Journal. February 26, 2007

Lee, Sang Hoon, „*Syngman Rhee's Vision and Reality: The Establishment of the Nation and Thereafter*, The Review of Korean Studies Volume 14 Number 3 : 33-60, 2011

Park, Young Ho, *Unification Clock: Predicting Korean Unification*, Korea Institute for National Unification, Seoul, 2010

Odborné práce v češtině:

Bakalářská práce Pavla Šáry, *Šestistranné rozhovory: cesta k vyřešení severokorejského jaderného problému?*. Univerzita Karlova v Praze, 2012

Diplomová práce Moniky Černé, *Severní Korea na přelomu 2. tisíciletí - její role na mezinárodním poli* Univerzita Karlova v Praze, 2008

Diplomová práce Jaromíra Chlady, *Ekonomický vývoj KLR po pádu světové socialistické soustavy* Karlova v Praze, 2008

Zdroje v kórejčine:

<https://www.youtube.com/user/PresidentMBLee/videos?view=0&sort=p&flow=grid> – I Mjông-bak Če 17 Tä Tächhorjong

<https://www.youtube.com/watch?v=QrY5rsbGHHM> - Remarks by President Lee Myung-bak at a Special Press Conference about the G20 Summit in Korea

Kim Tä-džung, No Mu-hjôn mitčh I Mjông-bak Čôngbuûi, äbukčông čchäk pikjo jônku, Korjôtähakkjo čôngčchäktähakwon, kukčekwankjehakkwa, Kwon Ki-ung, 25.6.2012

I Mjông-bak Čôngbuûi Täbukčông pukhakkûi panûng: Säroun täbukčôngčchekûl üihakk čeon, tchongilčôngčchäkjônku, 51-77, 2008

Knižná monografia:

Park, Young-Ho and Kim Hyeong Ki, *2010 Unification Clock: When Will We See a Unified Korea?* Seoul: KINU, 2010

Suh Jae Jean, *The Lee Myung-bak Government's North Korea Policy - A Study on its Historical and Theoretical Foundation*, KINU (Korea Institute for National Unification), Seoul, 2012

Charles Wolf, Jr, *Modernizing the North Korean System Objectives, Method, and Application*, RAND Corporation, Washigton, 2008

Kim, Seok-jin, *A Reexamination of the Possibility of a China-Vietnam Reformation Model Being Applied to North Korea* Korea Institute for Industrial Economics and Trade, Seoul, 2008

- Fuqua, Jacques L. *Korean Unification. Inevitable Challenges*. Washington: Potomac Books, 2011
- Sung, Chul Yang, *South Korea Sunshine Policy: Progress and Predicaments*, Vol.25.1:4, Winter, 2001
- Kim, Byung-Kook, *The Park Chung Hee era : the transformation of South Korea*, 2011
- Myung Oak K, *The new Korea: An inside look at South Korea's economic rise*, 2011
- Buzo Adrián, *Partyzánská Dynastie*, Praha: BB/art vol.2, 2003
- Kwak, Tae Hwan and Seung-Ho Joo, *Peace regime building on the Korean Peninsula and Northeast Asian security cooperation*, 2010
- 17th Presidential Transition Committee, *A success story goes on: Lee Myung-bak administration's governance philosophy and key economic policies*, Seoul, 2008
- Kleiner, Juergen. „*The Bush Administration and the Nuclear Challenges by North Korea*“, *Diplomacy & Statecraft* 16, vol. 2, 2005
- Pitchard L. Charles, *Failed diplomacy: the tragic story of how North Korea got the bomb*, 2007
- Lee, Chae-Jin , *A troubled peace, U.S. policy and the two Koreas*, 2006
- Olsen, A. Edward, *Korea, the divided nation (Praeger Security International)*, Praeger, 2005
- Wolf, Charles, Jr., Kamil Akramov, *North Korean paradoxes circumstances, costs, and consequences of Korean unification*, 2004
- Levin, Norman , Yong-Sup Ha, *Sunshine in Korea: the South Korean debate over policies toward North Korea*, 2002
- Meyers ,Robert J.,*Korea in the cross currents:a century of struggle and the crisis of reunification*, 2001
- Eberstadt, Nicholas, *The end of North Korea*, Aei Press, 2000
- Norman D. Levin, Yong-Sup Han, *The shape of Korea's future South Korean attitudes toward unification*, , Rand Corporation, 1999

- National Unification Board, *Korea's unification policy based on the three-phased approach to unification and its three guiding principles*, 1993
- National Unification Board, *A comparison of unification policies of South and North Korea*, 1990
- Chung, Chong Shik, *Korean unification: source materials, with an introduction*, 1979
- Seoul, *International Cultural Society of Korea, South-North dialogue in Korea*, Seoul, 1973
- Seoul Research Center for Peace and Unification, *The Peaceful Unification of Korea : Questions and Answers*, 1979
- Nálevka Vladimír, *Stalinova hra o Zemi jitrní svěžesti*, Praha: Nakladatelství Epoque, Edice: Polozapomenuté války, 2009
- Koehler, Robert, *Korea's CEO President - Lee Myung-bak*, Seoul Selection, 2008
- Seoul, *International Cultural Society of Korea, South-North dialogue in Korea*, Seoul, 1973
- Suh, Jae Jean, *Norh Korean Economic Crisis and Regime Durability*, Seoul: KINU, 2007
- Sun, Jae Jean et al. *A Future of North Korea from the Perspective of the World Systems Theory*, Seoul: Hwanggeumal, 2004
- Wolf, Charles Jr. And Norman Levin, *Modernizing the North Korean Sysytem: Objectives Methods and Application*, Rand: Center for Asia Pacific Policy, 2008
- Lawrence H. Battistin, *The Korean Problem in the Nineteenth Century*, Monumenta Nipponica, Sophia University Vol. 8, No. 2, 1952
- Yoon, D.M.. *Vision 3000, Denuclearization and Openness*, East Asian Review. Vol. 20. No. 2. p. 10., 2008
- Kolektiv autorů, *Dejiny Koreje*, Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001
- Moon, N, CH.I. *South Korea in 2008: From Crisis to Crisis*. Asian Survey. Vol.49. No. 1., 2009